

శ్రీమద్భగవద్గీతా సారము

వీకోజీ రామారామము

ద్వీపద

పరిష్కృత సంపాదకులు

డా॥ మొరంగపల్లి బాగయ్య

తెలుగుశాఖ ఉపన్యాసకులు

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము

హైదరాబాదు

ఎం. శ్రీనాథ్ కుమార్ పబ్లిషర్స్

హైదరాబాదు - 5000 44

ఏకోజి రామాయణము - ద్విపద

EKOJI RAMAYANAMU . DWIPADA

Editor : Dr. M. BAGAI AH

ప్రథమ ముద్రణ - ఏప్రిల్ - 1993

ప్రతులు : 1000

ద్వితీయ సంపుటము

వెల : రూ. 55/-

ప్రతులకు :

ఎం. శ్రీనాథ్ కుమార్

రమా నిలయము

ఇం. నెం. 12-11-833/4/71

అంబర్ నగర్, అడ్డిక్ మెట్టు

హైదరాబాదు - 5000 44

ముద్రణ :

శ్రీ శబరి ఆర్ట్స్ ప్రింటర్స్

బసంత్ టాకీస్ ప్రక్కన

లింగంపల్లి - హైదరాబాదు - 5000 27

ఫోన్ : 246645

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానము వారి

అర్థిక సహాయము పొందినది

అంకితము

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామికి

విషయ సూచిక

ద్వితీయ సంపుటము

క్ర.సం.	పుట.
1. కిష్కింధా కాండము	.... 1 -
2. సుందర కాండము	.... 27 -
3. యుద్ధ కాండము	.. 57 - 1

కౌతంజతలం

'రామా' అనగానే పాపముల నుండి విముక్తి చేయువాడు రాముడు అనే యర్థము స్ఫురించక తప్పదు ప్రతి ప్రాణి తెలిసికెలియక చేసిన తప్పులు సరిదిద్దుకొనుట మానవ ధర్మము దశాబ్దికాలము నాటి మాట ఆచార్య దివాకర్ల వేంకటాచలమూర్తిగారు నా మీద గల వాత్సల్యము కేర నారొక సూచన నిచ్చి యుండిరి. ఆది దాక్షరేటు పట్టా పొందాలని చెప్పిరి. వారి ఆజ్ఞను శిరసా వహించి నేను అనేక రకముల గ్రంథములను ఏకలప్యనివల జూచితిని. ఏ మహానుభావుడు నన్ను దలచేర్చని కాలములో దివాకర్లవారు నన్ను నాయనా! మీరు ఏకోజి రామాయణముపై Ph. D. చేయుమని చెప్పిరి వారి మాటలు పాటించి నేను ఆ గ్రంథ సేకరణకు బయలు దేరితిని వారిని కలుసుకొని అమరావతి గారికి తలస్థపడి వారు అడిగినంతలో ఈ ప్రతిని నాకిప్పించిరి. ఆ తరువాత APGOML&RI పురా సంచాలకులు కా॥ వి వి యల్ సునింహాచార్యగారు ఆ గ్రంథమును వ్రాసుకొనుటకు అనుమతించి ఆపై కా॥ పి సి పృష్ణళా శ్రీ గారు అనుమతించిరి పీఠంపైకి నా పేరు వారిముల

నా గురువర్యులు ఆచార్యులు ఎం టిలశేఖరరావు గారు నాకు మేధావుల అండదండలుగా నిండు మనస్సుతో గొప్ప గా ప్రత్యేక ప్రత్యక్షతలు

చిగ్గింధములు రూపము చాల్చుటను శ్రీ పంపి టీకః, పా. ౧౩, శ్లో ౩౨ మల తిరువతి దేవస్థానము వారు ఆర్జిత సౌహయము చేసి పొందుదు. వాఁడి నా ప్రత్యేక ప్రణామములు.

ఇంతెడిలో ప్రత్యక్ష పరోక్షములలో సహాయపడిరి వారందరికిని హృదయపూర్వక సమోవాకములు.

బుధజన విధేయుడు

ఎం. బాగయ్య

కిష్కింధా కాండము

శ్రీలకు మిగుల భాసిల పంపజూచి
 జాలిని రానుఁడా సౌమిత్రి కనియె
 యీవంప జూచితే యెలమి సౌమిత్రి
 యీ వద్మజునికై నలవియె పొగడ
 విరహులు : కెంతల విహరింతురెట్లు
 మరుఁడు సొన్నిధ్యుఁడై మనల నిచ్చటను
 యెన్నడు భూమిజ నేజూతు ననుచు
 చిన్నబోయిన రాముజేరి లక్ష్మణుఁడు
 మనుజేశ నీకింత చునికత మేల
 నినసూన నీకి మన కిప్పుడె సఖ్య
 మపు రావణుని సేపు హరియించి పిదప
 నెవనిజ చేకొందు పగహటుదుంచి
 కార్యమూహింపుచు ఓదలు జెప్పుచును
 సూర్య పంశజుఁడందు సుఖ గోష్ఠి నుండె
 ఆలోన సుగ్రీవుఁడా ఋశ్యమూక
 శైల శృంగంబుల చరియింపుచుండి
 సగగున రామ లక్ష్మణులను జూచి
 వెరచి యింద్రజుఁడుప్పు వీరిందు మనల
 వలగాసి వధియింప పట్టినారనుచు
 పలుకు సుగ్రీవుఁడో పలుకుండనియె
 వీరలు ప్రచ్ఛన్న వేషులుగాట
 కారణ పురుషులు కపి సార్వభౌమ

తెలసి వచ్చెద వీరి తెరఁగు నీవుండు
 మలయాద్రి వసియించి మార్తాండ సుతుని
 పటు వేషధారియై వాయు నందనుఁడు
 పటు రయంబున వచ్చి ఫలము చేబూసి
 మొనసి పంపా తీరమున నున్న సాధు
 జన సుతుండగు రాము నన్నిధి నిలిచి
 దారుణీ పుత్రి మన్తక మణి నింక
 నీ రీతి దెచ్చి నీ కిత్తు నన్నట్లు
 ఫల మర్థి ఫలమంత్ర కానుక యిచ్చి
 కరములు మొగిడించి కాకుంఠ కనియె
 అనుపమ రాగ చిహ్నములతో నుండి
 మునివేషదారులై మొనసి యీ పనిని
 శరచాపములు బూని చరియింపనేల
 నరుదయ్యె మీరెవ్వరనిన శ్రీరాము
 డతని వాక్యముల కతని రూపమున
 కతని చమత్కృతి కాత్మలో మెచ్చి
 కను సన్న సేయ లక్ష్మణుఁడు గుర్రెరిగి
 వనచరులతో పూసవడి సూచినట్లు
 తాము వచ్చిన పని తమతెరంగెల్ల
 నామూలముగ దెల్పి యతని కిట్లనియె
 నీవెవ్వడవు భువి నీకు పేరేమి
 నీవిధంబెల్లను నిజముగా దెల్పు

మనవుఁడు హనుమంతుడను పేరువాఁడ
 యిన తనూజుని మంత్రినే వాయు సుతుఁడ
 సుగ్రీవుఁడత్యంత శూరుఁడు శత్రు
 నిగ్రహానుగ్రహ నిపుణుఁడా ఘనుని
 మీకు బంటుగను నెమ్మిగా చేయనేర్తు
 మీ కటాక్షంబు నామీద కల్గినను
 నావుండు రాము మానసము గురైరిగి
 బావించి సౌమిత్రి పావని కనియె
 సత్య సందుఁడు దయాశాలి సచ్ఛరితుం
 డత్యంత బలుఁడు మహావీరుఁ డితడు
 రాముఁడు లోకాభిరాముండు విజయ
 దాముఁడు విక్రమోద్ధాముఁడు దారుం
 డీ విభునిల్లాలిని తని వంచించి
 రావణుఁ డెత్తుక రయమున బోయి
 వదలక దుష్ట రావణు సంగరమున
 ను దరి చంపగ నితం డొక్కఁడెఁ జాలు
 దనరఁగ మేమేకతంబున బోవ
 జనదు మాకిది రాజ దర్మంబు గాదు
 గాన సుగ్రీవుని గైకొను తలఁపు
 మానవాదీశ్వరు మదిలోన గలదు
 కావున కార్యంబు ఘడియింపు మనిన
 పావని పొంగి నద్భక్తితో మ్రొక్కి

యినజుని కడకేగి యిట్టని బలికె
 వినుము సుగ్రీవ నీ వెరవెల్ల దీరె
 తోక సాగరమున సుడి గొనుచున్న
 నీకు రాఘవుడను నెర వేర్ప గలిగి
 అనిన రాము సౌమిత్రు లాడిన మాట
 లనుపమ శౌర్యంబు లా పంక్తి ముఖుడు
 జనకజ నెత్తుకొనిచన్న చందంబు
 వినిపింప వనచర విభుడుత్సహించి
 హనుమంతు నీవను యంజనంబునకు
 కనుగొంటి నేను రాఘవ నిచానంబు
 గరిమెతో ఋష్యశూకమునకు వారి
 పరువడి తెమ్మన్న పవనంబు డరిగి
 తడయక మూపుల దశరథాత్మజుల
 నిడుకొని తోడైచ్చి యెలమినా గిరిని
 విడియించే వనచర విభు చేర బోయి
 వడి జెప్పి వారలు వచ్చిన తెరంగు
 దిన నాథ తనయుని దెచ్చి సంప్రీతి
 పెనుపొంద రఘురాము భేటి సేయింప
 జలశాస్త్ర సుతుడంత సద్భక్తితోన
 జలశాస్త్ర కులునికి సాష్టాంగ మెరిగి
 ముకుళిత హస్తుడై ముందర నిల్వ
 నకలేశ్వరుడు కవి చంద్రుని జూచి

ఆలింగనముజేసి హనుమాంతుచేత
 నీలావు నీరీతి నీ విక్రమంబు
 విన్నాను సుగ్రీవ వెరవు నీకేల
 నెన్ననీ పగవాని యేనె జంపెదను
 నీవు నా నఖుఁడవు నీవు నా హితుఁడు
 నీవె నా జీవంబు నిజముగా నెంచు
 మన భాను నముదనుఁడా రాము జూచి
 నా వంటి బంటు మిన్నక నీకు గల్గె
 దేవ రావణువి పధించి యీ బ్రాత
 ననువొంద గైకొంటిసని నిశ్చయింపు
 మనిరామ సుగ్రీవులఁనోస్య బాష
 లనలు నన్నిధి బల్కి యకశంకులైరి
 హనుమంతుఁడంత చేనటు సంజ్ఞసేయ
 నా వానరేశ్వరుండవనీ తనూజ
 బావించి తన చెంత వడవై చిసట్టి
 సౌములు దెచ్చియ్య చూచి రామపుఁడు
 నెమ్మిగైకొని చేర్చి నేత్రాంబుజముల
 తలంచి మూర్చిలి కొంత తడవునునట్టె
 తెలశి సుగ్రీవుని దెస జూచి బలితె
 దరణిజ చెరగొన్న దాన వాదముని
 ఘరము దేశంబు నొప్పగదెచ్చుమనిన
 యజుఁడిట్లనె రామయేవాని పురము

కినివిని యెరుగను గన కొన్నవాని
 నెరుగు తెరంగెల్ల నెరిగింతు నీవు
 పరితపింపకు నేను బలివాలిచేత (చా)
 హృత కళతుడనయ్య నింత శోకింప
 దృతిలేని పురుషుడు తృణ సమానుండు
 మా వెండి ప్రాకృతమనుజుల మాడ్కి
 నీవు శోకింపకు నెమ్మది నుండు
 మనవి రఘురాముడాత్మలోపలను
 జనక పుత్రిని పూని సాధించుపనికి
 పనువడి మునుపీచి పగదీర్తు ననుచు
 మొనసి సొమ్ములను తమ్ముని చేతికిచ్చి
 వనజాస్త సుతు జూచి వాలికి నీకు
 ఘన విరోధముగల కారణంబేమి
 తెలుపుమటన్నను దిననాదసుతుండు
 పలికెనప్పుడు రామభద్రుని జూచి
 మాయావియనువాడు మనుజేశమున్ను
 పాయకవాలితో బనరంబుజేసి
 బలమెల్ల తూలిన పారి యీకొంటి
 బలములోపల చచ్చు భీతుడై యసుర
 బలవైరి సుతుడు వెంబడి వచ్చి నన్ను
 బలము వాకిట నుంచి బలములో జొచ్చి
 ఒకయేడు వానితో యుద్ధంబుసేయ

ప్రకటమై రక్తంబు వై నుంచి రాగ
 కనుగొని యార్చు రాక్షసుని నాదములు
 విని వాలి దైత్యుచే వెనగిల్గెననుచు
 బిలము వాతను నొక్కిపెనుగిరితో(నీన)
 యలరు కిప్పిందకు నరుగు దెంచితిని
 డట్టించి మంత్రులు తనకు (రాజ్యంబు) నట్టంబు
 కట్టిన రాజ్యంబు గావింపుచుంటి
 బలవైరి సుతుఁడంత పగతుని గూర్చి
 బిలము వాకిట కొండ పిండిగా దన్ని
 వడిచి కిప్పిందకు వచ్చి రాజ్యంబు
 కడిమి జేసెడి నన్ను కనుగొని కనలి
 నేమొక్కి వెండినని నిరసించిగాదు
 కామిని రాజ్యంబు గైకొని చంప
 కడగిన వచ్చి యిక్కడ నున్నవాఁడ
 యెడసి వాలికి గిరి యెక్క రాదనిన
 విని రాముఁడద్రది వావిరి వాలికెట్లు
 జనగూడ దనకపి చంద్రుడిట్లనియె
 తొల్లిమహిషా కృతి దుందుభివచ్చి
 వెలయు తర్జునున దిగ్విజయంబు జేసి
 వాలితో పోరాడ వాలి కోపించి
 వాలినా శక్తితో వానిని జించి
 పనువడి రిపు కళేబరము అన్నుటము
 మొనసి మోజన దూరమున బోయి బడియె

నారత్త మీ శైలమందు జిందగను (లేదు)
 నారసి వాలి నీయచలేంద్రమెక్కి-
 రాకుండ శపియించె రాసుమతంగు
 డా(నా) కారణంబున నానాటి మొదలు
 నీకొండ నివసి(యి)ంతునేను నిర్భీతి
 నా కళేబరము నత్యంత దూరంబు
 చిమ్మిన నిను విశ్వసింతునేననిన
 సమ్మతి రామ (నా) వంద్రుండు నవ్వి
 మనమైన యా కళేబరమునం గుప్త
 మునపది యోజనమ్ములు మీడివై చె
 వైచిన నమ్మక వనజాప్తకులుని
 చూచి సుగ్రీవుడు సొరఁధి యిట్లనియె
 వాలి యీ కాయంబు వడిజిమ్మునాడు
 చాల శోణిత మాంస సహితమైయుండి
 పూని యేచిన దీని పోజిమ్మిసంత
 దాన విశ్వాసంబుద గలదు తనకు
 తాళంబు లేడును తగ కూర్చిపట్టి
 వాలి పత్రంబులు వడిగోయుమున్ను
 సడలక నొక కోల సప్త తాళముల
 నడరచేసితివేని యాచారి కన్ను
 బలశాలివసుచు నేర్పదనమ్మవచ్చు
 కలఘుని శ్రమయన్న నతడంత నవ్వి
 శరము సంధించి యాసప్త తాళములనే
 పరువడి (పరువడి) నేయ నా బాణంబు తాళ

ముల గూల్చి పాతాళమున జూచి ముగుడి
 పొలుపై న యమ్ముల పోచి జూచెంతి
 శరలాఘవము జూచి జుజ్జూప్తయితుడు
 కరములు మొగుడి పద హక్కును జూచి
 వాలి ద్యావర కింక వధియించుటెంత
 నీలావు శౌర్యంబు నేజూడనైతి
 గైకొంటి రాజ్యంబు గైకొంటి తారి
 గైకొంటి రుమనునీ కారుణ్య మహిమ
 నపరాధినపరాధిన పరాధినైతి
 కృపజేసి మన్నింపు కిశుండననిన
 నిగ్రహానుగ్రహసింహ రాముడవుడు
 సుగ్రీవుజూచి యీ శుభ లగ్నమునను
 చెచ్చెర నీవు కిష్కింధకు బోయి
 నచ్చట వాలితోనని నేయుచుండు
 వాలిని నేనొక కోల పదియించి (నీకు)
 వాలిన రాజ్యంబు వడినిత్తు సన్న
 నాతోన సుగ్రీవు డారాము నెరిగి
 నీల తారానలా నీల లహరీలు
 చేరి నేవింప కిష్కంధ టెంచె
 పోరికై దేవేంద్రు పుత్రుని విల్వ
 శరచాపములు బూని సౌమిత్రితోన
 తరువు చాటున నుండి తగినంత రాముం

డప్పుడు రవిజుటా రాలాపములను
 ముప్పిరి విని కోపమున వాలి వెడలి
 సుగ్రీవు మార్కొన్న సుగ్రీవుడంత
 నాగ్రహంబున వాలి నడరక తాడె
 సీరీతి వారిద్దరేక రూపముల
 పోర రాముడు జూచి బుద్ధితో భ్రమసి (9)
 యిన తనూభవుండి తండింద్రజుండితం
 పసియెర్పలింపగ సలవినిగాదకట
 పదరి నేనిప్పుడు బాణ మేసినను
 తుది నెవ్వడని లొన త్రుంగు నోయనుచు
 విడవక శరము భూవిభుడుండెనంత
 బెడిదంబుగా వాలి పెడచేతి కొద్ది
 సుముకుల మేనెల్ల గుల్లలై వెరచి
 మిడుకుచు తన తోక మెడమీద వైచి
 యడరుచు ఋశ్యమూక్తాదిని జేరె
 నిసజుడచ్చట రాముడే తేరజూచి
 టన తలవంచి యద్దరణీశుడనియె
 శ్రీరామనిను విశ్వసించి నేబోయి
 భోరున వాలితో బోరితిగాని
 కాకున్నపోదు నేకటకటా కావు
 నాకు నమ్మికలిచ్చి ననుగావవై తి
 పనుడు సుగ్రీవ మీరగ్రజానుజులు
 పన్న పది నేక రూపములుగా పోర

కని యెవ్వఁడీల్లునో కడపట ననుచు
 యెననిన శరము నేయకయుంటి
 గరిమెతో నింక నీ గజపుష్పమాటల
 దరియింపుమని యియ్యదరియించి రవిజుం
 దారాజ పుత్రుల కట వినోదముల (చూపుచు)
 శూరుడై చూప మెచ్చుచును రామపుఁడు
 వాలిపాలిత హిమ వప్రసౌదాశి
 కీలితంబైన యాకిష్కింద జూచి
 మాను చాటున నుండె మనుజేశుఁడంత
 తానుపుత్రుఁడు మంత్రపతులతో బోయి
 గిరులు చేదిల్ల కిష్కింద వాకిటను
 పరగ నార్చివిని బలవై రి సుతుండు
 తానొక ఓంటు చందమున నేతెంచె
 పీని చంపెదనని వెడలంగ జూచి
 తారయిట్లనె దేవత వనజు మీఁద
 నీ రీతి పోచన నిది మేలు గాదు
 నొచ్చి నీచేబోయి నోరాడి మగుడ
 వచ్చునే యితఁడు లావరి ప్రాపురేక
 నదిగాక నొక సుద్ధియంగదుచేత (చా)
 విదితంబుగా వింటి వినుము శ్రీరాముం
 డతివె రావణుచేత నటుగోలు బోయి
 దృతిబూని చేపట్టి దినకర సుతుని

నీను వధింతు నటంచు నెమ్మినున్నాఁడు
 చని రాము శరణని సందిగావింపు
 మన నవ్వియింద్ర జుడతివ కిట్లనియె
 తనవంటి పతియుండ తార నీకిట్టి (మ)
 వినము రాఘవుడాది శిష్టము నమ్మి
 నీకితడేల నీమాట చాలించు
 శరణని రిపులు నా నన్నిధికార
 పరుల నేనెటువలె ప్రార్థింతుచెపుమ
 సరగ యుద్ధమునకై శత్రువు బిలువ
 వెరచి యుండుట యొక్క పీరదర్శంబె
 వీరుఁడు నీతి కోవిదుఁడు శ్రీరాముం
 డూరకె నన్నేల నొగి చంప దలఁచు
 ననియూరడించి యాయజ్ఞాక్షి ననిచి
 యనిమిషేశ్వర పుత్రుఁడగు వాలివెడల
 శరదులు కలగి భూచక్రంబు పగిలె
 గిరులెల్లడులై కిష్కింశముర్నిలై
 నప్పుడు వాలిని తృణము గానెంచి
 పోరియింద్ర తనూజు పుల్లంబులోన
 నాగ్రహంబీ యడనఁజను నేతోటి
 సుగ్రీవుఁడను గాను చూచి పోరాడు
 మని మహాసాలంబు నగలించి తెచ్చి
 మనమైన వాలి వక్షంబు తాడింప

కంపించి మూర్ఛిల్లి కపిరాజు తెలిసి
 పెంపొందు రవిజుపై పెనుకొండవైది
 వైచిన నా కొండవాలాగ్రహతిని
 చూచి సుగ్రీవుండు చూర్ణంబు జేసె
 చరణంబులను దన్నె శతమఖ సుతుఁడు
 కరముల నొప్పించె కనులాప్త తనయుఁ
 డీరీతి నిరువురు నేకమై పోర
 తాలి సుగ్రీవుడ త్తరి వాలి చేత
 పెదవులు దడపుచు పెంపెల్ల పొలసి
 గుదికొని భ్రమసి దిక్కులు జూచుచుండె
 నప్పుడు రఘురాముడర్కజు బలిమి
 తప్పిన కనియిక తగదూరకుండ
 ననియమేమాస్త్రింబునపుడు సంధించి
 వనదులు కలఁగ గీర్వాణులు బెదర
 వాసరమణి సూను వాంఛ తీరేర
 వాసవాత్మజు దృఢవృక్షంబునేసె
 నాయస్త్రిహతిచేత నద్రచందినున
 పాయక నావాళి పడియె భూస్థనిని
 యపశుఁడై పడియున్న యావాలిదాయు
 రవి వంశమణియైన రాముఁడు రాఁగ

తెలిసి మెల్లనె రాము దెస జూచివాలి
 పలికెను కోప సంభరి తాత్ముడగుచు
 దర్మాత్ముడై యుండి తగునె నీ కిట్టి
 కర్మంబునకు నొడి గట్టి శ్రీరామ
 ఆడవి మృగాదుల నణతురు గాని
 పుడమి కోతులను చంపుదురె భూపతు
 లన్న తమ్ములము మేమతరి పోట్లాడ
 నన్ను జంపుట నీకు నాయమే రామ
 యని యిట్లు హేతువు లాడనా వాలి
 కనుగొని యంత రాఘవుండిట్టులనియె
 కట కటా వాలి మర్కట బుద్ధివలన
 యిటులాడెదవు దీని నెంతురే బుధులు
 నీ నహోదయని మానిని బుచ్చుకొన్న
 దోస విసీ నిన్ను త్రుంచుట తగవె
 మీడి పారెడి దుష్ట మృగముల చెట్టు
 చాటున కడుపొంచి చంపరే నృపులు
 తన మిత్ర శత్రువు తన శత్రువగుట
 నిను జంపితిని యిది నీతి యన్నంత
 విని నర్వ గీర్వాణ వినుతనూభవుడు
 కను మోడ్చి మూర్ఖిల్లి కదలక యుండె
 నంత తారాది వామాక్షులు వచ్చి
 వంతల బడియున్న వాలిని జూచి
 కడలేని శోకాబ్ధి కడుపడి మునిగి
 కడగట్టు గానక కళవళ జెంది

యోజీవితేశ్వర యోమహాదార
 యోజయ శ్రీమంత యోబలవంత
 నన్ను వంచన జేసి నా మాట త్రోసి
 యిన్నర నాదునే నిట్లు కూలితివె (!)
 యనితార విలపించి యర్కనందనుని
 కనుగొని దూరి రాఘవుని కిట్లనియె
 నో రాఘవేశ్వర యోమహాపీర
 పూరకె వాలినిట్టొడి చంపతగవె
 నీ నీతి నీమతి నీదు విఖ్యాతి
 జానకి వెంటనే జనియె నో జెపుమ
 దేవేంద్రనందను తెగటార్చునట్లు
 దేవ నన్నిప్పుడు తెగ టార్చుమనుచు
 శోకింపుచును తన సుతుని యంగదుని
 చేకొని తలఁకుచు చింతింపుచుండె
 అంతలో తెప్పిల్లి యమరేంద్ర తనయుం
 డంతంత విలపించ నంగదు జూచి
 పరితాపమందుచు భానుజున కనియె
 నెరియ భాను తనూజ నీకేల వగవ
 జగమెరుగఁగ రామచంద్రుని వలన
 పగదీరె నేడు నిర్భయుడవై యుండు
 యే మాట జెప్పినన్నిట్లు జేసితివో
 యా మాట రామునికమర జెప్పింపు

బాలుడంగదుడు చేటిట్టి రక్షించు
 మాలిమి పితకనా సూరిగా జూడు
 దొరల కిత్తమున పిన్నుత్తులు గాన
 పరగ రాముని పట్టి ఛక్తితో నడువు
 మునికొని ఓపి రాజ్యమునకు చిహ్నంబు
 కనకమాలికె సీవు గైత సుమనుచు
 యచ్చి సుగ్రీవుని తెలిమితో చేర
 నచ్చిన నంగదు పగపెల్లజూచి
 నాహర్మి కందస న నిదానంబ
 శోకింప నెల ను వ్రుతుండ
 పని రామచంద్రుని నెదుపర కొలుపు
 మసలక సుగ్రీవు మాటతో నడువు
 మనుచు బుద్ధులు తెప్పి యా రాము బాచి
 మను కులంబుధి నిమ మనుజేశ రామ
 నీ వారి మూర్తిని నీ ఓవ్యమూర్తి
 ఛాపించి యాజగ వాచనుండైతి
 తీవములే నెచ్చైన చిత్తంద దొణగె
 దేవ యా బాణంబు దయ్యవే యనిన
 సీలూరు నెప్పునొట్టి నిని ముజ శక్తి
 వాలిన దానింబు పడి పిన్ననంత
 పరమ సుజ్ఞాన రత్నబుడైన వాలి
 పరమ చిస్మయ పుష్పపదమందెనంత

తారాదీ కాంతలు తక్కినవారు
 వీర వానరులెల్ల విలపింప జూచి
 సౌమిత్రి వారల సంతాపమారె
 రాముడాజ్ఞాపింప రవిసూనుఁడపుడు
 వారికి పరలోక వైదిక క్రియల
 నాలోన గావించి యంగదుతోన
 పరిశుద్ధుఁడై రామభద్రుని తెరగ
 కరుణించి రాముఁడా కపులతో ననియె
 కపులార సుగ్రీవ కపి శిఖామణికి
 కపిరాజ్య పట్టంబు గట్టుదనంగ
 వారు రామునికిని పలనొప్ప మ్రొక్కి
 తారాదీ కాంతల తపన తనూజు
 నంగదు సంతట నాందోళిరముల
 సంగతిగానుంచి సరగున దెచ్చి
 వచ్చి కిష్కింధకు వలనొప్ప సఖను
 చెచ్చెర మణిమయ సింహాసనమున
 పూని తూర్యంబులు భోరున మొరయ
 భానునందను సుంచి పట్టంబుగట్టి
 కవగూడి కపులు నంగదుతోడిదెచ్చి
 యువరాజ్య పదమున నొప్పుగా నిల్చి
 సంతః పురాంగనలందరు మిదిని
 సంతసిల్లిరి రామచంద్రు కొండాడి
 భానునందనుడంత భక్తితో వచ్చి
 కానుకతో దెచ్చి రాఘవుడిచ్చి మ్రొక్కి.
 జేవ కిష్కింధకు తెరగాప్పనిపుడు.

వేవేగ దయజేసి వేంచేయు మనుడు
 సుర మహిధర చైర్య సుగ్రీవ వినుము
 పురముల పసియింప మునులకు తగదు
 వాసకాలము వచ్చె వైరులమీద
 పోనేరమిక నీపు బోయి కిష్కింధ
 సనుచొంద వసియింప మామాల్యవంత
 మున నుండు నేను నిమ్ముల శరత్కాల
 మరుదేర రమ్మని యర్కజు బనిచి
 తరుణి వంశజుడంత తమ్మునితోన
 నామాల్య వంతంబునందు వసింది
 కోమలి గుణములు కొనియాడుచుండె
 నంత శరత్కాల మరుదేరజుచి
 చింతించి రాముడు సీతను తలచి
 సౌమిత్రి జూచితే జలజాప్తసుతుడు
 కామాంధుడై యుపకారంబు మరచి
 మగువలతో పాసమత్తుడై రాదు
 తెగడి సుగ్రీవుని తెమ్ము పొమ్మనిన
 కరములు మోడ్చి లక్ష్మణుడటై వెడలి
 వరుసతో కిష్కింధ వాకిట నిలువ
 యా శూలిబోలు రామానుజు జూచి
 కీశులెల్లరు పార కిచకొట్టుకొనుచు
 నొ లక్ష్మణుని రాక యంగిదుచేత
 నాలోన విని కమలాప్త నందసుడు
 తారాది సతులతో తగనేగుదెంచి
 కోడి యా సౌమిత్రి కోపంబుమాన్చి

వివీధ పూజతోనర్చి వివిధ స్థవంగి
 నివహంబు తెమ్మని నీలుని బనిచి
 నలవొప్ప సున్న వానరులతో గూడ
 జలజ బాంధవ తనూజాతుడాపొద్దె
 సౌమిత్రి వెంబడి చనుదెంచి గిరిని
 రాముని పొడగని రయమున మ్రొక్కి
 దేవ నా సేనలే తెంచునీ వేశ
 ఖావింపుమన రామభద్రుఁడుప్రొంగి
 మన్నించి రవిజుని మదిలోన సుప్ర
 సన్నుఁడై యుండె నా సమయంబునందు
 నీలాచలమునందు నిషిధాద్రియందు
 కైలాస గిరియందు కనకాద్రియందు
 శోణాచలమునందు సోమాద్రియందు
 ద్రోణాచలమునందు శుచనాద్రియందు
 ఋషభాచలమునందు ఋషాద్రియందు
 వృషభాచలమునందు వింధాద్రియందు
 నా రత్నగిరియందు సప్తాద్రియందు
 పారియాత్రమునందు ప్రాగ్గిరియందు
 మలయాచలమునందు మంధాద్రియందు
 నెలకొని వర్తించు నిరుపమా కృతులు
 భీషనాలేఖల భేద్య పిత్రములు
 శీషాపి సన్నిభాజాను బాహుపులు
 పవమాసి సూనుండు వసుడుంగదుఁడు
 గవయుండు శరభుండు గంధమాదనుఁడు
 పావకాక్షుఁడు కాలపాశుఁడు నీలుఁ

ఊపేగదర్శియు నగ్గవాళుండు
 సలుఁడు మైందుఁడు మహానాథుఁడు నూత్రముఁ
 దలరపు బంఘుఁడు నగ్గిరి భేది
 త్రిముఖుండు దసరి జ్యోతిర్ముఖుండు
 విముఖుండు తారుండు విగతుండు గజుఁడు
 జాంబవంతుండును సంపాతిరంభుఁ
 దంబురాశి తనూజుడగు సుషేణుండు
 శతవరిహరుఁడును సంస్కాదుఁడాది
 వితత శౌర్యులు కపివీరులున్నతులు
 తమతమ సుతులును తమ సహోదరులు
 తమ చుట్టముల గూడి ధరయెల్లనిండి
 గణనా పరంపర గడచి యేతేర
 రణ భయంకరుఁడైన రాముండు జూచి
 యిచ్చతో నుప్పొంగి యినజా కౌగిటను
 మచ్చికతో జేర్చి మన్నింపు చుండ
 యావేళ సుగ్రీవుఁడదివలె జూచి
 జేవసీదేవిని తెరగావ్వు తేగ
 నొక్కడొక్కడె చాలు యుర్వీశయనిస
 నెక్కొన్నమైత్రిచే నృపుఁడిట్టులనియె
 యిన తనూభవ సింహ యెవ్వరుసాటి
 యనువుము వై దేహి సరసిరానిపుడు
 విని రామునికి మ్రొక్కి వేగ సుగ్రీభు
 డొనర నుత్తమమైన యొక్క లగ్నముచే
 వినతుని వానర వీరుని బిలిచి

భనువడి యుత్తర భాగమంతయును
 కసకాచలంబాదిగా దేశములను
 వనజాక్షి సీతను పలనాప్ప వెతకి
 నిలువక నటబోయి నెల లోనరమ్ము
 నలవడి రాకున్న నాజ్ఞానీయింతు
 నొవుడు లక్ష వాసరులతో గూడి
 చేజీగ విసితుండు వెడలె నంతటను
 హనుమ దంగదసిలప ర జాంబవంతు
 లను జూప కపిరాజు లలితతా పలికె
 దశభిజ వెదకి యీ దక్షిణంబెల్ల
 పరువడి నెలలోన ప్రతివార్త తెండు
 పొమ్మన్న వారలు పొంగిరాలోన
 రమ్మని హనుమంతు రాముండు బిలిచి
 జనకజ పొడగాన జాలుదుపీవు
 మునుకొని సీతకి ముద్రిక యిచ్చి
 సీత సేమము దెమ్ము కీఘమేయనిన
 నాతరాముద్రిక నెడల దాల్చి
 వుదయార్క బింబము సుజ్వలంబైన
 వుదయా చలము మాడ్కి నొప్పెనావేళ
 కరములు మోడ్చి రాఘవునికి వత్తి మ్రొక్కి
 సరిగె వాయుజుదంగదాదుల గూడి
 యాసుషేణుని జూచి యర్కజుండనియె
 వాసిగా నొక లక్షవానరుల్ గొలువ
 పడమటి దిక్కుల్ల భామను వెదకి

గతువు దప్పక రమ్మ కడగి పొమ్మన
 వాడేగె నంతట వనజాస్త సుతుఁడు
 వేడుక శతవరి వీక్షించి పలికె
 వలగొని యొక లక్ష వాసరుల్ గొలువ
 తిలకించి యాపూర్వ దిగ్భాగమెల్ల
 పూసచందంబున భూమిజ వెదకి
 మాసంబు గిడువు రమన్న వాడరిగె
 తగపూర్వ పశ్చిమోత్తరములు వెదకి
 జగదీశు వసువున చన్నవాసరులు
 యెందాక యినశశ్శులెపుడు దీపించు
 నందాక చనిచని యోదేశములను
 నశినాక్షివెతకి కానక కిశపతికి
 చెలువేది ప్రతివార్త జెప్పిరంతటను
 హనుమదాదులు బోయి యట దక్షిణము
 వనములు దేశముల్ వలనాప్ప వెదకి
 బిద్దెన దప్పిచే బిలములో జొచ్చి
 పొట్టనిండ జలంబు పొలుపొంద గ్రోలి
 యందు స్వయం ప్రభయను భామగాంచి
 వందనంబులు జేసి వనజాక్షి కెరగి
 యరుదెంచి యా మహేంద్రా చలంబున!
 నరిగి యందరు గూడి యలరియోజనలు
 జేసి యామితిదప్పె శ్రీరామువనులు
 జేసెదమని వచ్చి జేయలేమైతి
 మాజ్ఞాన దురంధరుఁడైన సుగ్రీవుఁ

దాజ్ఞలు నేయించు సటమున్నెమనము
 ప్రామోపవేశ మేర్పరచి మేనులను
 జాయుదమని దర్శపైనుండి రవులు
 పొరలుచుండగ వాలిపుత్రు డిట్లనియె
 హరహర యెటుపండి హానివాటిల్లె
 వాముఁడు విడిచి యూరదాజ్ఞలు విడిచి
 నీమతు రానేలనీర రాధణుఁడు
 గెరగొని పోనేల దేరి జటాయు
 వరిమురిపానిచే నని గూలనేల
 నా రాఘవేశ్వరుఁడర్కజాతోన
 గారవంబునను సఖ్యము గాలనేల
 జనతః వెదరను చనుమననేల
 పనువడి మనకు నీ పనులు రానేల
 నసపుడా మాటల నాలించి చేవుల
 ఘనుడు సంపాతి భక్షణ బుద్ధిమాని
 యను జన్ముఁడైగ జటాయువు తెరగి
 చిని విస్తరంబుగా విలపించి రాంత
 చని యద్విలో ర్భరిస్సోనుఁడై పచ్చి
 తన పూర్వరత రపి తతులను పెప్పి
 శ్రీరాము కార్యంబుసేయగ తలచి
 మీరిందు వచ్చుచో మీరటాక్షమున
 యెతుకలువచ్చె మీరిక్షింపుడిదిగో
 పరికింప నాజన్మ పావసంబయ్యె
 మీరు వై దేహిని మిన్నరతోయి

వేరొండు యెడలను వెదకంగ వలవ
 దదిగొ లంకాపురం బాపురంబునను
 సుదతియున్నది మది రోకింపుకొనుచు
 చనుడు లంకరటంచు సరభసవృత్తి
 చనియె హేమాద్రికి పంపాతియంత
 వనచరులెల్ల దుర్వార కల్హాత్వఘనతర
 పేస భీకర దుష్ట విపులసుసత్వ
 జనితారవాదీల సంతత జార
 వననికరోల్లాసి వనరాశిదాసి
 యీ వయోనిధి జాచ హృదయంబు కలగె
 నీ వయోనిధినిదాట నెవడు సమర్థుఁ
 డని యని చింతింప నాజాంబవంతు
 డనువొంద సంప్రీతి హనుమంతుకనియె
 నీ వొక్కణవుఁ దక్క నీవయోరాశి
 దేవతావళికై న దృష్టింప తరమె
 నీ మహాసత్వంబు నీ పౌరుషంబు
 నీ మహాన్నతి నుతి నేసేయగలనె
 శ్రీరాము కార్యమై సిందువుదాటి
 యా రావణుని పురంబల్లని జూచి
 సీతను జూచి యాసీత క్రమంబు
 భూతలేశ్వరునికి పొందుగా జెప్పి
 యాచంద్ర తారార్కమాయువు కీర్తి
 భూచక్రమందున పొందులెమ్మన్న
 వాయుజుండప్పుడా వార్తకుప్పొంగి

పోయక రఘురాము దావించి మ్రొక్కి
 వినుతింప వనచర పీరులంతంత
 ననువమలబగు మహేంద్రదాచలం బెక్కి
 తిరమొవ్వు జలనిధి తృణముగానెంచి
 నురు శక్తిదాట నుద్యుక్తుడై యుండె
 అని భోసలాబ్ధి నుదాంకుడు త్తముఁడు
 ధననాథతుల్యుండు దారవిక్రముఁడు
 సరస సాహితం లక్షణ చక్రవర్తి
 కరుణా సముద్రుండు కవి కల్పకంబు
 విలసిల్లు తుగుజ భూవిభు కుమారకుడు
 పౌలుపొందు మేకోజి భూమిపాలకుఁడు
 తనతండ్రి తుళజేంద్ర దరణికుపేర
 జెనుపొందు మకరంద విరుదాంకుపేర
 శ్రీలు రంజిలు శబ్దచిత్రార్థ సంగతుల
 నవని కిష్కింధాఖ్య నమరునీకాండ
 నవిరళంబగు శయ్య సమరంగజెప్పె
 నిది తుళజేంద్రుల కిడునెప్పుడిలను
 పొదలు సంపదలను పరిపూర్ణశక్తులును
 సకల దీర్ఘాయుష్య సంతానములను
 సకల రాజ్యంబులు సకల భోగములు
 సమర జయంబులు సకల సత్కీర్తు
 లమరంగ నొసఁగు మహారామ చరిత
 మిది మహాపుణ్యదమిది వేదసార
 మిది ముక్తిసోపానమిది శుభోదర్శన

మివ్వ నుంధరదీని బత్తినెలమితో దీని
 నెవ్వరు చదివిన నెవ్వరు వినిన
 నెవరు వ్రాయించిన నెవరు వ్రాసినను
 భువిలోన వారికి పుత్రసంపదలు
 మనమైన కిత్తులు కరిచులంగములు
 మనసు రండిలజేయు మానిసి మనలు
 పరగ పీర్వాయుష్కభాగ్యంబు చొసగు
 ధరణిలోనా చంద్రతారార్కముగను

సుందర కాండము

శ్రీ రఘువీరుని చిత్రాంబుజమున
 వారకనుంచి దుర్వారుడై పేర్చి
 హనుమంతు డామహేంద్రాద్రి పైనుండి
 మన సుధార్థము జను గరుడుని మాడ్కి
 చేర్చి పదంబులు చెవులు నిక్కించి
 యార్చివాలము తన హస్తంబు లెత్తి
 యమరాతి పురిమీద నటుదృష్టి నిల్చి
 కొమరొప్ప హుంకించి కుప్పించి దాటి
 పోవుచునంత నంబోధి మధ్యమున
 భావించి మైనాకు పరగ మన్నించి
 సురనను సోలించి సొరదియై నీడ
 చరగాని లాగించు సింహిక నణచి
 యా సువెల్లాద్రిపైనటు విశ్రమించె
 నా సమయంబున సర్కుండు గ్రుంకె
 దురి తాత్ముడగు సురద్రోహి పాదములు
 పరగ దిక్కులయందు పరగిన మాడ్కి
 గిమ్మని చీకట్లు కెలకుల నిండి
 పమ్మె రాత్రి నభోభాగంబు లెల్ల
 గ్రమ్మె నా పురిలోని కలకలంబణగె
 నిది నాకు తరియని యలమి వాయుజుడు

పదలక చనికోట వాకిలి జొచ్చి
 లంకిణి పరిమార్చి లంకలోనున్న
 పంకజానన సీత పరికింప జూని
 కనక సౌధంబుల కనక హర్ష్యముల
 కనక గోపురముల కనక గేహముల
 సరస కాంతాది వాసముల సానువుల
 విరుల చప్పరముల వివశి మార్గముల
 సందు నిందనకను నాలంకతోని
 సందుల గొందులయందు సకలంబు వెదకి
 రావణులోక విద్రావణు నగరు
 జేవేగజేరి కావించి యుబ్బోట
 కాంతల నెల్లను కలయ శోధించి
 అంతఃపురంబున కరుగు నవ్వేళ
 పగటింటి దొర జూడు పద్మనైతోడు
 తొగల మేల్వాఁడు కంతుని నేస్తకాఁడు
 సురలపాలిటి కూడు సుధలకు విడు
 సొరది చుక్కలరేఁడు మాపద్మమింట
 నాచందురుని జూచి యౌచల నుంచి
 యా చిత్రసఖలెల్ల ననువొంద వెదకి
 కని కుబేరుని పుష్పకమున శోధించి
 యనిల నందనుఁడంత యంతఃపురమున
 పరిగి నానారత్న హాటక చిత్ర
 భరితమౌ నొక దివ్య భవసంబు సందు
 గరు దోరగామర గంధర్వ యక్ష
 సరసిద్ధ సాధ్య కన్యలు భీతితోన

నిలిచి నిద్రారక్త నేత్రత్రయంచు
 వలనొప్ప సొలసి సెవలు సేయుచుండ
 సొశ్చర్య కరమగు నలరుల శయ్య
 నిశ్చింత తోడుల నిదిరించువాని
 వరబలా కావృత వదనంబు మాడ్కి
 మురువు ముక్తా సరమ్ముల నొప్పువాని
 పది కూటముల నొప్పు పర్వతమనగ
 పది శుస్తకమ్ముల బాసిల్లువాని
 దారి వాసించు గంధపు పూతవాని
 తోరపు బంగారు దుప్పటివాని
 రావణు గతిజితై రావణుఁజూచి
 పావని తలయూచి పలుమారు మెచ్చి
 నీలమేఘము చెంత నిగనిగలాడు
 మేలైన క్రొక్కారు మెరుపు చందమున
 వాని కౌగిటిలోన వదలక పొదలి
 మూని సుఖించు మంతోదరి జూచి
 యిది సీతయని నిశ్చయించి యోచించి
 తొదిమ సింహము రీతి కుప్పించిదాఁటి
 తోడ ముద్దిడుచును తొడరి కంఠముల
 పోరి వానర జాతి భావంబు జూపి
 గరిమె నంతట వివేకము మదిబూని
 సతసగుణ ద్రావ జగదేకమాత
 పాపనావని జాత భామిని సీత
 రావణు కోరునే రాముని బాసి
 దొనవి యిదిగాని ధరణిజగాఢు

సోసా వీధంబుల నా బుద్ధి ప్రభమ న
 నని నిశ్చయముజేసి యచ్చోటుబాసి
 చని చని యటు పానశాలలు వెదకి
 చసరాని యెడల నిచ్చలుబోయి నెమకి
 వనితలు చెరలున్న వాడలు సరసి
 యావలబోయి సీ పాత్రుతక్కుల
 కోవి దారతమాల కురవకావకుళ
 కనకదాడిమతాళ ఖర్జూర తరుల
 ననమానమైన యూద్యానంబు గాంచి
 యావనంబెల్లను నవనిజ వెదకి
 యావల జనిహేమ హర్మ్యంబు జూచి
 యా మేడలోపల నంతయు వెదకి
 భూమిజగానక బుద్ధి చింతించి
 రాకేందు ముఖుడైన రామభూపాలుఁ
 డేకాంతమున నన్నునెలమితో విలిచి
 నీవు నా బంటువు నీవు నా హితుఁడ
 నీవు చూతువు నీత నెక్కెంటుంచు
 నానవాలిచ్చిన నందినేవచ్చి
 గాన నైతిని యిందు రమలాక్షి నీత
 నెటువలెనే బోదునేమి జెప్పుదును
 కటకటా వచ్చిన కార్యంబు దప్పె
 తప్పిననేమాయె ధైర్యంబు బూని
 యిప్పుడే కర్ణింతునెట్ల దేవతల
 నింత నేజేసిన నెల్లగిర్నాజు
 లంతట వచ్చితామతివ చెప్పింతు

రసి నిశ్చయము జేసి యి మేడనేక్క
 యనిల నందనుడుండె సమీపమున
 తనవతి నెడబాసి తన మేనుబాసి
 ఘన దుఃఖముల తేలి కడగండ్లదాసి
 తనపాటు తలపోసి తగసిలిచిసి
 దనుశాంగినలగాసి పై ర్భంబుమాసి
 యున్న యా భూపుత్రి నుత్పలనేత్రి
 కన్నుల నీడించి కమలాక్షి సీత
 కా బోలునని యెంచి కాకున్దవరుల
 కాబలారాతి ముఖ్యాళికి మ్రొక్కి
 యామేద దిగివచ్చి యంగుష్ఠమాత్రుఁ
 దై మారుతాత్మజుఁ దాళింశుపమున
 గొసకొని పెనగొన్న కొమ్మల సడుమ
 పసచరేంద్రుడు దాగి చలనోపనుండి
 పరికించి పరికించి పవమానసుతుఁడు
 మరల ధావించి యా మగువనుజూచి
 కడుపడి ఋష్యమూరముననుగస్సి
 తొడవులు నీయున్న తొడవులు నరసి
 శ్రీరాముదాసతిచ్చిన వ్రారమున
 నా కమణీమణియవయవ శ్రీలు
 వరుసతోడుత పతివ్రతల చిహ్నములు
 సరిలేని మాసిప సతుల చిహ్నములు
 తనిరాము పెర్కొని శాంత శాకింప
 తనరాంగి భూపుత్రిగా నిశ్చయించి
 మానవేళుఁడు సన్ను మన్నించి యుసగు

సానవాలునుగొని యాతని మున్ను
 నాడాడి వచ్చిన నా పంతమెల్ల
 నేడు సార్థకమయ్యె నే ధన్యుండైతి
 హైర రాక్షస వదూ కోటిలోనున్న
 నీరజనేత్రిని నిత్య కల్యాణి
 నెట్లునే సూరార్తునెట్లు బాపింతు
 నెట్లు రామును సేమమే వివరింతు
 నని మారుతాత్మజాఁడాత్మ చింతింప
 వనజాక్షి తలచి రావణుఁడు వేకువను
 మనసిజాస్రాప్రపృష్ఠ మానసుండగుచు
 కనక భూషణములు కనకాంబరములు
 కనక కిరీటముల్ ఘనరుచుల్ నింప
 దనరు బంగారు గంధపు పూతతోస
 వలిపె దువ్వుటిచుంగువలె వాటుతోన
 పొలుపొందు పొడవై స ఘజములతోన
 కిన్నర గంధర్వ గీర్వాణ యక్ష
 పన్నగా సురసిద్ధ భామలు గొలువ
 కలయడి చెంత దీపికలు ప్రకాశింప
 వెలది మందోదరి వెంబడి నడువ
 ననుపమంబగు చంద్రహాసంబు బూని
 జనకజ ముందర చనుదెంచి నిలిచె
 సంత తావణుగని యపసీతనూజ
 యంతరంగంబున నడచిన దీతి
 గురుతర వక్షోజ కుంభంబులాడు
 బూతు హస్తంబులు నుదరంబు నంట

నాకుచీతము జేసి యనువెల్లబాసి
 చీకాకు బడుచున్న నీతనుజూచి
 కనకాంగి కువముల కరములు నురము
 తను మధ్యమేటికి దాచెదవిపుడు
 చేకొని బలిమిని స్త్రీల బట్టుటయు
 మాకుల ధర్మంబు మర్యాదనెంచి
 నీమది రాకోరి నేనున్నవాడు
 రాము డంబుదిదాటి రయమున పచ్చి
 గొనిబోవునని నీవు కోరియున్నావు
 నను గెల్వశక్యమే నగవైరితైన
 తన తండ్రి పొమ్మన్న తాపసవృత్తి
 వనముల దీనుడై వర్తించుచున్న
 రాముని బొందియో రాజీవనేత్రి
 యేమి భాగ్యంబుల నెనయ బొయ్యెదవు
 నీమహి దివిజుల తెదిరింపరాని
 నా ముందరను నిల్వ నరులెంతవారు
 యీ లంక యార్థకయ్యనకులుండేడ
 చాలింపు మీబుద్ధి జలజాక్షి నన్ను
 పొంది భోగమ్ముల పొందుమటన్న
 కుంది యీసీత చేకొని తృణంబునను
 తన మది తృణముగా తలచి రావణుని
 కనలుచు గద్గది కంరియై బలికె
 నాపతి వంచించి ననుడెచ్చినపుడె
 నీపాలి మృత్యువు నేనిజము సుమి
 బలహీనుడై రామభద్రుని నీవు

తలచక మును మోరదండ కాటపీని
 యారసి ఖరదూషణాది రాక్షసుల
 నీరుగాసేయఁడే నిమిషమాత్రముగ
 ప్రతిలేని రాముతో బవరంబు డేసి
 బ్రతుకలేకను మీది బ్రతుక జూచినను
 వేవేగ నను రామవిభుని కర్పించి
 జీవముల్ నీవు రక్షించు కొమ్మనిస
 దశముఖుఁడంత నుద్ధతిని కోపించి
 శశిబింబముఖ జూచి చలమున బలికె
 కైలాసమెత్తి దిక్పతుల నోడించి
 కైలాసపతిచేత కైకొనివరము
 లున్న నాముందర నొక హీనమనుజు
 నెన్నెదవని రాఘవేశు నిందింప
 వీనుల నామాటవిని తాళలేక
 జానకి శోకించె జానకి జూచి
 గరుడ వన్నవ యక్ష గంధర్వ సిద్ధ
 సురకాంతలందరు శోకించిరంత
 రావణు గర్వంబు రమణి శోరంబు
 పావని ఖావించి పరితపింపుచును
 లంకాధిపతిమీద లంఘింప తలచి
 శంకించి పిమ్మట చతురుడై నిలిచి
 యీ మహారాక్షసునే వధించినను
 స్వామి జేసిన ప్రతిజ్ఞాభంగమను
 వీనిచే నేనొక్క విధమైతినేని
 జానకి సేమలబు జననాథుతోన

తెలుపు సేవ్వండిది తరగొప్పదనుచు
 తలపోయుచుండె నా తరువున నంత
 వనితలందరు విస వనజాక్షి సీత
 తను దూలనాడిన దశముఖుండలిగి
 చంద్రహాసము బూని చలమున రామ
 చంద్రుని దేవిని సమయింపబోవ
 నృదిరి గ్రక్కునను మండోదరి వచ్చి
 కదిసి రాక్షసవిభు రరమొప్పఁబట్టి
 కొమరైన యా బ్రహ్మకులమున బుట్టి
 యమర వేదంబుల నన్నియు దెలిసి
 కామాతురత్వంబు గైకొని యిట్లు
 భూమిజ తెగటార్పఁబోవుట తగవె
 యదిగాక నిది మానవాంగనదీని
 కదియుట సివంటి మనునికి తగదు
 వలనొప్ప సిమీద వలచి వర్తించు
 చెలులతో జూడ యీసీత యోపాటి
 మనసిజాకేళిని మనసు రంజిల్ల
 ననుబొందు నా ప్రాణనాథ రమ్మనిసె
 తనతోన లబ్ధించి దశముఖుండపుడు
 విసతనయోముఖి వికట హేమాస్య
 హరిజట త్రిజటల నా మహోదరిని
 సొరదిరమ్మని దయాభాసుఁడై బలితె
 నదరు మాటలనై స సనుసయంబులను
 బెదిరించియైనను ప్రీయములనైన
 సలయు బాధలనై స పంచననై స

సెలతు కనిక రెండుసెలలు నాసొమ్ము
 జేసి తోడైండటు సేయరాకున్న
 నీసున మీరెల్ల నెలమితోగూడి
 యీసీత తెగటార్చి యింతి మాంసముల
 నాన దీరగ తినుండని యొప్పగించి
 చింతా నిమగ్నుడై చివికి లంకేశుఁ
 డంతఃపురంబున కరిగె నంతటను
 దనుజ కామినులెల్ల దశముఖునాజ్ఞ
 గొనకొని వెనజుట్టుకొని రాముసతిని
 వెరపించునొక్కతె వెంటనే లేచి
 పరగ శూలముబట్టి భర్తించు నొకతె
 యిది' బుద్ధిగాదని యెలయించు నొకతె
 గదుము నొక్కతె కూడ గర్జించు నొకతె
 వలదని వెంటనే వారించునొకతె
 తలద్రుంచగను మ్రింగధట్టించు నొకతె
 దనుజ నాయకుడగు దశకంఠుఁగూడి
 యనుభవింపుము భోగమని జెప్ప నొకతె
 కంటకలైన రాక్షస కాంతలిట్లు
 దంటలై గారింప ధరణిజ బలితె
 దనుజ కామినులార దయమాలి మీరు
 ననుగాసిబెట్టుట న్యాయమే మీకు
 పతిహీనుడైనను పతిదుష్టుడైన
 పతి నిర్ధనుడైన పతి మూఁడుడైన
 పతియే దైవంబుగా భావించవలయు
 పతిభక్తిగల పతివ్రతలకు కాఁగ

నా రామచంద్రుని నా మనోహరుని
 దీరుని కోడలడ దీక్షా గురువును
 బాతునే జీవముత్ బాతునుగాని
 యీ తవ్వు బోధన లింక మీరేలః
 తిట్టిన తిట్టుండు దిట్టలై వచ్చి
 కొట్టిన కొట్టుండు కొదవలు దీర
 చెలఁగి మీరేమి భేసిస సేయుఁడనిస
 కలుషించి రాక్షసకాంత లెంతయును
 గారింప హారామ కరుణా సముద్ర
 హా సుమిత్రాపుత్రః హా తణశూరః
 హాయత్త కొసల్యః హాతండ్రియనుచు
 పాణుక భూమిజ విలపింపుచుండె
 నంత నా త్రిజట సీతాంగన దుఃఖ
 మింతఁ జూడగ లేక నెలమితో బోయి
 నిదురించి కలగని నెరియ దిట్టులిడి
 వదలక వచ్చి యావనితల రనియె
 కలగంటి నేను నిక్కముగ నీవేళ
 తెలియజెప్పెద దాని తెరగొప్ప వినుఁడు
 సామజంబున నెక్కి సౌమిత్రి గాలువ
 రాముండు సీతతో రాజూడఁగంటి
 శ్రీకరంబైనట్టి సింహాసనమున
 కాకున్త విడుఁడుండగా రనుగొంటి
 వదలక తన బంధువర్గంబుతోన
 మదమెల్ల సుక్కి సామజమందుండ విడిచి
 తెలిసికొంగుడై దశకంధరుండు

నేలపై యూరళే నిద్రింపఁగంటి
 గురుతరోష్ఠము నెక్కి కుంభకర్ణుండు
 పఠగ కర్ణమయమున పడియుండఁగంటి
 వదునతో నొక కపి కాలాగ్నితోన
 దరికొని లంక దగ్ధముగాఁగఁగంటి
 అరుదుగా ధర్మాతుఁడగు విభీషణుఁడు
 సరసత దనుజ రాజ్యము సేయఁగంటి
 రావణు చురణంబు రఘురాము జయము
 బావింప సిద్ధంబు వడతి జానకిని
 వలగొని బాధింపవలదు పొండనిన
 కలఁగి యామాటకు కళవళలు బడుచు
 దనుజ కామినులెల్ల నవ్వులకేగి
 ననువొంద నిద్రించి రలసట దీరఁ
 నంత రాక్షస కాంతలవ్వల చనఁగ
 వంతరి గాసిల్లి వనజాక్షి లేచి
 ఆ రావణుండంత నాడిన కరిన
 దారుణాలాపముల్ తలచి భీతిల్లి
 యాకొమ్మ ప్రాపుగా నా చెట్లుకొమ్మ
 చేకొని తనలోన చింతింప దొడగె
 యెక్కడ సాకేత మెక్కడ లంక
 యిక్కడ నను విధియిటువలెదోనె
 చలవట్టి దైత్యుచే సమయుదువనుచు
 తలను లఖించెనో ధాతకాకున్న
 రానేల రాఘుఁడరణ్య భూములకు
 పూని మృగంబునకై పొమ్మననేల

కడగి నన్ననురుండిక్కడికి తేనేల
 విడువక నన్నింత వెతబెట్టనేల
 యీ జీవసమునకు నారేల శోకింప
 రాజీవనేత్రుండు రామచంద్రుండు
 తాను తమ్ముని గూడి త
 కాననంబున నన్ను గానక వెదకి
 యెంత శోకించునో యెట్లున్నవాడో
 అంతరంగమున నాత్రైయిందునెత్తి
 యెన్నడు వచ్చునో యీ నీచుఁబట్టి
 యెన్నడు దునుమునో యిది యెట్లుగూడు
 నిట్టి కోరికలేల యీ నీచువేత
 గట్టిగా తనుహాని గాంచుట రంటి
 యే విధంబైన మున్నేమేను బాసి
 బోవుట మేలని బుద్ధిలో వగచి
 తరలాక్షి దీర్ఘకుంతలముల సరుత
 నురిబెట్టుకొని చననూహించునంత
 సొరదియై తనమేన శుభసూచకములు
 బరువడి దోప యప్పదాక్షిజూచి
 మాని యాతెగుప నెమ్మదిని రాఘవుల
 మానుగాఁదలఁచుచు మమత రెట్టింప
 తనతల్లి దండ్రుల తన బాంధవులను
 తన యత్తసూమలఁదగజేరు కొనుచు
 కనకాంగియుండ నొక్కతె వాయుజుండు
 కని సమయంబిదిగా నిశ్చయించి
 వనచర భాషలను వర్జించియెల్ల

మనుజు బాషణముల మగువకిట్లనియే
 జనని నీవతి రామచంద్రుడు త్తముడు
 తన తమ్ముడగు సుమిత్రా పుత్రుతోన
 మనసురంజిల్ల సేమమున నున్నాడు
 వనచర సేనలవ్వారిగా గొలువ
 వననిధిదాడి రావణు సంహరించి
 నిను దోడుకొనిబోవు నిశ్చయంబున
 యా మాట లాఠించి యవనీ తనూజ
 వేమారు దిక్కులు పీడించి బ్రహ్మసి
 పలుకక నా శింశుపావృక్షమునను
 తలయెత్తి జూడ వత్రముల మధ్యమున
 కపి రూపమును జూచి కదిమి దద్దరిల్లి
 వివరీతమిది యని విస్మయంబంది
 నరగున యీ దుష్టశకున పలంబు
 తలలి రావణునికి తాకుగాకిప్పుడె
 మనుజు బాషలనాడు మర్కటంబునను
 విననిది రాక్షస విభుమాయ యనుచు
 తలవంచి యున్న యా ధరణిజ మనసు
 తెలిసె మారుతిమాను దిగివచ్చి మ్రొక్కి
 తల్లి నీ పతికినే తగిన సేవకుండ
 కల్లగాదిది నీకు కలుగ విశ్వాస
 మంగుళీయక మం పెనని జూపఁజూచి
 యంగనామణి పొంగి హనుమంతు కనియె
 దనుజు మాయల నేను తరచితిగాన
 కనిముద్ర నమ్మిక కలగదు తనకు

నీపూడు నీపేరు నీకుల క్రమము
 వాచిరి దెలుపుము వరుసతో మున్ను
 సొంద్రలేణో మహాజ్వలుడైన తామ
 చంద్రుతో నీకెట్లు సఖ్యంబు గలిగె
 సరసుఁడు రాముఁడే చందంబు వాఁడు
 పరుగు సౌమిత్రి యేప్రాయంబువాఁడు
 కాకున్ఘడిప్పడెక్కడ నున్నవాఁడు
 నీకు నేమని జెప్పి నిన్ను వుత్తెంచె
 యేమాడ్కి వచ్చితి వీయబ్బిదాటి
 నామది రంజిల్ల నాతోన జెప్ప
 మనవిని ముదమంది హనుమంతుడనియె
 హనుమంతుఁడను వాడ ననిల సందనుఁడ
 సుగ్రీవు మంత్రినై సొరది వర్తింతు
 నగ్రజుచే రాజ్యమతఁడు గోల్పోయి
 మనమైన ఋష్యమూకమున సుగ్రీవుఁ
 డెనసి మాతోనుండ నీపంక్తిముఖుఁడు
 గొనకొని నిన్నెత్తుకొని పోవునపుడు
 నిను జూచుచుంటిమి నీవును జూచి
 వయ్యెద కొంగున బంధించి తొడపు
 లయ్యెడవై చితివది దాచియుంటి
 మచ్చట రఘురాముఁడరుదేరజూచి
 మచ్చిక నేబోయి మనజేశ దెచ్చి
 యిన తనూభవుని నినవంశజునిడి
 వినియోక్తి మైత్రి గావించితి నంత
 నా తొడుపులు దెచ్చి యర్కజుండీయ

ప్రీతి రాముఁడు తనపెంపు దీపింప
 వాలిని వదియించి వాసరరాజ్య
 మాతోన నుగ్రీవు హనువాండ నిచ్చె
 నిచ్చిన భృత్యుఁడై యిన తనూభవుఁడు
 చెచ్చెర నీవున్న సీమ శోధింప
 వనచరులను బంచె వరుసతోమమ్ము
 దనరంగ ననిపెను దక్షిణంబరయ
 రాముఁడప్పుడు నన్ను రయమున బిలిచి
 యీ ముద్ర నాచేతికిచ్చి పొమ్మన్న
 వలగాని కపులతో వచ్చి దేశముల
 కలయ శోధింపుచు గానకమేము
 శోధింప ననుదుని నుతుఁడు సంపాతి
 మాకు లంకాపురి మార్గంబు జూప
 సంగదాదులను నే నయ్యెడ నిలిపి
 సంగతిగా భీమ జలనిధి దాటి
 పూని రేయెల్ల నీ పురమెల్ల వెదకి
 గానక నిన్నిందు కనుగొంటిదేవి
 యింతకు మున్ను లంకేఁడ్చువచ్చి
 పంతంబుతో నిన్ను భంజింప జూచి
 వాని చంపెదనని వడి నిశ్చయించి
 నీనాడు సేమంబు నీతోన డెప్పి
 నిందు వేడుకలోన నేబోవువేళ
 చండ రాక్షసుబట్టి సమయింతు ననుచు
 సుండితిగాని నేను సురాశించి (గాదు)
 యుండలేధిధి నిక్కమూహింపుమనుచు

రాముని రూపంబు రాము శౌభ్యంబు
 రామునియెడ గల్గు రాజ చిహ్నములు
 సౌమిత్రి చందంబు సరలంబు జెప్పి
 వేమారు వినుతించి వినయంబుతోన
 జనక పుత్రిక భక్తి సాష్టాంగ మెరిగి
 హనుమంతుడంగుళియక మిచ్చెసంత
 వనితె గైకొని నేడు వచ్చి ప్రాణంబు
 లనుచు రామునిచూచి నట్లానవాలు
 కనుగొని మూర్ఛిల్లి గక్కున దెలిసి
 హనుమంతుఁజూచి యిట్లనియె మోదమున
 వానరాధిప నీవు వచ్చి నా ప్రాణ
 దానంబు జేసితి తగునట్టి నీచు
 నుపకృతిగాన నీవుర్విని రాము
 కృపను వర్తిల్లుము కీర్తితోననిన
 పవనజుండానంద భరితుఁడై పొంగి
 సవినయంబున మ్రొక్కి జనరజఁజూచి
 యా దేవతలకైన నందంగరాని
 నీదయ బడసితి నే ధన్యుండైతి
 రావణు వధియించి రాసుచంద్రుండు
 దేవినిన్ గొనిపోవు దిగులేల నింక
 తడవని తలచితే తల్లి నిన్నిప్పు
 డిడుకొని భుజముల నినపంశుజేర్తు
 నరుణోదయంబున కనసంతస్థిల్లి
 ధరణిజ పపమాన తనయున కనియె
 నీవంతవాఁడవు నృపునాజ్ఞలేర

బావిరి గొనిపోవ వచ్చునే నన్ను
 నీవు గొట్టునబోయి నెమ్మి నా ఫలికి
 నా విధంబెల్లను నయమున బెల్పు
 నా బాధ దయగల్గి నా మరిదైన
 సౌమిత్రితోన నా చందంబు బెలుపు
 సూర్యపుత్రుండైన సుగ్రీవుతోన
 కార్యంబు సఫలంబు గావింపుమనుము
 పొమ్ము నీవటువేగబోయి రాఘవుని
 బెమ్మన్న మారుతి ధీరుడై బలికె
 దేవి నీ విపుకానతిచ్చిన దెల్ల
 నీ వితునకుబోయి నే విన్నవింతు
 సనువొంద నీకిచ్చి యంగుళీయకము
 దనరనే రిత్తహస్తములతోబోవ
 తగదు నా కిదిదూత ధర్మంబుగాదు
 మగువ నీ మస్తక మణి యిమ్ముటన్న
 వలికె భూపుత్రియో పవమాన తనయ
 పలుమారు నీరూపు వదికించిగాని
 యీ మణి నీచేతి కియ్యనేననిన
 యా మారుతాత్మజుఁ డచలుడై పెరిగి
 వినువీధినంటి త్రివిక్రముండనగ
 కనబడకని సీత కడు సంతసిల్లి
 తన తత్సమీయ నాతఁడు గొనిమొక్కి
 జనకజ పిడ్డొని జడ బలోద్ధతిని
 వస మహిరుహముల వడిగూల్చి యార్చి
 వనపాలకులనెల్ల వధియిరిచినై న

కూవలీయున్న రాక్షసకాంతల దళి
 రావణుతో జెప్ప రావణుండలిగి
 వీరుల నెనుబదివేల రాక్షసుల
 పోరికి ననువనప్పుడు వారు వెడలి
 రంత సూర్యోదయంబగుటయు జూచి
 పంతంబు తోడుత పవన సందనుడు
 ప్రకటించి కాంచన పర్వతాకృతిని
 మకర తోరణముపై మలయుచునుండి
 తనుదాకి నొప్పించు దనుజ వీరులను
 గని కోవమడరంగ గర్జించి వలికె
 వోరి రాక్షసులార యుర్విపై నేను
 శూరత విలసిల్లు సుగ్రీవుబంట
 శ్రీరాము దూతనే శిలిని వాయుజుడ
 శ్రీరాము సేమంబు సీతతో జెప్పి
 పోవుచున్నాడ నీపురి రాక్షసులకు
 వావిరి మృత్యుపై పచ్చియున్నాడ
 ననిబల్కి దైత్యుల నందరిని గూల్చి
 దనరుచు తోరణస్తంభంబు నుండె
 హత శేషముఖమున నావార్త దెలిసి
 భృతిఁబూని కోపించి దేవతారాతి
 గురి గొని పింగళాక్షుని దీర్ఘ జిహ్వ
 వర వక్రనాసాశ్శ పక్షశార్దూల
 ముఖుల నేవురఁబంప మొనసి పారవ్వు
 దళిలాఘ్రముల నొంప హనుమంతుఁడెరిగి
 ధనువులు విరిచి కేతనములు కూల్చి

పనువడి రథములు భగ్నంబు జేసి
 కనలుచుఁబట్టి రాక్షస పంచకమును
 ననితోన తెగటార్చి యసమానుఁడగుచు
 సరగున తోరణ స్తంభంబు నెక్కి
 గరిమె సంగరచేళి కాంక్షింపుచుండె
 నత్తరి లంకేశుడా సుద్దిదెలిసి
 మత్తుడై యా జంబుమాలిని బంప
 వాడు శతాంగంబు వలనొప్ప నెక్కి
 పోడిమి బలములు పొరలి యేతేర
 వచ్చియా హనుమంతు వలనొప్పదాకి
 చెచ్చెర నొప్పింప నిశిత శరంబులను
 కాలదండము మాడ్కి కడువడినుండు
 వాలదండము బూని వాయునందనుఁడు
 బలములనెల్లను బరిమార్చి పేర్చి
 యలిగి రాక్షసుని శతాంగంబుల గూల్చి
 విరదుఁడై రాక్షస వీరుండు కనలి
 కరవారిమొక్కటి కరమున బూని
 వవమాన తనయుని ఫాలంబునేయ
 యవశుఁడై మూర్ఛిల్లియంతలో దెలిసి
 యలిగి కైదువబూని యలజంబు మాలి
 తల తెగవేసిన ధరణిపై బడియె
 హత శేషులతని పాటంతయు జెప్ప
 నతి కోపమున దశాన నుండపుడు
 జితశివు విక్రమోర్జిత సప్తమంత్రి
 సుతుల బాసటగాంగ సౌరదియైజేసి

నమిత బలోదారు నమర విదారు
 నమరాద్రీ సమధీరు సక్షకుమారు
 బిలిచి నీవటుబోయి బీదవాసరుని
 తలగొట్టి తోరణ స్తంభంబునందు
 గట్టి రమ్మన్నవాడు గ్రక్కున మొక్కి
 ధట్టించి మంత్రినందనులతో ముద్దు
 పాటించి ఘోటక ప్రకరసంభరిత
 తోటి సూర్య ప్రభాంకుర రూపరత్న
 హాటక స్థగిత శతాంగంబు నెక్కి
 మేటి విల్లెక్కిడి మీటుచు వచ్చి
 కంఠిరవంబును గంధసింధురమ
 కుంఠిత గతిని మార్కొన్న చందమున
 ననిల సందను తాకి యమిత బాణములు
 పనువడి నేయనా పవమానసుతుఁడు
 వాల దండంబున వారింది దాని
 తాల వృక్షంబునుద్ధతి చేత బూని
 వాని కేతనములు వాని సారధిని
 వాని గుట్టములను వాని రథంబు
 మొనసి నేలను గ్రుంక మొత్తియార్చినను
 కసలి యక్షుఁడు అయకాలుని మాడ్కి
 వడి బాణముల రపీవాలంబు నేయ
 గుడిరి మూర్చిలి యరదంతలో దెలిసి
 యక్షుని నిజవాల హతిని నొప్పింప
 యక్షుఁడు గదగొని యనీలజానకచ
 నదచిన వివశుఁడై యంతలోదెలిసి

యప్పుడు గదగొని యనిలజుండేయ
 దప్పించుకొని వియత్తలమున కెగయ
 విడువక మారుతి వెంబడి నెగసి
 తడయక వాని పాదములూడ్చి పట్టి
 పిడుగుతో సరియైన పిడికిట బొడిచి
 జిరజిర త్రిప్పి యాక్షితినివై వగను
 పరగ నక్షుడు నేలపడికూలె నంత
 విజయలక్ష్మి సమన్వితుడై కపీశు
 డజితుడై రణకేళియాసక్తినుండె
 బెదరి యప్పుడు హత శేషులు పారి
 పది ముఖంబుల పరికించి మ్రొక్కి
 దేవ వానరుడని దృష్టింపరాదు
 భావింప సలవీర భద్రుండుగాని
 వనమెల్ల పొరిగొనె వాల దండమున
 వనపాలకుల నెల్ల వసుధపై కూల్చె
 నరయ శార్దూల ముఖ్యాది రాక్షసుల
 పరిమార్చి యక్షుని బర్జించి వైచె
 నానగ చరుగెల్ల నమరులకైన
 దానవాదీశ్వర తరముగా దనిన
 వెరగంది రాక్షస విభుడక్షు తలచి
 పరితపింపగ జూచి పాతారిజైరి
 దేవనీకింత చింతింప నేమిడికి
 నా బానరావము నవలీల బట్టి
 తెగటార్తు లేకున్న డెట్లునే ననుచు
 తగ తండ్రికివీ మ్రొక్కి తన రథంబెక్కి

యసిలజు పైరాగ నా యింద్ర జిత్తు
 వనదులు కలఁగె భూవలయంబు వదరె
 నప్పుడా యింద్రజిత్తనిలజుమీద
 తప్పక శరవర్ష ధారలు గురిసె
 గురిసిన కపిపీఠ కుంజరుండలిగి
 తరులను గిరులనాతని మీదవైచి
 తొడరివాని రథంబు తోకను జూట్టి
 యడచె భోరున దైత్యులడుగంటిమడయ
 ననిలోన నవిరథుడై యా యింద్రజిత్తు
 హనుమంతుపైని వాయువ్యాస్త్రమేసె
 ననిల పుత్రుఁడు గాననా యస్త్రమునకు
 మునుకొని నిల్చెనిమ్ముల దీరుఁడగుచు
 దానవుండపుడు రౌద్రాస్త్రంబునేయ
 నానక కొని నిల్చె రుద్రాంశంబు గనక
 హనుమంతు బలిమికి నచ్చెరువంది
 తనమది కోపించి తగయింద్రజిత్తు
 సురులు బీతిలవాయు సూనుని మీద
 వర భయంకరమైన బ్రహ్మాస్త్రమేసె
 ననుపమ బ్రహ్మాస్త్ర మరుదేరఁ జూచి
 తనమది బ్రహ్మమంత్రములుచ్చరింప
 సది చంపజాలక నతని బంధించి
 కుదియించి వడవైచి కుంభిని మీక
 కనియింద్రజిత్తు రాక్షసులచే నతని
 పైను రజ్జువులఁగొని బిగియ గట్టించి

హనుమంతు దెచ్చి లంకాధిపు నెదుట
 దసర నుంచిన తన ఆసయుని మెచ్చి
 తన శౌర్యమటు జూప తలచుచున్న
 హనుమంతుఁ జూచి యిట్లనియె రావణుఁడు
 వోరి వానర వినవోరి నీవెవ్వ
 డే రాజు సేవకుండేది నీ పేరు
 పీలమై నిర్జరాభీద్యమౌ లంక
 కేలాగు వచ్చితి రెరిగింపుమనుడు
 హనురాధిపుడంత వడితృణంబుగను
 దానవేశ్వరుజూచి దర్శించి పలికె
 వినరోరి రావణ విశ్వంబులోన
 నినుతోక గట్టి మున్నీటిలో ముంచి
 యనుపమ బలశాలియైసి యావాలి
 దునిమి ధానుజానికి చొరతనంబిచ్చి
 దంటయై కీర్తులఁదనరు శ్రీరామ
 బంటము వాయుజుండ నేథానుజామంత్రి
 హనుమంతుడనువాడ నా రాముఁడనుప
 దిసి కరవలుని ముద్రిసి గొంచు వేగ
 వచ్చినీరభదాటి వడిని నీ లంక
 టొచ్చి భూపుత్రిని జూచి యుంగరము
 నిచ్చి జానకి రత్నమిచ్చిన గొనుచు
 పచ్చెర బలిమిచ్చు చెలఁగి నాలపు
 నీకు చూపదలచి నీవఁదంబల్ల
 చీకాకు జేసి శిక్షించి రాక్షసుల
 దడయక నిను జూడ తాకట్టువడితి

ఏడివడినే బోయి విన్నవించినను
 వనచరులను గూడి వననిధి దాటి
 నిను వధించును రామనృపుడు నీవిపుడు
 మన దలచితివేని మనుజేశ్వరునికి
 జనక పుత్రికనిచ్చి శరణంబు గొనుము
 నావుండు రాక్షస నాకుండు కసలి
 యీ వీరవరుని ప్రహస్తుని జూచి
 కుదురుగా నుండి యీ కోతియేమేమో
 వదరు చున్నది దీని వధియింపు మనుచు
 నా విభీషణుడు లంకాధిపు జూచి
 దేవదూతలను వధించుట తగునె
 మగుడ కోపము నీకు మనసున నుండ
 తగిన దండన కొంత చండించిపంపు
 మన రావణుడు రాక్షసావళిబిలిచి
 కినుక నీ మర్కట గేరవాలంబు
 విరివిగా గాలిచి వీధుల ద్రిప్పి
 తరలగ మనమెట్టు దాటింపుడనిస
 దానపులంతను తాష్టదెచ్చి
 షానరాదీశుని వదలక కట్టి
 తరుచుగా మునువేళ లాళముల్ మ్రోయ
 విరసంబులాడుచు వీధుల ద్రిప్పి
 వేలారు కోకలు వెంటనే దెచ్చి
 తైల ధారలుబోసి తగవాయు సుతుని
 వాలంబునను జూట్టి వడిచిచ్చు వెట్టి
 పోలితి యంత వాతూలసందనుని

దీనుజ కాంతలు జెప్ప దరణిజ దెలువ
 దనురంబున సీట దయను స్పృశించి
 సదయ రాముఁడు సత్యసంధుడౌ నేని
 పదలరనే పతివ్రతనొందునేని
 హుతపహాఁ దయను నీవొగివాయుతసయు
 సతి శీతలుండవై నాడు కొమ్మనిస
 హనుమంతు సీకప్పుడతివ దీవనల
 ససలుండు కడుచల్లనై యుండెనంత
 వావిరి యా బ్రహ్మవరమున జేసి
 పావని కాయస్రబంధమ్ములూడ
 కాలాగ్నిరుద్రుని కరణివాయుజుఁడు
 వాలాగ్నిఁజూచి దుర్వారుఁడై పేర్చి
 రలయనీలంక దగ్గము సేతుననుచు
 తలవసర్కుడు గ్రుంకె తరుచికుడపుడు
 తనవాలమెత్తి యత్తరి లంకలోన
 కినుక బుట్టిన ధూమకేతు వోయనగ
 వడి వాయుజుండు రావణు హజారమున
 తడయక నెక్కి ముందరచిచ్చుబెట్టి
 వాలాయముగ దైత్యువరుల గేహములు
 బీలమై చేర్చి కొలిచి గంపకెత్తి
 భీమాగ్ని కీలలాభీల ధూమంబు
 లామహా బిలమున నందంద గప్పి
 యపుడుహనుమంతుడౌ లంకయెల్ల
 తప్పక శోధింని దగ్గంబు జేసి
 తన మది చిఱితిఱిది ధరణి తనూజ

యనలోగ్ర శిఖల నేమాయ నోయనుచు
 యసుర ప్రతాపాగ్ని నార్చుచందమున
 వెసవాల పహ్నిని పషధిలో నార్చి
 టనకట కడకేగి సదృక్తి మ్రొక్కి
 తనదు వృత్తాంత మంతయు విన్నవించి
 యా సీత దీవింపనందుండి మగుడి
 యాసువేలాద్రిపై యనువొంటనెక్కి-
 యనిల వేగంబున నంబుధి దాటి
 వనచరులకు శుభవార్తలు దెల్పు
 వనచరులుప్పొంగి యా వాయుజు పొగడి
 తియ్యని ఫలముల తృప్తిగావించి
 నయ్యడవసీయించి యో రాత్రి గడిపి
 మరునాడు కవులెల్ల మధువనంబునకు
 తరలి యా మధువనాంతరమున జొచ్చి
 ఫలముల మధువుల బహు తృప్తిబొంది
 తొలగక తరుల గండులువేయ జూచి
 మొరసి దిట్టచు దధిముఖుడేగదేర
 మరలి వానికి దేప మార్గంబు బూపి
 పిడుగుతో సరియైన పిడికిళ్ళవాని
 బొడిచి బోద్రోలిన బోయి వాడప్పు
 డిస సుతునికిఁ దెల్పు నిసజాండు మింట
 కనలిన జూచి లక్ష్మణుఁడిట్టులనియె
 వావిరి కవులు నీవని జొచ్చిసపుడె
 దేవి సేమము వారు దెచ్చియుండుదురు
 పిలిపింపుమన నివి ప్రయము రెట్లంప

పిలిపించెవారి సంప్రీతి నర్కజాఁడు
 వనచరోత్తములు దుర్వార విక్రములు
 వినయంబు భక్తి వివేకమ్ము దనర
 రామ లక్ష్మణులకు రంజిల్ల మ్రొక్కి
 యా మీద నిసజాని యడుగుల కెరగి
 వారలు హనుమంతు వలనొప్ప దెచ్చి
 శ్రీరామ చంద్రుని చేరువ నిలువ
 మనువంశ తిలకుని మనసు గురైరిగి
 హనుమంతుడెరగి యిట్లనె రాముఁజూచి
 రంటి సీతను వాలు గంటిని రామ
 కంటిని పదము రాగంటి నీ కృపను
 దేవనేనీ కృపా దృష్టిచే బోయి
 యా వననిధి దాటి యా లంకజొచ్చి
 యవనిజ పొడగాంచి యానవాలిచ్చి
 యవనిజచే రత్నమంతనే బడసి
 నా చేతనైనట్టి నరనాథ కొంత
 రాచ కార్యము జేసి రహివచ్చినాడ
 సనిరత్నమిచ్చిన నతడు చేబూని
 కనుల నొత్తుకొని యా కపివరు కనియె
 పావన చరిత యోపవమాన తనయ
 నీవంటి బంటునే నెందును గాన
 యెలమి సీతో సీతయేమని జెప్పె
 తెలుపవేయని విని దేవసీదేవి
 వొంటిమై కడగండ్లకోర్చి శోకమున
 కంటనశ్రువులిడ కాల్యలై దొరగ

నెక్కిట చెయజేర్చి చిత్తంబు మిగుల
 నెక్కొన్న భక్తిచే నీ యందు నిలిపి
 సుడుగని వగలతో నొక మానురింప
 తగబడి యున్నది ధరణీ తనూజ
 జానిందువచ్చుచో తగకొన్న మాట
 జాగాతి నెల్పెనే గుని విన్నవించు
 నను కట్టబట్టి మిన్నుట కాసనమున
 దనుజుని రాప్పించ తగవుగాదనుచు
 వినిపింపున నె చేయి వినుము శ్రీరామ
 తనతండ్రి రాముడు ధర్మజుడనుచు
 నను దారబోసెను నమ్మికతోన
 కడవట సన్నాండిగా లంకలోన
 విడుచుట యిది సీకు పీఠ ధర్మంబె
 తనపున జీవముల్ తనకింక నిల్వ
 వని డెప్పుమనెనని నన్నియు డెప్పి
 సౌమిత్రికిని యల జలంబు దనుచు
 కామె జిప్పిగ మాటలనునొందఁజెప్పె
 నెప్పిన కపిచీర సింహంబు గెల్ల
 సప్పుడాసందించి రాత్మ నుబ్బింగి
 యని భోసలాట్టి నుదాంతుడు త్రముడు
 ధనునాథతుల్కుడు దాన బ్రహ్మముడు
 నరససాహిత్య లక్షణ చక్రవర్తి
 కరుణా సముద్రుండు కవి పల్నకందు
 విలసిల్లు తులజ భూవిభురమారమడు
 పౌలుపొందు యేకాది భూమి పాలకుడు

తన తండ్రి తులజేంద్ర ధరణి పేర
 జెనుపొంద మకరంద బిరుదాంకు పేర
 రమణీయమైన యీ రామాయణమున
 కమనీయ సుందర కాండంబు జెప్పె
 నిది తులజేంద్రుల కిడునెప్పుడిలను
 పొదలు సంపదలును పూర్ణశక్తులును
 సకల దీర్ఘాయుష్య సంతానములను
 సకల రాజ్యంబుల సకల బోగముల
 సమర జయంబుల సకల కీర్తి
 లమరంగ నొసగు మహారామ చరిత
 మిదిమహాపుణ్యదమిది వేదసార
 మిదిముక్తి సోపానమిది శుభోదర్శ
 మివ్వసుందర తక్కినెలమితో దీని
 నెవ్వరు చదివిన నెవ్వరు వినిన
 నెవరు వ్రాయించిన నెవరు వ్రాసినను
 భువిలోన వారికి పుత్ర సంపదలు
 మనమైన కీర్తులు కరితురంగములు
 మనసురంజిలజేయు మాని నీ మణులు
 పరగ దీర్ఘాయుష్య భాగ్యంబు లొసగు
 ధరణితో నా చంద్రతారార్కముగను

—: శ్రీరామ చంద్రాయనమః :—

యృద్ధ కాండము

శ్రీరఘు పీఠుండాశ్రిత ప్రాప్తజాతుం
 దాదూడిగను సమీరాత్మజా చేత
 జనక సేమంబు సకలంబు దెలిసి
 మనసు రంజిల హనుమంతు దీవించి
 ఆలింగనము జేసి యతనిచే నప్పు
 బాలంక చొప్పెల్ల నాను పూర్విగను
 విని తన మదిలోన విస్మయంబంది
 దిననాథ సుతుజూచి తెరగొప్పసిపు
 విశదంబుగా నేడు విజయలగ్నమున
 దశముఖుపై దండు తరలింపుమనిన
 సుగ్రీవు ననుమతి సొరది వానరులు
 నిగ్రహనుగ్రహ నిధిరాము తెరిగి
 నిరుపమా కృతిగల నీలు వెంబడిని
 వరగ నార్చుచు తమ పాదఘట్టనల
 ధర పెల్లగిల్ల దిక్కటములు దుల్ల
 శరదులు కలంగ నిర్జదులుల్లసిల్ల
 తడయక సింహనాదములు సేయుచును
 నడచిరసంఖ్యలై నానాముఖముల
 హనుమంతుపై రాముండగదు మీద
 ఘన పరాక్రముఁడు లక్ష్మణుఁడేగుదేర

వనచర భటలు కైవారముల్ సేయ
 వనజాస్త సుతుండు కేవల భక్తినిరుగ
 మలయ సంహృదుల మలక జూచుచును
 వెలువడి వనచర వీరులతోన
 కడలిని జూచి యక్కడ రాఘవుండు
 విడియించె పాశ్వంబు వేడ్కతోనంత
 రాముడేకతముగ రవిజుని జూచి
 యీ మహాంబుధి కపులే విధంబునను
 రాటుదురిందుకు తగునుపాయంబు
 పాటించి వేగ నేర్పరచు మటన్న
 నాలోన రవి పశ్చిమాంబుధి గ్రుంతె
 భూలోకమెల్లను పొదలె చీకటులు
 వెలయు రాముని కిర్తి విలసిల్లు మాడ్కి
 మలసి తూర్పున చందమామ చూపదై
 నంత సూర్యోదయంబైన రాఘవుండు
 సంతసంబున లేచి సౌమిత్రితోన
 తడయక సాంధ్యకృత్యములను దీర్చి
 కడలింతల సన్నికను గొనుచుండె
 రావణుండక్కడ రాక్షసాధిపుల
 రావించి యాకోతి రాయడి మీరు
 కంటిరి గదుదుష్ట కపివేగబోయి
 వెంటనే యీ రామ విభుదెచ్చెనేని
 శౌర్యంబు తప్పును గావున తగిన
 కౌర్యమూహించి చక్కగ జెప్పుడపుడు
 పినిమంత్రులారై త్య విభుకిట్టులనిరి

దనుజేశ నీకింత దైస్యమేమిటికి
 శరమర్ది నెత్తవాడై లాసగిరిని
 సురుల శోధింప వాళూరుడై నీవు
 నీముందరను దా నిల్వనేర్చునేరాము
 దామర్త్య వధియింప నిల్పుండు వాలు
 ననిబల్కు మంత్రుల సందరి జూచి
 పెనగొన కినుకవిభీషణుండనియె
 కారులాదెదరు పై కార్యమెంచకను
 మీరొక్క మంత్రులే మీరొక్కఘనులే
 పెరలెత్తకను సామభేదదానముల
 సొరది కాత్రవుండు వశ్యుండు గాకయున్న
 నామీద దండంబు నమరు మీరెట్లు
 నేమైన యత్నంబు లేచి జేసితిరే
 రామభద్రుని పరాక్రమ గుణంబులను
 హేమగర్భునికైన నెంచంగ తరమె
 మనుజు మాత్రుండని మదినెంచవలదు
 దనుజాంతకుండు సుమ్మి దశరథాత్మజుండు
 కనలేదా నిన్న రాఘవుడూత శార్వ
 మనిజెప్పివిని యార్తినన్న కిట్లనియె
 వినురాక్షసేశ్వర విక్రమోదార
 చనటి మంత్రులమాట దెవిబెట్టవలదు
 దేవిని లంకకు దెచ్చిన మొదలు
 దేవ యీ పురలక్ష్మి దీనియై పొలిచె
 తోచుచున్నది మహా దుర్నిమిత్తంబు
 లే చందమున జూడనిది బుద్ధిగాదు

జనకజ గొంపోయి నరగున రామ
 జనపాలమణికిచ్చి శరణంబు తొరుము
 నీవంశ గరిమెను నీ జీవములను
 నీవారినెల్లను నీవు రక్షింపు
 మని చిలుకకు జెప్పి ముమ్మారు
 చనబుద్ధి యా విభీషణుఁడు చెప్పినను
 విని రావణుఁడు కోప వివశుఁడై జూచి
 తన తమ్ముఁడనకను తన్నె తన్నుటయు
 నా విభీషణుఁడు శోకాక్రాంతుడగుచు
 వేవేగ రాక్షస విభునికి మ్రొక్కి
 రావణా విను నీవు రాముజాణాగ్ని
 కావరంబున గంగ గ్రాఁగెడు నాడు
 తలచుము నా బుద్ధి తలఁపున నన్ను
 తలఁచు మటంచును తరలయా క్షణమె
 తన మంత్రివరులతో తగ విభీషణుఁడు
 వినువీధిరాఁగ జావించి వానరులు
 సమరసన్నద్ధులై చనుదేర జూచి
 సముచితంబుగ విభీషణుండిట్టులనియె
 రావణానుజుఁగనే రహి విభీషణుఁడ
 వేవేగ శ్రీరామ విభునికి సీత
 నిమ్మన్న దశకంరుండెలమి రోపించి
 పొమ్మన్న వచ్చితి భూనాథరడరు
 మాతకుండనుగాను కవటినిగాను
 భీతుఁడైవచ్చి విభీషణుండనుచు
 శరణాగత త్రాణత సిద్ధాత్ముతోన

కరుణించి తెలుపుడి కి పులకమునుచు
 జామాట నుగ్రిపుండాలించి వేగి
 రామునితో చెల్వి రఘురాముడనియె
 నా విభీషణుండైన యర్కజ విఘ్నము
 రావణుడైన గర్వము దిక్కివచ్చి
 శరణున్న రక్షింతు సంశయంబెల్ల
 ధర నివి వత్రియ ధర్మంబు సుమ్మి
 యథయ మిచ్చితి నొందునాత్మ నెంచకుమి
 నభయ చిత్తుని విభీషణు తెమ్మటన్న
 విని భాను తనయుడు విస్మయంబంది
 చని దూర్మితో విధివిణు తోడిదెచ్చి
 ప్రేమతో శ్రీరాము ఛేది సేయింప
 నా మహాత్ముడు రాము కలతత్తి మొక్కి
 పరమాత్మ శ్రీవక్ష పద్మపత్రాక్ష
 కరుణించి ననుప్రేమగావవే రామ
 శరణాగత త్రాణ దాప ప్రవీణ
 కరుణించి నను ప్రేమకావవే రామ
 దిరక్తిరిలోల కౌశిక యాజ్ఞపాల
 కరుణించినను ప్రేమకావవే రామ
 హరి యహల్యా ప్రణాహర జగద్రూప
 కరుణించినను బ్రోచి కావవేరామ
 హరదాప భంగమోహన సుందరాంగ
 కరుణించి నను ప్రేమ కావవేరామ
 భరణి సుతాధీశ తపన సతకాశ
 కరుణితిచి నను ప్రేమ కావవేరామ

పరిశురామా కీల మావసరం
 చరుణించి సుసుప్రేమ రావవేరామ
 ఖరమాషణాది రాక్షసు సంవిదార
 చరుణించి సుసుప్రేమ రావవేరామ
 పర సద్గుణదార వారి సంహార
 చరుణించి సుసుప్రేమ రావవేరామ
 యని సుస్మతులు సేయం నా విశిషణుని
 తన దయాదృష్టి తనియంగజేసి
 దనుజేశునికి సీపు తమ్ముడుగావు
 తనకు తమ్ముడు సీపు తద్యమ్మునుమ్మి
 యని జెప్పి యతనిచే మరి మర్మమెల్ల
 పసువడిగా రామభద్రుండు తెలిసి
 చూ విభిషణునికి నద్ది తీరమున
 బావించి లంకను వట్టంబుగట్టి
 కడలిని ప్రార్థించి గర్వించిమించు
 కడలిని శరముల గావించి పిదప
 బాతిగా నలునిచే బహుశుభప్రకర
 హితువశర్వించు నింద్రాది ధూమ
 తేతువ గీర్వాణ కీర్తిత పుణ్య
 సేతువ గట్టి ప్రచిత్ర వైఖరిని
 జూచు వానరులు మెచ్చుచు మస్తకముల
 నుంచు వానరులు నై య్యుదధితో దుముకి
 యుందు వానరులెత్తి యలమి జంతువుల
 యొందు వానరులు నిమ్ములసేతు విధి
 బాతు వానరులును బట్టు వానరులు

సై రాము ముందరనాడు చూడగను
 శ్రీరాముడన శ్రీ వెలుపుగ చరసెనలు గొల్చి
 తోరమైనట్టి సేతువ మీచటోయి
 యదరక యీసువెత్రి చంగటను
 విడియించి పాళ్ళంబు వేడ్కనందుండె
 చారులచే రాము జననాదురాక
 యీ రావణుడు విని యాత్మ చీతిల్లి
 ఒకసారణుల పంప సొరదియైవారు
 సకల వాసరపీఠ నైస్యంబు జూచి
 వచ్చి జెప్పినను రావణుండాత్మలోన
 నచ్చెరువొంది మహాసౌభ మప్పు
 డెక్కి వాసరనైస్యమీడించి దెదరి
 సుక్కి యాసారణ శుకుల కిట్టనియె
 నివ్వటిల్లెడి కపి నివహంబులోన
 నెవ్వండు సేనాని యెవ్వడు శూరు
 డెవ్వడు రాముని కిష్టుడెయుండు
 నెవ్వని ప్రాపున నీసేన నడుచు
 నెవ్వడు లక్ష్మయిండు రాము
 డెవ్వడు సుగ్రీవు డెవ్వడంగడుండు
 మీరు నెర్వర నెమ్మిగ వెల్పుడనిన
 సొరణుండపుడు రాక్షసనాడు కనియె
 గురుతఱ కపనాయకు తల్లక్షగొల్చి
 తరుచత సేనముందర నున్నవాడు
 వరమ దుర్జయుడల్ల పావకసుతుడు
 వరసైన్య నాథుడు వాడు నీలుండు

గిరిమేళ శతబృంద కిలులు సేవంప
 చురుకుచూపుల లంక చూచుచున్నాడు
 వారికంటెను దుర్వార విశ్రముడు
 చాలి నందినుండుల్ల కాదంగదుండ
 ఘన బలాధ్యుడు విశ్వకర్మ నందనుడు
 పనువడి సేతవు బంధించినాడ
 నగచర శతకోటి నాడునైనాడు
 నగదైర్యుడతాండ ండు లంకేశ
 వరమేష్టి తనయుండ భల్లూక విభుడు
 వరసనాతడు తాంబవంతుడు దేవ
 వాడు గవాక్షుండు వాడు గజుండ
 వాడుపో ద్వివిధుండు వాడుమైదుండు
 వాడెపో శతవరి వాడె సంపాతి
 వాడె ధూమాతడు తాంబవంతు తమ్ముండు
 వాడింద్ర తాలుండు వాడెపోహరుడు
 వాడెపోక్రధనుండు వాడు తారుండు
 వాడు తేనెరియల్ల వాడె సుముఖుడు
 వాడు సుషేణుండు వాడు విముఖుడు
 జలనిధి లంఘించి జానకి గాంచి
 ద్రోలుచు లంకాపురి పోరిగొన్న శూరు
 తా వాము తనయుండు హనుమంతుడితడు
 నిపు నెరుండు నిరరాధతి
 తామరూపులు వీరుఘన తర శౌర్య
 తేమిరు కలలులేన్నంగ తర
 అని సౌరముడు దెల్పు నా శకుంతలీయే

వినుదేవ రఘురాము పీత్రమ స్మర త
 సలమెప్పుము పోలు నెమ్మేని వాడు
 హులిపోలితె జటాటంబు వాడ
 నిందు చ దురువ టి నెమ్మోమువాడు
 పుండిరీకాతిండద్యుత వరాక్రముడ
 కరుణా సముద్రుండు మలాక్షకులుడ
 పరశరణాగత వజ్రపంజరుండ
 మామిజాక్షి చకోర పూర్ణచంద్రుండ
 రామాభిరాముడు రాముడా ఘనుడు
 ఆ రాము చేరువ సతిభక్తి నిలిచి
 వీరుడై శరములు విల్లు బూని
 వేమారులంక బావింపుచున్నాడ
 సౌమిత్రి యాతడు స్వర్ణవరు డ
 గటిగా రఘురాము కారుణ్యరామ
 పటాభిషక్తుడై పరగుచున్నాడు
 మనుజేశ్వరునికి నీ మర్రిముల్ జెప్ప
 చనువున మను విభీషణుండాతండధిప
 ఆ రాముతో ఎంత్రాలోప ముల
 కోరి సేయురు చెంత గుర్చున్నవాడు
 వన చర ధీశుండు వారి సేదరుడ
 ముగియ మమాలి క కలియరా రాముండు
 యౌ రమచంద్రుని ఒరియ శిష్యుంధ చేకి న్నవడు
 కూరత విలసల్లు సుగ్రీవుడిలడ
 యీతని సైన్యంబు లెన్నంగ తరమె
 ధాతకునైనను దనుజాధినాథ

యిది వారుల నిది లం ౩౬
 ౬ రంగ నాంటి విద్యుదీమాన్వ బిలిచి
 రాహు, ధనువు నిరంబు సోలికను
 ౨ మాయ శ్రీ నిర్మింపును మఁడ
 పటు నిర్మింపవాని కొండాడి
 గాండిమీవనిగి భూపుట్ర జాచి
 రండు ముఖియి క ర మునియ
 నీతేల నీపతి నిదురింపుచుండ
 ౩తని ముక్త ము ప్రహస్తుండు కూర్చి
 వితతంబుగా తలవిలుదెచ్చి యిచ్చె
 మఁడు విదు తివాన్వండా రావళిరము
 లసుగ్రీవాటటు వైచి తురిగె శప్పుడును న
 నిరము రావము జాచి నల మూర్చిలై
 నదిగె రావణుండంత ననువొంద ఎటు
 మరల నా విలుతల మాయమై చనియె
 నరమ మూర్చనుదెల్చి అనకక కనియె
 కరామ, నీకింత యలుక నేమిటికి
 యా ర ఎఱుని మాయయని నిశ్చయింపు
 శ్రీ రాఘవుని యా ద్రిజెందునే యనుచు
 గారవింరగ నీత కరుణతో నుండె
 త వానర ఘోషమాలించి మదిని
 దింతించి చింతల పవి రంబుఁడ
 తొడిరి ప్రహస్తుని శూర్పు వాటిటికి
 కడిమి దైత్యుల చార్చి కొఱుండ బనిచె
 దక్షిణంబున వ శోడర మహాపార్శ్వ

అష్టాది బలయుతులైయుండ బసీటి
 వలగొని వడమటి వాకిటియందు
 చెలువుమీరగ నింద్రజిత్తును బనిచె
 దనుజుల గూడి యుత్తరపు వాకిటికి
 జనుఁడని పనిచెను సారఁ శుకుల
 పుర మధ్యముననుండ పుత్రులైనప్పు
 డిది దీక్షకుండగు నా విరూపాక్షుఁ
 డంత రాముఁడు సువేలాద్రిపై నెక్కి
 వింతగా లలికను వీక్షింపుచుండ
 వన చరార్థకులు భూవలయంబు నిండ
 విని పంక్తికందుడు విభవంబుతోన
 గోపురంబున వచ్చి కూర్చున్న జూచి
 భూపాలుండప్పుడదృశ్యమంది పలికె
 వినుము విభీషణ ఎఁడెవ్వడనిన
 తనయన్న యీతఁడు దశకందుడునుడు
 రామరసాస్త్ర సందనుండంత చూచి
 రామునికిని మ్రొక్కి ర వణుపైని
 దుప్పించి చాటి నెక్కిన్న కోపమున
 నప్పున్ కంధరునదరంట మొత్తి
 తనపేరు చాటి యాతని కిరీటములు
 పను సడితన్ని దోర్బల శక్తిమెరయ
 రి వణుండా తప ర జూను దట
 బావిరి గదితోని వక్షంబు బెడువ
 కడగి వారిద్దరు కంతుక ద్వయము
 నడుపున కంఠీరవముల చందమున

1 లుంగులు లేంబు ఎవగ
 సొలన వెంటడి రాక్షసుడ మాయబన్న
 కని పా రేండుండు గ్రక్కున నెగిన
 పని రామని ని మ్రొక్క జ నాగుడంత
 యాలింగముడె యితని కొండాడె
 యా నుతోప చూసుకొలాడిని దిగి
 ఎ పరావళిత పచ్చి రా లుడ
 దసరంగి దిగె నుత్తరపు వాకిటను
 వలిముఖులను గూడి పచ్చి నీలుండు
 వలనొప్పడిగె పూర్వ ద్వారమునను
 తగయ దక్షి యద్వార మంగదు డ
 కడ వడి బంగింతె కలులను రది
 గురికి ని ఎడమచి కిట వదిట
 హరుల తి డ తగూడి హనుమంతుడై
 పది యోజనంబుల పరువున నిట్లు
 వదలక ఎత్తింతె వారసే
 యప్పుడు రఘురాముడంగదు బిలిచి
 తప్పక నీకేగి దశకంఠతోన
 నీకనై న జనకిజ నిమ్మని బయలు
 నకల బాంధవులతో చనవలదనుము
 తాదేని హరుడై కదనంబు సేయి
 న దటరమ్మని యితనితో దెలుపు
 మన మ్రొక్కియంగదుండప్పుడె కదిలి
 నుజనాకుని సదాసలి నిల్వజుచి
 యిరజుండు క్రిష్ణుర నేతెం ననుచు

దశుజలాతనిబటి దటింపబోవ

—ది వారింది రావణుండ భావించి

తారాత్మజుని జ చి కగనియలనియె

శ్రుని తనయంక వెవ్వని బంట

నెవ్వం వీవు పేరెరిగింపు ముందు

—ది రావణ! తా నానియిగటి

—ది ముంది —లినం కుంక

నీ కల్పు వలియించి నియ —రగొన్న

యా కార్తవీర్యుని బడె భారపుడు

— గారవ రాము ననిలోన లీల

బట్టి గెల్చిక రామభద్రుని బంట

నంగదుండిను నీకు ననువువదింప

నింగితజడవేని బ్రాహ్మగా గొనుము

శ్రీరాముని నీవు నీల కా గి

ని రాట్మమెల్లను పు రక్షించు

—డ బుడి పవు నీలనీ పు

దగి యుదము కై చలువీక్షణమె

నీవు రాకన్నను పు జవముల

నా వనరేంద్రులు హరియింతు ని ప్పు

దన విని దశకంరుడతని బాధిం

ద —జుల బంది తారానులండ

తన బటి బాచు దెల లకెల్ల

విచువీధి గొంపోయి విదలించికేలి

రాము నన్నిధిశేగి రయము మ్రొక్కి

రామురంగదునిపై గాగిల్ల పడె

శంతట చాలించి యా సభకేగ
 డంతఃపురంబున కరిగె రావణుండు
 రాముడంతట కపరాజును జూచి
 భామనంచక నీవు తగలంక లగ
 పటంపుమన విని భానుజుండనుప
 'టల్కుతోడుత కపులెల్లగూడి
 వి విగా వాలముల్ సరి యాడురును
 తరువులు గిరులు నుదతి చేతబూని
 యగలంబున వచ్చి యాలంకి కోట
 లగబెటిరి కొందలము నైతు లంద
 నీరీతి కోటల నెక్కి వానరులు
 వీర నాదములతో వెడలి రాక్షసులు
 శూలంబులను గ్రుమ్మి సురియల పొడిచి
 కాల దండోద్ధండ గదలను మోచి
 భిండి వాలములచే ఎండిగా కొట్టి
 దండించి కపులను తరిమిన పోక
 కపులు కోపంచి రాక్షసులపై కదిన
 విపరీత నఖముల విదళించి చించి
 తరువుల మొత్తి భూధరముల నడచి
 పురిగొని పోరాడ భువనముల్ వణకె
 శరధులు కలంగె భూతలము కింపంచె
 తెరలి భూసభములు తెందూళిగమ్మె
 నప్పుడు రావణుండభిల రాక్షసుల
 రప్పించియు చించి రణముతై ఐనుప
 రాణంబుల నెక్కి వాణులనెక్కి

దాడుణంజైన గార్హద్యముల నెక్కి
 యత లితంబు శ శతాంగంబు లె
 ప్రతిలేని శై ర్థ్యంపటల మెరస
 శేరీ మృదంగాని శీమనాదములు
 శీర దైతే యుల శర నాగములు
 భూశాంతరముల దృతముగా
 దానపుట్టు యుల శిదాని శాని
 కదగి తైల ల తా శైవ్య యు
 తదయక టి టి యుదంబయ్యెనందు
 కడిమియై తాతెనంగ దు నిండ్రడిత్తు
 జడియ నంపాతి ప్రజంఘు డ తాతె
 ననువచు విక్రముండతి కాయుడంత
 వినటుని రమ్మని వెసతా పోర్చి
 కదగి వాని రథంబు కదపెం దుడు
 సారె ప్రజంఘుడు పంపాతి నడ
 వారక సంపాతి వాని పథియిం
 విరతిరువుల తాతె వెనసతి కాయు
 డని పరు లిదరు టని యొప్పించి
 రా నుషేణని దాతె నుమశోదరుడ
 నా నుషేణుండ గూర్చె నా మహా దరుని
 మకరాక్షు నెడతాతె వ వాజాంబవంతు
 నొకట విద్యుడింహ్నుండొగి శతావలిని
 శలయ ఎక్రమ ధనుగజుడు పథియించె
 తొలగె శంకుండు భూము మా గ్గని మ
 తరిగె శ వాక్షుపై దేవాంత యిడు

శరతుని త్రిశిరుండు పలముగ కిదిసె
 అల వనసునిపై నరాంతకుండలిగె
 కలయింగ గముదుండకంపను దాకి
 తేసిరిపైనచ్చెకి నిశిదూమ్రుండు
 యీ సునతుకు దా నిలవేగదర్శి
 అలగంధ మాదరుండా మహాపార్శ్వ
 నలుదాఁతె తలనుడున్మత జంబుమాలి
 హరులుండు దాఁకిని నతడు బంధిం
 ననిదాఁతె మిత్రఘ్నదా విశిషణుని
 యీ రవిజాంతు ప్రవాస్తుని నుంచె
 పోరిమైందుతు వజ్రముని గూల్చె
 యశని ప్రభుభువి గూల్చెనా ద్వివిదురు
 అశని తల్యనికుండుండా నీలు కవిసె
 చని వితూపాక్షుండు సౌమిత్రదాఁక
 దనుజాని శరముల దటించ సతఁడు
 రాముపై నుప్తమ్కరశ్మి సేతుమట
 నా మేయినాగ్ని కోపాగ్ని సేతువులు
 చలమున వెనదాక జననాదుఁడలిగి
 నలుగురి నిలగూల్చె నాలు బాణముల
 అత్తరి భంగ బులైన దాపములు
 తుత్తుము రైనటి తోమరంబులును
 విరిగిన రథములు వెళువారు వారులు
 కరిఖండలైనటి కరి శిరంబులును
 ఊర జీవముల దన్నుకోనెటి దైత్యులును
 పొరలు సొరథులు వాపోమయోధులును

కలిగి బయంకరా కారమై యెప్పై
 కలితరత్నము సంగర భూమి జూడ
 యంత నర్కుడు పశ్చిమాంబుధి గ్రుంకె
 వింతగా చీకట్లు విరిసె నిర్మలను
 తమవేగగాంగనుదండ రాక్షసులు
 గమనించి కృతతో కయ్యంబు సేయ
 పడి శుకసారణ వ్రేలంపులును
 తడయక నా మహా దర మహాపెట్టు
 రా ము కౌతూహలంత బాముల
 రాముని నొప్పించి రాఘవుండిలిగి
 యసలాస్త్రమున తను చిత్తమునణచి
 యనువొంద శరణుల వారు సంధించి
 యాదురి దైత్యుల నగిరంట నాయ
 వాదురినిల్వక నటపారెండు
 కలదై తులెల్ల రాఘవు బణవన్న
 శబంబులై పడి న నరంతటను
 అవని సంగదుడిట్లు సరంబు సుల్ప
 నవ పర్వతాల కేగని యింద్రజిత్తు
 నవిరళ బలకాలి య యింద్రజిత్తు
 వెత్తుర రాక్షస సేనలగూడి
 వచ్చియద్రిశ్యుడై నడిచివినుండి
 మసలక రామ లక్ష్మణులపై వేయి
 ననద్రిశకాండంబు లందందనిచ్చి
 వానరావళినంప వానతోసొచ్చి
 పూనియార్పగ నచి పొడలి లక్ష్మణుడు

కనుగొంటివే రామ కపటరాక్షసుడు
 కనకర కే వా గా గూల్చె
 మొససనే బ్రహ్మత్రమున వీనిద్రుంతు
 ననవిని రఘురాములను జన్మజూచి
 చనునె యోక్కరునికై సమయింప జగము
 సునము రాజరత్నము జూడ నేమి
 వెరచిదాగినవని వెన్నిచ్చువాని
 శరణు జొచ్చివని చనిమొక్కుగాని
 కదనంబుతో పూరి కరచినవాని
 వదలియాయుధముల వనరెడువాని
 తలజూపకనునని డాగినవాని
 యెలమితోడుత పుట్టరెక్కడివాని
 నిద్రతోయెడువాని నిరింప తగదు
 భద్రంబుగోరు భూపతికి సామిత్రి
 వనచరులను వీని వధియింప వంపు
 మన సుమిత్రా శ్రుతుఁడాగ్రహించెనగ
 పరభయంకరుండగు వనశేసరిని
 శరణుని నిషటుని సన్నాదుగజూని
 వరుసనీలుని జాంబవంతుని బలుల
 వానరపతులు వర్వత మహాజముల
 పూనియప్పుడ నభంబునకు చిద్రెగయ
 నా రావణాత్మజుండలిగి బాణముల
 వారించి వడవైచి వసుధపై కపుల
 బంధురంబుగ లోక బాంధవాన్వయుల
 బంధించనటు నాగపాశ సంతతుల

నవనీలపుడు సీతావా సౌశముల
 వివళులై యున్నంత వీక్షించి నగుచు
 చనియింద్రబిడ్డ రాక్షసలోకవతికి
 వినిపించ తనగల్పు వివరంబుగాను
 తనయుని కొండాధి దశకంరుదంత
 జనకజకీమాట చక్కగా దెల్పు
 డని రాక్షసస్త్రీలనంప వారెరగి
 తిన్నగా వాతపుదెల్పు భు పుత్రి
 విన్నంత ధృతిమాలి విలపంప దొణగె
 కటకటా తామసి కార్ముఖ వింధ్య
 లెటబోయె నీదైర్యమెటు బోయెనేడు
 సకల లక్షణ బల సంపన్నుడయ్యు
 నొకరై యుచే నిట్ల నొండాట తగవె
 సౌభాగ్యవతి యంద్రు జనములునన్ను
 నా భాగ్యమిట్లయ్యె నాథయేమందు
 హానాథ! హావీర! హారామయనుచు
 నొక శోకింక సదయయె త్రిజల
 ఓదేవి! ఎకింత నలుక వేమిటి!
 యాదయాంబుధి రాముడిను జన్మతోన
 నున్నాడ సుఖముగా నోయమ్మ జూడు
 నన్ను వీక్షింపుము నామాట నమ్ము
 కాదేని యీ పుష్పకంబేల మోచు
 రారాత్రి నీకని రమణీసూరార్చి
 నుందరి త్రిజట యశోకివనంబు
 నందు క్రమ్మరదెచ్చి యవనిజనుండె

శ్రీరాముడఁ మున్ను చెలువొప్పదెలిసి
 రుని సొగుట గ్రహించి   ౧
 బాడు నా తమ్ముని సుగ్రీవ నేడు
 వాడి దప్పటువలె వడియున్నవాఁడు
 నితని బాని వెన్నె నీ జీరమేల
 ప్రతిలేని జయమేల గామినియేల
 కిట కటాద్రియఁడు కాంత ల వల్లు
 తిటువంటి తమ్ముని నేనెందునందు
 పురమునతేనొంటి బోవుదునెట్లు
 భరత శత్రుఘ్నులు పరిగె తల్లులును
 సౌమిత్రియేదన్న నన్నిదగండి
 యేమంట వారులమి జెప్పుదును
 యీతఁడు నా జీవమితఁడు నా బంధు
 పితని గూడ వేవేలవాఁడ
 సగుగుము కిష్కంధకర్కజు నీవు
 తిరుచదులను వాడి తా నంబును
 యని విని నుగ్రీవుఁడా రాము నా
 జననాథ నీవిట్లు లియింప తగునె
 తొడిరి నొక్కొక వేళతోదు నాపదలు
 విడుతురే దైర్యంబు విశ్వతోతేజ
 యనిబల్కి ర నూనుడంగదు బిలిచి
 అనయ నవింక నీ దశరథాత్మజుల
 కొని బొమ్ము కిష్క ధక్షిణ నేను వేగ
 త యా వ్రమిత్ర బాంధవులతో గూడ
 రావణు పరిహర్చి రయమున ల

కీ వాచితోవల నీర్ప ము చీ
 వానరాధిపులల ఎలనొచ్చు య
 జాన కొనివత్తు జ నధు కడకు
 నుండ విభిషణుండా రాము జాబ
 తనమది కి కించె ర ఋ వదిలి
 యడరని దు ఖంటు లంబంబ పొదల
 సుడి గొలి కలుతెల్ల బ రంత
 రా కుపేణుండ ఎచ్చి యిక్కడ జాలి
 వ న దిప్పటవలె ఎగ చట తగవె
 వాచుమంతు కంబ చి శొషదనైల
 ప యవొంద చెప్పించు మనుచుండెను
 యీ రా కు యుతాలి యు తరపు
 తీరంబు నందు ది ది లేచి
 రెండ రెక్కలతోని లేగి పైనుండి
 కొంక చంద ఋన ఘోయని యార్చి
 తరుచుగా నిండి ఎర్రల వాయువులు
 గిరుల వృక్షముల మిక్కిలి పెల్లగింప
 భానుక టి ప్రా గ సురుచు య
 నైన తేయుడు రాకవనదుల్ జూచి
 కెరిగొందుచుండనా వినతాకనూజు
 డరుదీరి నృపతుల నందంద జూచి
 మరుగు రెక్కల చేక మేకులు నీమిరి
 యురగ ఎ శమ్ముల కరగి విరారింబ
 యీ రాగవె దమ్ములిటు మిమ్ము బాసే
 ణా ధిమ కకు శశ రు ద్రుంబ

దరి శీత గ నియె ధ్యోం బ మ్మురాప
 సరసతనే నీకు సఖుడనై యుందు
 ననితెప్ప పక్షిండుడమ్మతాది కరిగె
 జననాథులంత నుత్సాహులై యుండి
 రా మహా వానరులారందముగను
 రామ లక్ష్మణులకు రవామ్రొక్కిరంత
 శంకింపకను కప సైని యు లెల్ల
 లంకా పురంబుగ లంగనార్యంగి
 నంత సూర్యోదయంనై ను జూచి
 వింతగా రాముని వృత్తాంత మరన
 రారులు వేల్పు రాక్షస ఎదురిలిగి
 పోరికై దూమ్రాక్షు పొమ్మన్న వాడు
 జేరులు శంఖముల్ వృధుమృదంగములు
 భూరి ఘోషమ్ముల భోరున మొరయ
 నుదయార్క నంకాశ మొక రథంబెక్కి
 పదిలంనై యేతెంది బలముల తన
 వానర సేనలవడి గూల్పుచుండ
 ఐ సదుల్ గారగ వ యునందిరుడు
 తాటాగ్నిరుద్రుడై గదిమివాడేయు
 భాణములను ద్రుంది వడిగొల్చి రథము
 యూ నొస్రు వృక్షములతో నద్రిపై వైది
 దూమ్రాక్షు శరము నీరూమంబు జేసె
 నా పొత్త వినీ రాక్షసాధిపు దలిగి
 తావరంబుదనర నకంపను బిలిది
 బొనికి పొమ్మన్న పాదరథంబు నేక్కి

ధనుజులతోడ నుపతి తే దెంచీ
 కప సైన్యముల సాయకముల నొప్పించి
 విపరీత దైరాగ వీక్షించి కప్పులు
 తరులను గిరులను దనుజు సైన ముల
 పరువడి నొప్పంప పవన దనుని
 యా యకంపనుఁడు నాయ శరముల ముంప
 వాయు పుత్రుల క్క వర వృక్షములను
 కంఠంప దనుజుల కంపను బట్టి
 చంపు వానర సేన నన్నులింపగను
 పరులచే నకంఠనుఁడు కూలుటయు
 పరితాపమున విని ఎం క్తి కంధరుఁడు
 నరుల వ నరుల మ్మిక ద్రుంచు మనుచు
 కరమరి న మహాకాయుని బనుప
 చా రాక్షసుండు శతాంగంబు నెక్కి
 దారుణా కృతితోన దక్షుణ ద్వార
 మునరాగ దైత్యులు మొనన వానరుల
 మొనలుదీరిన జలైముల గ్రద్ది గ్రుద్ది
 కరపాఁముల నొంది గిదలది దది
 నురియలరాడింప శూల ల బొడిది
 పరినుల విదిరించి ఎడె సప్రాస
 శతపరంపరలేన చక్ర ముల్ వైచి
 కడువడి నొప్పంపి కివులు శోపించి
 వీడువక నా దైత్య ఎరవులగవుల
 మోకాళ్ళ పొడిది నిమ్ముల పరిష్టకరతి
 తోకలను చుట్టి గొంతుల నురబెట్టి

గదిమీ శోభనుచింప గదికాశ్చదంబ
 గదిసట్లు రాక్షసుల్ కవులు పోరాడి
 నంగదుపైని మహాక యుండపుడ
 పొంగుచురాగ సప్పుడ పేర్చి యార్చి
 వానర ప్రముఖులు వైచి లైలముల
 వాని మంత్రులనెల్ల ప యించి రంత
 అంగదునపుడు మహానాథుండె విరి
 సంగతిగా మూడు సరముల నేయ
 అతుల కోప సూర్తినింగదు డింత
 అతని శతాంగంబునవనిపై కూల
 ఎట్టి భూధరముపై పడివైచి సుమ్ము
 మెచ్చిగడురుకం మెడద్రుంచివైచి
 తమ్ముడు కూలచుండ కోపమున
 నా మహాకాయుండయ్యంగదు పైని
 తోలింది రథము తోడ్తా నాణములు
 కీలంచి యంగదుకేరి యిట్లనియె
 వోరి వానర వినకొని నీ మీద
 నా రాచముల కొటనాయంబె తనకు
 శివుని చాపము ద్రుంచి సకజేకొన్న
 యవసీశుడైగాని యమ్ముని విడువ
 పరకురాముని భంగపరచిన యచ్చి
 కూరి శౌర్యుడైగాని యమ్మునే విడువ
 వీరుడై యాఖరుని దలిచిసట్టి
 యూ రోజుపైగాని యమ్మునే విడువ
 యూవాళి నొక కోలసనీ గూల్చినట్టి

యా వీరుప్రైగానీ యమ్మునే విడువ
 తూరివరిని యందు సేతువు గతినటి
 యా రామునిప్రైని యమ్మునే నిడువ
 భుజబల నూర్చిరిని పొదలి తీలగను
 రజతాద్రి యెత్తె రావ ఐసుతుడ
 తుది నేను యింద్రజిత్తునకు తమ్ముడిను
 యిదె మహాకాయుండ నే తెచ్చినాడ
 నని బల్కి పేర్చు మహాకాయు జూచి
 పనువడి సుత్రామ పాట్రుడిట్లనియె
 వోరి మహాకాయ వోరి దరాల్మ
 యీరీతి వీరంబులేల నాడెదవు
 మీ తండ్రి గిరియెత్తి మెరసె మాతండ్రి
 మీతండ్రి నెత్తి నెమ్మిగ నారిము చె
 నీలావు పొలియనే నిను ముంపుననుచు
 వారి నందనుండు దుర్వారుడై పేర్చి
 పరఁగు రాక్షసునిప్రై పర్యతం జేసె
 శరపరంపరల రాక్షసుండది గూల్చె
 నారస తేరుపై నంగదుండురికి
 పోరి సారథితోడ పొడిపొడిజేసె
 యనుజాండంగదు దును తలఁచి యపుడు
 దనదుచు మల్లయుద్ధము సేయుచుండ
 కరముల నురముల కాళిని వేసి
 సరి సరిపోరి రాక్షసు కొమ్ముద్రోగ్గ
 యడుగుల పడదన్ని యమ్ముహాకాయు
 మెడనుల్కి తలద్రెంచి మిన్నంటవై చె

వాత శుభ్రం త మహాకాయ పాలు
 వితతంబుగా విన్నవింప శోంది
 యా రావణుడు ప్రవృత్తి నిబిత్తి
 యా రాముడైనంబ నా ప్రవాస్తుండ
 రవం వినుము శ్రీరాముని మీద
 నీవు విన్నవించె నీల రథ
 చనువు బుదులు పవులు జెప్ప
 వినవైతివి నైన గురుసీత రామ
 జననాథునికి నిమ్మ సంధిగావింపు
 మని జెప్ప ఎడ్కొని యా వంత్రివరుడు
 నతి జయప్రదమైన యరదంబు నెక్కి
 చతురంగ బలములంబులు గొనవ
 శాలాంతకుని రీతి కర్ము బంది
 వాలమ్మ సంధించివచ్చిన జూచి
 వనచరులెల్లను వదిలెడుచుండ
 జననాథుడా విభీషణుని కిట్టనియె
 రేజంబు బలమును దీప్తశౌర్యంబు
 రాజిల్లుచున్న యీ రాక్షసవరుని
 పేరేమియన్న విభీషణుండనియె
 నా రావణునికి వీరరాత్తుండు దేవ
 కలిగిన నైస్మ సంఘములకు నెల్ల
 దివాయి యిది దశములక న
 ముడవ పాలిండు మెనసయేతెంచె
 ధాడే వీరుడు రావణుని మాతులుండు
 తనన కులేశ యీ దైత్యునితోన

కపీనాదులకు తెన్న కయ్యంబు కలు
 నని చెప్పచుండఁగ నగచరులెల్ల
 దనుజ సైన్యముల నుదతి తాకితాకి
 కొండలుపై వైచి ఘోయని యార్చి
 బండ భూజమ్ముల చరియంగ మొత్తి
 పొరపైన నఖముల నురములచింది
 విరివిగా తోకల విసరి యాడగను
 కపుల రాక్షసులు రాక్షసులను కపులు
 కుచులై పొరనెకొన్న కోపమున
 ద్వీవిదుండు కుధరంబు తెరగాప్పవైచి
 అవిరళ శక్తిన కాంతకు గూర్చె
 ననితోన యశకుంభహనుమ కీటణచె
 మునుగొని యొక వటంబున తారుఁదతిగి
 వదలక గిరి జాంబవంతుండు బూని
 యదరంట వైచి మహానాదునణచె
 తరమి దుర్ముఖుండొక్క తరువెత్తి దివిజు
 లరువొంద వధియించె నా సమున్నతుని
 తసిమంత్తు లిటువలె ధరణీపైబడిన
 కనలి ప్రహస్తుండు కాలాగ్నిమాడ్కి
 సొక్కొక్క శరమున నొకలక్ష తోటి
 తక్కిన కపుల విదారింది వైవ
 నిలునిలుమనీ వచ్చి నీలుఁదావేశ
 చలమున నొక్క పృక్షము పెల్లగింది
 తెరలి ప్రహస్తుని తేరుపై దాకి
 హరాల సొరదినెత్తి యదరంట మొత్తి

యదిలింది యి ర్చిన యి ప్రహస్తరడ
కగొని నలు అంబుల పడిచె
బడిచి పూర్తి భూమిపైవారి
అడవి తెలిస యుపతి నలుఁడ
గొడవై యొ మహా భూనరంబె త
తొకబడి యి ప్రహస్తరమీద వైచె
వైచిన చెత్తరుత్తవ త గ్రమ్మగను
కోంచు తలు గూన కూలె భూనలిని
నీలండప్పుడు రాజస్యశునికి మ్రొక్కి
నాలింగము జేసె నలని రామపుఁగు
చెదిరి రాక్షససుత శీఘ్రంబుతోయి
తుదిముటి యా ప్రవాహుని పాటుడె
వెరచి మంత్రలజ చి వెరగాప్ప బురి
గరిగొని తలపులు కొనసాగిదయ్యె
దూరము కేగు రైతు గొడై
మరలిరాడిది యేమి మాయయో యెరుగ
నీచ వానరులట్లు నిఖిల దానవుల
నేలప్పుకె పయిది గాలిదొ
తొడబడి యొకవని తొడంగరాదు
తొడిగి వీడిన బహు దుష్కర్తిగా
కని నేరు రావలక్షణుల గానరుల
ననిలోన వధియింది యవనిజతోన
గునుభవంతన సౌఖ్యమ మామేల
ఘన దాపసాయక కలితమో రథము
తెరగొప్ప తెమ్మన్న తెచ్చిరంతటను

గురులు గండర్వులు జూచి భీతిల్ల
 భీష్ములుండప్పుడ తన రథందెక్కి
 ఎశదంబుగా పది విండ్లు చేచాని
 పటుతర నిస్సూణ భాంకారములును
 వటవా భేరి శంఖ భయప హేషములు
 వాన్తభ్రంవాతములు ఎశ మోములు
 ప్రస్తుత పాదక ప్రకిర నాదము
 కరునీయ రథనేమి ఘర్మర ధ్వనులు
 సమితంబులను బ్రహ్మాండములునిండ
 తన తనయుండు రావ ధరణినిశుజేరె
 తనమీద దండెత్తి తరలి నాడచును
 పనువడి దాగిన వగటి శింహాశి
 కనుబడందాయచు కమల బాంధవుడు
 వికృత చూపంబులు వికృత నేత్రముల
 వికృత వక్త్రంబులు వికృత గాత్రములు
 కలిగి భీకరులు రాక్షసులేగురు
 ఒలదులు కల దిచ్చంబు ఎరిల
 తదియకప్పుడ తరలె ఎరిచు
 వెడలిన రాక్షస విభుని పీడించి
 ధావించి ధావించి పలుమారు పెచ్చి
 యా విభీషణునితో నుదా రాఘవుడు
 యీ పచ్చు నాదెన ది మె దెవ్వుడు
 నను విభీషణుండా రామునియె
 ఎనుజేరి వినుమహా మదగజంబును
 గొరకొని యెక్కి యంగుళము

ఘనమైన నవరత్న కంకణములు దనర
 కొనుగై న ముతాల గొడుగులనీడ
 కమల బాంధవు రీతి కాంతి వహించి
 గరిమెతో దైత్య సంగతి వచ్చునాత
 దురుశక్తి గలిగిన యురు పాశుండధిప
 పీరుడై రథముపై విలసల్లువాడు
 బారుడాకృతి మహాదరుడు శ్రీరామ
 ఘనమైన నతమోటకంబుపై నెక్కి
 చనుదెంచువాడు ఎళాచ నాథుండు
 పనువడి సంహంబుపై వచ్చువాడు
 దినకర కులనాథ త్రిశిరపన్యాడు
 చలమున కాంచనోజ్వల రథం బెక్కి
 తలకొని విలుగుణ ధ్వనులు సేయుచును
 దొరసన సర్పకేతువు గలవాడు
 గురుర్భంగు బలశాలి కంఠుండుదేవ
 అతని వెంబడి విశలాంగంబు నెక్కి
 |వతిలేని హేమ రావము చేతబూని
 యరిమురి చనుదెంచు నా రాక్షసుండు
 గురులైలనిటుడు నికుంఠుండు దేవ
 కనక రథంబెక్కి కపులపై వగుల
 కంఠుచు మణి కార్ముకంబుచే బూని
 యనిసేయ సన్నద్ధుడై వచ్చు దైత్యుఁ
 దనువమ బలుడు సరాంతకుండధిప
 నీషడాకారుడై పేర్చి వాక్యములు
 తిలించి అయకాల రుద్రని మాడ్కి

కరముగ్రులైన రాక్షసులు కౌల్యగను
 శరుదెంచువాఁడ ధేంతుకుండధిప
 ననమైన ఘోషంబు కలగెడి రుము
 దినరార నెక్కి యుదండుఁడై చేర్చి
 యరుణాంబరమ్ముల నరుణామృతముల
 నరుణ గంగమ్ములన నలరి శోపిని
 గుంధ్యాంబుదచ్ఛాయ శరుదెంచువాఁడ
 విందా చలమునోతి విలసల్లువాఁడు
 భూరుఁడై మనల జూచుచు వచ్చునాతఁ
 డా రావణుని సుతుండతి కాయుండధిప
 భూరిసతచ్చత్రములు పదివేలు
 దారు దామీకర దామరావళులు
 కెలయ రథంబెక్కి విలుచేతబాని
 కలిత శస్త్రాస్త్రనియఁడై పేర్చి
 యరవతి చెరబడి సొంపారినటి
 వర గర్వమున వచ్చు వాఁడిందతిత్తు
 ఎనది కొండల శత బానిల్లిరుదుల
 వసలుచునున్న రామరములు శివ
 లశ భానువుల మాడ్కి లశ శిరీషములు
 దిశ శరంబుల యుండు దనరాకు చుండి
 రోషమహాదృష్ట రిచుల మిల
 నీషణా కారుఁడై పేర్చినవాఁడు
 దనరుతైరావత దంత ముద్రికల
 మొననన పెను వక్షమున నొప్పువాఁడు
 వాదునితో కైలాస మగలిందినాఁడు

స లేని కంద్రహాసము గొన్నవాఁడు
 త్రిజగముల్ బీతిల త్రిదశుల గెల్చి
 టు బల స్ఫూర్తుల పొదలిన వాఁడు
 మొనస నేనామధ్యమున వచ్చువాఁడు
 వనజా వ్ర వాతకంశవాఁడు రావణుఁడు
 అనుచు విభీషణుండాడు వాక్యములు
 విని రామ కంద్రుండు విస్మయం బంది
 యిటి తే మ్ముల నిటి దై ర్యమ్ముల
 నిటి వై భవముల నిటి సంపదల
 గటిగా జూడ రాక్షస కులంబునను
 టుట క్కడు వీఁడు పుటె వింతగను
 క్రూర కర్మముల గె కొనకుండెనేని
 యీరెండు జగముల కితఁడు పూజ్యుండు
 వాలిన టుజశ క్తి వడిలేని టటులు
 కాలరుద్రునినైన గడుముదు రనుచు
 నాగ్రహంబున రాముఁడా దశగ్రీవ
 నిగ్రహాక్రమ కళానిపుణుడై పేర్చి
 యనికి నన్నదుడై యనుజన్ము చేరి
 ధనువందుకొని గుణధ్వని నేయుచుండె
 అప్పుడు రావణుండనుర యోదులను
 తప్పక జూచి రాతగడు వెంట
 వచ్చిరేని యీ వనచరుల్ కోట
 జొచ్చిన మనలాపు చొప్పుదదపుడు
 కావున లంకకు కడంగి పొమ్మనుండు
 వేవేగ రాక్షస వీరులు జనిరి

దశముఖుండంతట ధనువుచే బూనీ
 ఒకదిశల ఏరనుదతిని పేర్చుచును
 కరకు బాణముల పుంఖాను పుంఖముగ
 పరువడి వనచర బలముపైనేయ
 నాశిలీ ముఖమ ఒ నంగముల్ నొగిలి
 కిక్కులు భయమంది శిశు శిశుడు
 పోరి తోవలబడి పో ర ఒ వానరులు
 పారు వానరులును భ్రమయు వానరు ఒ
 శూలు వానరులును క్రుంగ ఒ నరులు
 వ్రాలు వానరులును వనరు వానరులు
 కలిగి నంగరము భీకరమైన జూచి
 బలరిపు వ్రములు భయం దిరపుడు
 సుగ్రీవుడంతట శూరం మెరస
 యాగ్రహంబున భీకరాద్రిని వైచె
 వైచిన కనులి రావణుడ శైలమున
 చూచి బాణముల చూర బు జేసె
 పండధరోదండ దండంబు బోలు
 కాండంబువింట నొక్కటను సంధించి
 వాలిన శక్తియై వక్షంబు నేయ
 నాలోన సుగ్రీవుడవనిపై బడియె
 భజబలాడ్మాడు ఋషభుడ సుదంష్రుడు
 గజాడు గవాక్షుండ గవయుండ నలుడు
 తోలిర్చుఖాదులు జూచి కోపమున
 నాతత వృక్ష శైలాదులనేయ
 నవి ద్రుంచి రావణుండమిత బాణముల

నచనిపై వడబైచె నా యేడ గురుని
 వాయుజుంబుడు రావణు జేరుపైని
 పాయ దుమికి కోవమున నిట్టనియె
 ఓరి రావణ విసరో మూఢాత్మ
 యీరేడ జగముల ఇంద్రాది సురుల
 త్రొక్కంబును ఎడక త్రుళ్ళింపనిరు
 త్రుళ్ళునంటే చోయి తొలగింకె ననిన
 క్షింది రాక్షస విటుఁడాంజనేయు
 వక్షంబు బొడిచినవణకి వాయుజుండు
 వడిచేర్చి రావిణువక్షమ్ము నపుడు
 ఎడ గుతో సరియైన ఎడికిట బొడివ
 ఎడి మూర్చజెంది వెంటడి మూర్చదెలన
 అడరురు రావణుండనిలజ జూచి
 నీలాపు కొండాడ నేనెంతవాడ
 మేలు పావని నిన్ను మెచ్చితినిన
 రావణ నాలాపు రహినెక్క గలదె
 నీవు ప్రాణములతో నిలిచిన యపుడె
 యన విని రావణుండలిగి వాయుజుని
 పెనుపొందు వృక్షంబు ఎడికిట పొడిచె
 పొడిచిన మూర్చిల్లి పాలుపెల్ల గొలిసి
 ఎడియె వాయుజుదంత ఎం క్రికంధరుఁడు
 నలుపై కవినన నీలుండు పేర్చి
 తైల శృంగముల వృక్షంబులనేయ
 తెలిస మారుతి నీలుదెన రావణుండు
 కిలహింబ జూచి చుక్కద పోకయుండె

శునుతాళనునిమిద ఎలయ శృంగంబు
 గొనివైచె నీలుండు కోపంచి పేర్చి
 తనిమె రావణుండది తొదలి బాణముల
 కని నీలుఁదిప్పుడు కరలాఘవమున
 దనుజులు కనుగొని తల్లడంబంద
 దనుజేశు రధముపై తదయు నుడి
 పొడిజేసి తేతనమ్ముల చామరముల
 విడువక చావంబు విరిచి పోవైచి
 యొక మోళిపైయుంచి యొక మోళిపైనుండి
 యొక మోళివేసి యొక మోళిజూచి
 పెనచి హారంబులు పెరికి పోవైచి
 దనరగ సంహనాదముసేయ జూచి
 కనలి రావణుడగ్ని కాండంబు తొడిగి
 యనల పుత్రునికేయ నరదంత బడియె
 సౌమిత్రి యంతట చావంబు బూని
 త్రిదనువంది చనుదేర జూచి
 యా మహారాక్షసుండనియె నవ్యుచును
 చక్కగా లక్ష్మణ చావంబు చేబూని
 యెక్కుటెట్టగ నేరవింక బాలుఁడపు
 వలనొప్పనని సేయ వచ్చితివేని
 బలియిత్తునిను భూతపంక్తుల కనిన
 వలదిట్టిమాట రావణబంటవైచె
 నిలిచి పోరాడుము నీలాపుజూపు
 మన పంక్తిముఖుఁడు రామానుజ మీద
 నుని శిలాస్త్రంబులు సోనలై కురియ

నరఁడు కోపించి దశాన్యు బాణముల
 ప్రతి బాణములనేనె ఠగ్గుంబు జేసి
 విలుద్రుంప రాక్ష విభుఁడు కోపించి
 చలమున కలబ్రహ్మశక్తి వెచ్చి ను
 వలగాని కాలాగ్నివలెవచ్చి శక్తి
 కలయ నాటినను లక్ష్మణుడిచె బడియె
 నరసదశానన్తుండంత లక్ష్మణుని
 నిరువది చేతులనెత్త బోయినను
 నారఁడు నారాయణంశంబు గాన
 నే తెరంగున వానికెత్తరాదయ్యె
 పూనిది తైలాన భూధరం జేను
 నానాటి బలమెందు నణగె నేడనుచు
 భీమహస్తంబుల పెనచి రావణుఁడు
 సౌమిత్రి నెత్తెడి చంద లు జూచి
 యిరిమురి కోపించి యాంజనేయుండు
 కరకు రాక్షసుని వక్షసలి వగుల
 గొడిచినంతన మూర్ఛపొంది రావణుడు
 కడ దూలి నెత్తరుల్ గ్రక్కి - బోరిగిల
 పడియె ఎరుందను ఎదమిడలేక
 ఎడిన రావణుని దుర్బలము నీక్షించి
 పొగనియును విష భక్తుడుగాన
 రావణునకు నెత్తరాని లక్ష్మణుని
 రుకొని యవలిల కొని దెచ్చిరామ
 జననాథు ముందర నరగును ను నె
 నట రాక్ష సేశ్వరుండమ్మార్చ దెలిస

చటుల ఎడ శరాన ఎరువయ్యె
 ముజ్జ పాటున జూచి యీ రాఘవుండు
 నలి రావ ఎ మీద శరమరిసని
 అనిల ఎనూభవుండనియె రామున
 యిన కులాధీశ్వర యీ దశగ్రీవుఁ
 పరదంబుపై ఎండి యాలంబునేయ
 గరిమెగాదిది ఎపు కాలగ్గడ చనియె
 రావ విశక్తి సౌగుత్రి బాన
 మొసిన లక్షణుడింల మూర్తెప్పల్లె వండ్రిడు
 వసుసపుడు సంక్రతి వామంతు నెక్కి
 యనిమిష కిరిమిది యమరేంద్రుఁడ గ
 యిప్పు గుణధర్మి నొయ్యనసెయ
 యప్పుడు కోపించి యసుర వల్లభుఁడు
 భీమావాలను తోలిపేర్చు బాణముల
 రాముపె నేసిన రాముండు కనలి
 చక్కగా వెసనరచంద్ర బాణమున
 రక్కిను విలుద్రుంచి రయమున వని
 మర్మములే యిప్పులక మరలక నీ క్క
 గర్మలు గొనియార్చి దశకందరుండు
 పటు బాణమొక్కట వవన నందనుని
 నిటలరిటు నేసిన నెల్తురుల్ పిదమె
 దూది యీ రాముండు గాలి చందము
 టుది కోపానలంబనగ కన్నుల
 కల్లెరిటు పొడిగె యీ వండ్రి కందరుని
 బల్లంత తోవల విరుగంగ జేసె

యుక్త సారథి నాకటనశ్వముల
 నొక్కట నరిథంబు నొకట పతాకః
 నొక్కట గొడుగుల నొకట వస్త్రముల
 గ్రక్కననేన చూర్ణములుగా జేసె
 ఎది శరంబులవాని ఎంత్రికంధరుని
 ఎది కిరీటంబులు పడడిల్లనేయ
 ననిక నిశ్చేషుడై నొడల దాల్చి
 దనుజేశ్వరుడుండ తి రాముడనియె
 కపులతో పోరాడి గానల్లినాపు
 కపట రాక్షస నిన్ను శతతెర్చరాదు
 నీవు లంకకు వేగనేడు బొమ్మనిన
 రావణుం డప్పుడు రాము మెచ్చుచును
 శతతెల్లనుడిగి యొక్కరుడుగా బోయి
 ఎరగ యా లంకలోఎల బొచ్చెనంత
 నీరితి లంకకు నేగి రావణుండు
 శ్రీరాము శాశ్వంబు నింటింది వగది
 తన మంత్రులను దిల్చి తగనియలనియె
 తన గర్విబలము లంతయు రాముడణచె
 ననిలోన నా ప్రహస్తాదులు జనిరి
 టునవంశు గెల్వనింతెవ్వడున్నాడు
 ఘన బలుండగు కుంభకరుండు దక్క
 తను దానె మేల్కొంది తగవిభీషణుతో
 నలది యేతెంది మంత్రాలోచనంబు
 గొలుపారగా జేసె బోయి క్రమ్మరను
 నేడు రొమ్మిది నాళ్లు నిద్రయై నున్న

ఎడ శత్రువులనెల్ల వధయింప లడు
 తడయక మీరలాతని మేలుగొలిప
 విడువక చెమ్మన్న విని దైత్యవరులు
 తరలి వారపుడు నిద్రాగ వా జొచ్చి
 విరివిగా నటు హేమవేదిక మీద
 ఎదిగని బెటు చు లప్పతిల్లంగ
 గడు నిద్రగొని అంతకరుని జూచి
 యురువడి శంఖంబులూదియు బెటు
 మెరయంగ నిన్నొ ములు దుందుకులును
 బెంది క్రేసీయు తోన సంహనాదములు
 చందంద చెలఁగింప నా మహారవము
 ధూ బోంతములు పా పపొందినిండ
 దానిమీదందు నల త మేలుకొనక
 నిదురబోవగ జూచి నిఖిల రాక్షసులు
 గడలును ముసలముల్ ఘనముగ్గరములు
 ఎదివేల కుంతముల్ పైని వైచుచును
 వదలక కొండలు వైచి యార్చుచును
 యురముపై మెటుచు నొగి వృక్షములను
 శిరము తాటింపుచు సంధురంబులను
 పోతుల పేకల ఎలుల దుప్పలను
 జాతిగా భరముపైని మెప్పుంది
 కోటది మీది నూనెకుండలు కాది
 ఎలుమారు చెవులతోపల పోసిపోన
 ప్రాదీపంబుగ గడపారల గార్చి
 భీకర నానకా బలముల బెట్టి

ధర్మములాచరించి యుడి నంబు
 కాకకంఠ మేలిగ్గని వామ్మని నిలిగి
 బడబాముఖాభమై ఎరగిన నోరు
 తడయక తెరచి వింత నాపులించి
 శ్రీరాముడే ముద్రి కొన నోరి
 దూరంబుగా నిద్ర తోనన మాడ్కి
 ప్రళయి కాలాగ్ని బింబంబుల బోలు
 కలయంగ నెఱని శన్నులతన
 కనువిచ్చి యసురులు ఎంబెంబమేలు
 కని కుంభకరుండుగ్రితను కూర్చుండి
 అనుంబు బైనటి యావారకాంక్ష
 తనయొడి రాక్షసతతిజూడి వారు
 నిరవొందగా నప్పుడిరువది యొక్క
 ఎరుషుల కూంఁబు ప్రోచుగా బోని
 యెనబది కల భాషంబులెనదు నూరజముగ
 లునువేయు క్రొడంబులును నాలువేలు
 ఘన శశంబులును మృగంబులార్నూరు
 ననువొం గా దెచ్చి యవి వేరువేర
 దంబ నువక్తమాంబులు మిగుల
 నింపార సాతని యెదుట బోయుటయు
 రనివారయెనని యుడతి రెండువేలు
 ఘన ఘటంబులలోన కలమధ్యమాని
 ఎటెట దిక్కులు ఎగిలద్రెల్లుచును
 తటతటలై క మీనములు దీర్చుచును
 తనమున్ను నిలిచిన దానవ తతి

కనుగ న యా కుంభకరు డిట్టనీయ
 మీరు నన్నేటికి మేలు కొల్పిలరి
 వరక రాక్షసేశ్వరునకు శుభమె
 యనిన యురూపాక్షుడు వామూర్ మొగిచి
 వినుదేవ రాక్షస విభుండు శ్రీరాము
 రమణి నెత్తుకురాగ రామలక్ష్మణులు
 సమర భీకర కవ సైన్యముల్ గొలువ
 వనధి బంధించి వడిలంక జొచ్చి
 యనిలోన యా ప్రహస్తాదుల కూల్చి
 నిన్న మీయన్నును నెరయి నడించి
 యున్నారు గావున నులికి రావణుడు
 నినుతోడి తెమ్మనె నీవు విచ్చేయు
 మన కుంభకర్ణు డిట్టనియె వాని ని
 నరుల వానరుల రంబున గూల్చి
 మరలి నేవచ్చెద మా యన్నకడకు
 ననిన మహాదరుండనియె శేతోద్ధి
 వినుదేవ రాక్షస విభునిచే నీవు
 వనులెల్లవిని యిది ఎగతుల గెల్పు
 మనిన యట్లేగాకయని కుంభకరుఁ
 డనుకూలమయ్యె నాచేత బూని,
 డినలను కోపొగ్గి కణములు చెదిర
 కరమరి తనపొది నుటనంబునను
 శరధులు కలఁగ దిచ్చ్రమల్లాడ
 బటంబులె ఎప్పువని రూపంబు
 కోట యవ్వలి కవ కోటలు జాటి

౧ బ బ ల్కలయ వ పరి వాడుచుండి
 పరులకి పర క్రమని మూర్తిల్ల
 తమ్మునిచేయు చుట ను ని
 యుష్మహుల రామనాథుని మె
 యి వచ్చు రాసుండివఁడు లి కముల

పంపింప ను ప పపల లల పయిం
 యుల పభిషేకం రము చి
 వినుదేవ చెల్పెద పని బంపంబు
 వదిలవఁడ రావణ నా దరుఁడు

౬ క్షణారీమల సంపల్లు న్నగ్ర
 పురి వృథె పడ పవనంబులెల్ల
 వట్టంపఁగ వ మ్మిం లిగి

శీఘ్ర తతమ్మునిదుర్బల వృన్దు
 రి పుతో నరియై కావంబు లి
 రావ పండప్పుడ రాజీపభృని
 వావిరి ప్రాతి ప వనజాండప
 డక్కజంబుగిను వీడారెడు నెలల

తొక్కొక్క దింము మేల్కొని యుండు నియె
 నానాటి మొదల నిద్రానస్తంధుచు
 దా నుడుండును చిశముఖు డపుడు
 చేవరిచే శి కుడైపోయి
 వేవేగ పరిపంప ఁడ మేల్కొంప
 దేవారి గుం తేతంబులున్నద
 ణావించి కపులెల్ల భయపడఁగ
 నుపరగాది కదారు యంత్రంబుటంచు

వనము బాటించీ ఎరివ వృదవ
 యనవుడ నలు నానతియిచ్చి
 జనన దుడివ్వంగి లటంగ బనల
 గరిగె నంతట న కరుండ గరి
 కరుదించి సాషాం మున్న మ్రొక్క
 మగరాల ఎరిగి లన నర్చుడి
 నగధీర రావణ నిన్ను కేల్ గులు
 కారణంకేమి చక్క న లల్పుమని

— కుంభకరుని బుది —

నారాక్ష సేవ్యరుం ను జమ్మ డాచి
 ఎ లర అ వచ్చి ర నమ్రులు
 వననిధి బధించి వలలంగ ఆ ల
 యనితో ం న బ్రహ్మచి రిదులను
 దునిమె నవిప్పుడు దోర్నల న
 తదుగరావళిలోన ద రథాల్మజాల
 వరిమార్చి యి లంక నిలింపుమని
 విని కుంభకర్ణుండు విభుదారి కనియె
 మును రాము ధర ముచ్చిలి సీపు
 తెచ్చినవృత కిడుదెచ్చితివనిప
 యచ్చట ఎనరుస్తలేటి నికను
 తుద మొదలెరుగర దుర్మదంబును
 బలరిలసౌము డు కారణ గంబు యు
 బాదాపదల పొందు ఎ చందులిందు
 బాడననేల రావణ నవనుమ్మి
 మతిగిల విరల మంత్రా నులు
 కృత కార్మములు బరికించునే విభురూ

కేగి ప్రాసమంత్ర సమతోత్సవా శక్త
 లగ కేత వ దంబంబులైవాని శమరు
 ఎతి దశకాల విరాగంబు తెరిగి
 చతుర జ భృత సంపద లిగి
 శారంబు మీదగు కార్యసూచాంబ
 కారి ఎఱ్ఱప్రతీకారంబు వెలిస
 ఎలనద్దికైకేని ఎఱ్ఱ ర జ్యోభోగ
 ములనిత్యుడై యుర్విమోదింపవలయు
 పగరాని కుశశక్త భావంచి సంధి
 తగు బుద్ధియై జేయ తలపోయివలయు
 రూపంప నమబల రూఢిని తోడ
 నేర్పుతోడుత నిగ్రహంబంగవలయు
 నటుగా బలసామ్యుడి ట చింతించి
 పలు సత్కుడై శత్రుపై నెత్తవలయు
 విడిసన బలము వివేకించిమీద
 విడిస మార్తురగెల్వ వెర దండవలయు
 వైరుల సాధ్యులై వ్రాలిన వారి
 తో రెండు ఎట ప్రలోభంబ వలయు
 నతి సత్కులై వైరుల జితులై రేని
 వాతబుద్ధియై నాగ్రయింబంగ వలయు
 నీయారు గుణముల నెరిగి పత్తించు
 న యవనీపె బుద్ధిభిప్పది బిందు
 పూని యేవురు మండెప్పుడు సామవేద
 దాన దండములు చితము దప్పజేయు
 నెకయ వానికిగల నీతి శాస్త్రములు

తొరపూలియుండు నిక్కువ మివ్వధంబు
 పరనల కరధ పరచిత్తఁడెవ్వఁ
 ధరయ నాతఁడు కలమంతయు దెరులు
 ని కుంభకర్ణుఁడిట్లాడు వాఁకములు
 విని రావణుఁడు క్రోధపరుఁడె బలితె
 నారి నను వెరివానిగా జేసె

పు శిశువుల పురింప బొమ్మ
 నిదుర బొయ్యెనేని దింబరారు

దురుగా రక్షింబు నొమ్మునాణమల
 న న రావణు డాచి యా కుంభకర్ణుఁ
 డనిమొ నాతని కకం బంతయు దలిన
 నావంటి తమ్ముడన్నత శక్తినండు
 రావణ నీకేల రణ విచారంబు
 లుపమింపరాని నాయుక్త హలము
 కప్పుట రానువులను బంధించి వత
 నని యన్నును మ్రొక్కి యా కుంభకర్ణుఁ
 డినికి నన్నట్టుఁడై యార్పులు లేచి
 కూలి శులము బోలు శూలంబు బాని
 శూల రుద్రునిమాడ్కి గరించు ననుచు
 తనుజేరి వై తులుదగ్రులై గొలువ
 కనుగొని దివిజులు కంఠంపు చుండి
 ధరణి వీలులు బాయ రములుడల్ల
 శరధులు కలఁగ దిక్పక్రిముల్ వగల
 జనియింకరాని దుశకు ముల్ పొడమ
 కని లెక్కగొనక లంకాపురి వెదిలి

కడిమి వచ్చిన కుంభకరుని జూచి
 జడిన యా వానర సైన్యంబు లెల్ల
 దరి దిక్కులఱి నెట్లలో దూరి
 వదలక యూర్చి వడిగి తెప్పల్లి
 ఘన శల వృక్షముల్ కరముల లూని

పున సైన ము పై ధటి చి దేవ
 వడెడు రథంబులు భమయు యోధులును
 జడియు సారధులును సమయ గ్రములు
 త్రెగిడి గజములు తెగివడ ఎంగు
 మల్లాడు హరులు మార్కొరు కపులు
 కలిగి భీకరమై కరసంబు జూచి
 తలకుచు దైత్యులు తన వెన్నబడిన
 కని కుంభకరుడు నె సైన ములను
 మనమైన తోకలు కాళ్లను బడి
 ధిరణి వైచియు కాశ్యపన్న హల్పుగను
 వారులు పారగి జూచి యంగదుండనియె
 కిపులార మీరిట్లు నదన రంగము
 విపరీత బుద్ధుల వెంపారతగవె

స్కన ఎగుడుడు మనతతో యనిన
 కుంభంబు పులది వృక్షములు
 నా కుంభకరుపై నందంద నేయ
 తోకతోనయెల్ల చూరంబు జేసి
 సతలంబు దివిల్ల క భకర్ణుండు
 మిదివేని కపులన మ్రింగె మింగుటయు
 నెల్ల వెదలిరి కర్ణ రంధ్రములు

క ఎతుడై యాత్మచు కంభకరుండు
 గదగొని కేను ౧౧ కిం పుట్టు
 కటకుదమైరి యు కృ వా రు
 వవమాన నందన ప్రముఖుల తో
 విధి వర్తతములు ఎృక్షంబులేను
 కాలంబుకే దాని చూరంబు గో
 వాని ౧ శక్తి యుజు బ
 నీవారు ఎరకను వ చరానిపుల
 గావించు నా కుంభక ని హి
 సుగ్రీవుడప్పుడ శారత మెరస
 య గ్రహంబు నొక్కి యచలంబు వ
 పడి కుంభకరుని వక్షంబు దాకి
 గొడిపొడియైరాలె భూసంబపుడు
 కాలాగ్నివై కుంభకరుల దేన్పు
 గూలి కలముబొలు గాల బులె
 దిరా గ కనుగొని ఎ యు డె
 కదమ్ముచు గాని తనిములు కే
 రి లంబు విరిగిన జుచి రాక్షసుడు
 కిల కులయాద్రి శృంగ బు బెరి
 గురిగొని రవిజుగై ఎంచియాయ
 నారలుచు సుగ్రీవుడుర్విగై బడియె
 చ్చట పడియున్న యర్క ఎనుని
 ఎచ్చి ఎతులనెత్తి కుంభకర్ణండు
 లంక తోవల రాగి లలకానంబు
 గొగొ తవిల వూహలుజల్ల

తెలిస సుగ్రీవుండు దిక్కులు జూచి
 వెలవెలనైకడ వెరగున గుది
 యిటు పటుబడితినే యీ దైత్యుచేత
 పటుతరమూర్చుచే బడియింత దిడిపు
 నని తన కరముల నాదైత్యు కెపులు
 బెనచి తమ్మెలతోడ పెరికిరా దిగిచి
 తొటములుతోముక్కు నోనవోగరొ
 పటుగతి మీదికి నానుజుండెగయ
 నిమ్ముల బోసిక యేచి రాక్షసుఁడు
 క్రమ్మర నాతని కిడిగాను బటి
 నేలతో వేసన నెగన సుగ్రీవుఁ
 డేలినపతి కృతేగె నయ్యెడను
 తన ముక్కు చెవులునుదతి బోవజూచి
 కనలుచు నా కుంభకర్ణుండు మగుడి
 తరుచరావగులను ధటించి పటి
 మొరయింగ జలధిని ముంచె కొందరిని
 వెన లంకలోపల వినరె కొందరిని
 వినువక నెమ్ములు విరిచె కొందరిని
 ముంకించి యిట్లు వాఁడుగ్రుఁదై యార్వ
 శంకించి వనచర సైన్యం బుల్లగ
 మన బాహుబలుఁడు లక్ష్మణుఁడు కోపించి
 చనుమర నాటించె శరములేదింట
 మరల పెక్కింట లక్ష్మణదేవుండేయ
 కరకు రాక్షసుఁడ లక్ష్మణుని గైకొనక
 కడఁగి యేలెంచు రాక్షసు పీక్షించి

కడు విస్మయంబంది కాకునకులుఁడు
 శరణావములు యాని చనుదేరచెళ
 మురువైర గడగొని ముందర నడచు
 నా విభీషణ జూచి యా కుంభకర్ణుఁ
 డావేళ సంప్రీతిననియె నీతిగను
 మన వంశమెల్లను మన్నించి బ్రోవు
 మనువంశ తిలకుని మనసు రాండువు
 నిలువక నా మున్ను నీవు పొమ్మన్న
 నల విభీషణుఁడు దుఃఖాంతరగుచు
 తొలఁగె కన్పుల నీరు తొలుకుచుండగను
 బలకాలి యగు రామద్రుఁడావేళ
 గారించు నా కుంభకరుని జూచి
 వోరి రాక్షసమాయ నొకట బన్నకుము
 శూరుండవై లేని శూరత జూపు
 ఎన్నగ న్గురనర్థ వతులు గాచినను
 నిన్ను నోనియ్యను నిను నేడు ద్రుంతు
 న విని రాముని కనియె రాక్షసుఁడు
 వినురామ నీవొక్క విప్రుని లేడి
 తలలేనివాని వృదగు మర్కటమున
 పొలియియిది మదితోన పొంగ చున్నావు
 నే కుంభకర్ణుండ నిరరాంతకుఁడి
 నీకు నాముందర నిలువ శక్యంబె
 యన విని రఘురాముఁడలిగి వేగమున
 మన సాయకమ్ముల కడ వడినేయ
 పరువడి నాటాణ పంక్తులు గ్రోలి

కరముగ్రమైన ముదర ద్రిప్పుచును
 నెదురుగా చనుదెంచు నింద్రాది జూని
 మది తెక్కిచేయక మానవేశండు డు
 "విన యుద్ధటగదా కలిత హస్తంబు
 నవలీల బడనేసె యాయ బాణమున
 నున్నదాపగిడి చేత నొక పెద్ద వృక్ష
 గున్నర బొజ్జకుండివలీల నెరి
 ఇంద్రాదు లదరిం నేతేరరాముఁ
 దైంద్ర బాణముగ నా హస్తంబు ద్రుంపె
 చేతులు ముక్కును చెఱును లేక
 యీతతంబుగ వికృతాకారుఁడచు
 సదుపదెంచుచునున్న యా కు భకరు
 నురవడి గినుగొని యుర్వికిఁ దుండ
 దురముగ ద్రు చె తోక్తుఁ రాక్షసుని
 చరణ యిగ్గము నర చంద్రబాణముల
 నా రాక్షసుని వక్షమను వొంగ జూచి
 యా రామగంద్రు దైంద్రాత్ముని నేని
 దశరథనింత శంతక శరంబేని
 దినుజ నాథుని గొప్పతల ద్రుంచివై
 యా మ సకముబోయి యబిలో బడియె
 నీమ రాక్షసులెల్ల నీతి తెందగను
 నప్పదానందించి రఖిల గీర్వాణు
 లప్పుదానందించిరఖిల వా రులు
 చిరునవ్వు త కొత్త శ్రీరాముఁడపుడు
 సభసత నిల్చినిల్లె జయలక్ష్మితోని

ఘనుడైన యా కుంభకరుండు పడుట
 విని రావణుడు శోకఎవగుడై యపుడు
 కడిమియై నై య్యతి కాయుని జూచి
 పడి రామ లక్ష్మణ వ చరావళుల
 యనిలోక గూల్చి రమ్మని వాడవుడు
 కు తండ్రిని మొక్కి తనరథం బె గ్గ
 దనుజులతో మహోదర యువపార్శ్వ
 డలనుపమ బలశాలియు ల ధ్రిశిరుడు
 శనక రథంబుల కణకత వెక్కి
 తనవెంప రాగనుత్తల శక్తిమీరి
 శ చాప ఖడాది శస్త్రాస్త్ర సమితి
 శరమొప్ప సూర్య ప్రాశస్త్రై దనర
 దీపత గవచాల్చి దేవాంతకుడు
 రూపంప రుద్రుని రూపున వెడలె
 అంతరాకృతి నినరాంతి కుండవుడు
 కుంతంబు చేబూని కులమదై నడువ
 చిషై రవంబుల నెల్ల దిక్ గలను
 మోషంప యుచు గుర్రముల్ డువ
 కొండల రీతినెక్కొన్న క పమున
 దండల ఇడివేతండముల్ నడువ
 కాల కింకర సమాకారంబులైక
 కాలు బలంబులుగ్రతమున్ను నడువ
 పటావా జేరీ సంభదయద నాదిముల
 పటుతరనిస్సాణ భాంకారములను
 దిక్కులు మూర్ఖిల్ల దివిపెల్లగిల్ల

చీక్కలు డుల్ల వాసుకి తల్లడిల్ల
 కచ్చి యా యాధురు వసచర సేన
 జొచ్చి బాణలంబుల సోనల్లి రియ
 తరుచరులప్పుడుదత శక్తి మించి
 తరుల భూధరముల తరచుగానైన
 కవులు దానవులకు లంకి యుద్ధంబు
 వివరితముగనేయ వీక్షించి యును
 గాని శక్తియై వానినందనుడు
 నైలంబు దెచ్చి యుత్సాహంబుతో
 వాసరాంతకు మీద సలగి వేయగను
 దానపుడవుడు ధరణిపై కూలె
 నార్చిరి దేవతులామింట నుండి
 యార్చిరి వసచరులవని సలమున

నుజురడు బడిన దేవాంతకుండఁబడు
 ఘనమైన ఎరిఘంబు కడిమిదిప్పురును
 వడిరాగ కనుగొని వాయునందనుడు
 ఎడికిట నడునెత్తి బిటుగా బొడిగె
 బొడిచిన యప్పుడు బి రిబారిఎర్డ్ల
 కిడుదుల్ల నెత్తురు గ్రక్క భూసథిని
 ద్రెల్లెదైక్కుండు గ్రడ్ల తిరుగవైచుచును
 తల్లడిల్లగ దైత్యతతులు బారగను
 దేవాంతకుని పాటు త్రిశిరుండు జూచి
 వేవేగ నీలుపై నిశిఖంబులేఱు
 నలిగి నీలుఁడు వాని యరధంబు నెత్తి
 తలగొని యా బహువధు పైవైచె

వైచినప్పుడు వాడు ఎచటపై గూలే
 జూచి దేవతులెల్ల ఘోష్యంబు నంద
 త్రిశిరుండవృక్ష పేర్చి తిరి మాదుతిని
 నిశిత బాణంబుల నెదియ నొప్పం
 అశని తుల్యాక్పతి హనుమంతు దలిగి
 త్రిశిరు శిరములు త్రెంచివేయుటయు
 త్రిశిరుడ భుష్టత్రెల్లె త్రెక్కుటయు
 త్రిశిరుని పాటిల్లి ద్రిశించి యపుడు
 పటు రె ద్రమున మహాపార్శ్వండు కనలి
 ఎటును నిజగదారిండము దాల్చి
 హనుమంతుపైవై ప హనుమంతుడలిగి
 పెనచి కాక్షను లొమ్ము ఎడిట బొడిచె
 బొడిచిన రక్తముల్ బొడబొడ గ్రక్కి
 మిడిగుడ్ల ద్రిప్పుచు మీ ల లోదురును
 పడితన్నుకొని మహాపాపాత్ముడా వేశ
 విడిది ప్రాణంబులు విలుదులుబైంగ
 చందమున పౌరులందరు పడట
 జరిన లోషణ విస్ఫురణ శోభిల్ల
 మిత్రున లోకమ్ము మ్రింగుదుననుచు
 కడగిన గతి త్రిభుకాయుండు చేర్చి
 కడరరు సంహనాదము వెలగించి
 పీఠజిప్స పాదాగతిదం బిష
 కరావంబు నిగుడ కాటాగ్నిరీతి
 లోషంబు లడగిరివు కపయి చరితమున
 కలసేనపై కుహోగ్రంబు పాన

కవులు రాక్షససునీ యాక రంబు జాచి
 ఎటుండ్రలీల పృథ కుంభ ది
 ఒలువచ్చెనో అని యంతయు వెళర
 ఎడుగు మ్రెదాన ఎచ్చి నెటిదంబుగాగ
 నడది మ్రోయుట వచ్చు రదంబుమీద
 ఇంద్రచాపముతోడ వచ్చు ట్టి
 సా ద్ర ప్రభయక చామమొప్పార
 ఎరిఁగు నవాప్రాస ఎలన ల
 పరశుతోమర ధిండివాల కక్షాది
 చర దివ్యశస్త్ర నివహంబుతో
 నరుదైసి సంహార ధ్వజంబొచ్చి
 నలుప వృ నార్పుచు లుగరు నూడినవ
 ఘట దోల నె నవ యాటరగముల్ దూసి
 మడు కన్నులుగల మూర్తియు బోలె
 వేడిమి దిక్కులు వెదఱల్లుకొనుచు
 కవులపైనేతెర కవులంత జాచి
 చలులులై తారనానై యంబులె న
 ఖండనో దగ్రుండు గవయుఁ గోము
 ఖుండును జ్యోతిర్ముఁ ఁడు కుముదుండు
 మరుతాత్మజుండును మైదుండు కరుండు
 శరభుండు నీలుండు శతపది గజుండు
 నదిగో గలుగ మహాయూధపతులు
 ప్రోదిగో వృక్షముల్ భూధరంబులను
 వది నొగయెక్కి వది ననికి నెదురు
 నడిసె వారలజూచి నలి దానవుండు

ఓ కవుల ర మీరూరి బడక
 తోలు ముందు రాతక లంక
 యంబోధి నెఱును డద్భుతంబుగను
 మందీర న యిగ్రంబున నిలిపె

మహాత్మని జా పుండతనిపై గాని
 రు ము న్నటి న యత్రంబు విడువ
 యము నిం బల్తుండు గడనట్టి
 యురగ పాశమ్ముల నూడ్చుకొన్నటి
 యతఁడెవ్వండ్రిట జా పుండతనిపైగాని
 యితి నీమమై యా యత్రంబు విడువ
 ర వణు పరిమూర్తురణముతో ననుచు
 వావిరి లం ప వచ్చియున్నటి
 యతఁడెవ్వండ్రిట జా పుండతనిపైగాని
 యితి నీమమై న యత్రంబు విడువ
 యని పెక్కు గర్వము లాడుచునున్న
 టనుడధి నాధుని తనయుని నిటి
 తరుచర ప్రముఖులుద్దండ లై పేర్చి
 తరు గు రభరముల తరుచుగా నేయ
 రిడఁగి ట ఎలసతి కొయిండు ద్రుంది
 పడవైచి తోడనే వ్యవగ సంఘముల
 రాముచేటి రయమున ముక్తి
 జామీని మికిని కేగైక రండు ననుచు
 చెప్పర కవులకు చధరక తోలుచును
 వచ్చి నవ్యుయను భూవరున కిట్లనీయె
 యోదామ మో జైరమొప్పనే నీకు

నీ రూపు నీలాపు నే నెరుంగుదును
 నపు రాజని నేడు నేను వచ్చితిని
 న వొక్క రాజువె నిన్ను జూడగను
 దేవ సంఘములతో దృఢించి జూడ
 న ఒక్కందిపుగాపు నిన్ను నే గెల్వ
 కులమును గుణమును గోత్రంబు కడిమి
 నలుకడమానంబు నీకెందు గలదు
 పనువడిమునుల తోడల నుండునీపు
 జనమరివోనాడ నా యీదు గాపు
 తడయక వారిలో దాగిన గాని
 విడువక నిన్నునే వెదకి వటుదును
 కడ పులో తలబెటి కడువేడుకొన్న
 విడువను జూడ నా విక్రమ స్ఫూర్తి
 కడిమి నోటను చుం కన్వినగాని
 విడువను జూడు నా విక్రమ స్ఫూర్తి
 విడిది తైదున పండ్ల వేసజాపుచున్న
 విడువను జూడునా విక్రమస్ఫూర్తి
 వడి దిచ్చమె తెడి వ డున్న విడువజూడు
 పుడమి వెల్పుని జందెమునను జూపనను
 విడువను జూడ తడయక నేనుండ రంసనేమన్న
 విడువను జూడు నా విక్రమ స్ఫూర్తి
 యని యిటులాడెడి యతి కాముజూది
 మన శౌర్యుడైన లక్ష్మణుండిటునియె
 ఓరి నీజాటనేనుండ రాసువుని
 తోరణం బొనరింప దొరకునే నీకు

నమరంబులనీంత చక్కగా నలర్చి
 నముషంబులె యిట్టి నిన్ను ఎధియింత
 నెన తొమ్మిదిరా గ్రహంబునను
 నలలుచు శతసె యికిముల నె యను
 శరముల ద్రుంచి లక్షణులె కెంచి
 నురి నద్దసాధులు జూచి పూషంప
 క్రూర బాంబుల కిటిల రాక్షసుని
 సారెకునేయ జరగితలంగుడగుచు
 నతి కాయుడిపుడు రామానుజు మీల
 ప్రతి శరంబులువైచి భరింపుచుండె
 నపుడ సొమిత్రతోన నీలుడిట్లనియె
 వివరీత శారుండ వీడు దురయుడు
 బ్రహ్మాస్త్రమున పిని పరిమార్చునుని
 బ్రహ్మాస్త్రమ త ద్భిన్న స ధించి
 సొమిత్రి వాని లక్ష్యంబుగా జూచి
 యా మహారాక్షసు నదరంటనేనె
 నేనన బ్రహ్మాంశమెల్ల కంపంచె
 న నవ ప్రముఖ గీర్వాసులు చెడిది
 రాయస్త్రమును జ చి యితికాయుడవుడు
 పాయక తనవేతి బాణంబులేయ

దిలెక్క చేయక న మహాస్త్రంబు
 వదిలక ప్ర యిగ్నివలె ఎచ్చివచ్చి
 మండిత కోటిర మండితితోడి
 కురిడలంబులతోడి గూల్చి తిక్కరము
 వాత శేషముఖమున నతికాయు పాటు

లలంబుగ వని న పుత్రుల
 రావ యల్ల రాము విష్ణుము
 గంబు లంబి వ న వ చి
 లలంబు వురంబు రిగి య గ్రుడు
 లంబు లులం
 వుడ లంబి య ముగ
 వు డు లిలంబు
 వగ పేలదేవభూ ప్రాసరుల
 జగమెరుంగ నేను సాధించిపత్త
 ననివిగూనాన దివ్యము రథంబె
 గనుండు లన మడిం యు సెంపుమరి
 వుడుగ్రల బలంబు నై ము
 గుడి గులు నలు మును
 బహు భూష ప్రభ ఎటలంబు వెలు
 వాజ వైభవ మశోకంబు డిండ్రజిత్త
 రక్త వస్త్రంబుల రక్తమౌక్యములు
 రక్తి గంధ మల రాజిలంబగుచు
 ననులు ప్రతిష చి నాహుతిదెంచి
 ము లుని కరుణ బ్రహ్మాస్త్రంబు రథము
 ధనుస్తక కవచంబ తదియు ప్రీతి
 ణోడియ యమి ఎ టలు కెరి
 రంబు లులంబు లలంబు
 ప్రగిత కే మునంబులంబు దాగి
 లరులలి సేనల తాకి ప్రౌఢంబ
 ఎరువడితో క్రూర ణాంబులేన

దీపీనుండి యివా శ్రు మి తెలు
 నా దా శ్రు దె గులు తెగిన
 గములు సైవ గి న ద్వి చి నుండె
 తగ రించి పె గ్గ ల ముపై ల్వి
 ాగ్గ గ్గ శురము లష్ట్ర మండ
 లక్కి కవుల ము నె వై
 శునుమల త దిగా న ల యు సముల
 మన శరంబుల చామములు గూర్చె
 వనరులెల్లను వసుకపై వడి
 కని లక్ష్మ మెడు రాఘవుల కిట్లనియె
 దేవ బ్రహ్మ శ్రుంబు చివం రె
 ర వణాత్తు జాని నే రియము ధ్రుంబు
 ననుడు రాముండ ఎనికై జగ బుల
 వొరతె భ క్తము యు ట చిలంబుగాడు
 మనకు నమరు డి రావ యా రాఘవులన
 కనుదేరవని మూర్ఛగా యినవంశజుల
 వన నిధితో బడినట్లు వడింకె నూర్మండ
 బలిమిసిలాగు డెబ్బది రెండ గేల
 పలకణ జలని గల పృథ్వి ముంది
 జలంబు చాలించి యా యింద్రజిత్తు
 దాలంక తోపలి రిగె ఎప్పుడును
 అ యుడరంగి నారబీ విభీషణుడ
 వాయుజుండ మ జాంబవంతుడ రే ము
 ఎరికింపులు మ వచ్చి భల్లూ ఎ మెడు
 నూరుట త్మజ చూచి మారుత నపు

గీ పదచ్చు పండుల ౦౬ నీ యల
 ౦౬ పలు గీప్ర ఎ మనుఁగో
 మమ (పుడు సుధంబున బసె
 వ మడి శ్రవ మరల మ క
 మలుమకి గొనిచ్చి బ్రల చి వారి
 మలలి గ ఎ ము మమ్మన ౦ రిం
 లమ్మన గించి రిగల గీర్ప
 లమ్మనా చి రిగల దుల
 గ మజుండా రావ శ్రద్ధని కున్నె
 దినవని మలయ చిత్తుకతన
 రావ గదని ౦ రాడ శ్రీరావ
 అ ౩ ౦ గాల్ప వాసుల
 బలక ని గ వల ఎ మ్మన
 డి మందలము గ్రింకనీతింది కవులు
 గురది యార్చుచు పెద నొరువులుబటి
 కొనిలంక గోటపై గుప్ప చి దాటి
 రిడు జనంబు లంకికల్పి పేర్చినను
 డిని రామనులు నిల్పలు మొరలుబెట్ట
 వీని రావణుడు క్రోధ వికృతాస్యఁడ/ పద
 గనుగవి క గ్ని ణములు దొరుగ
 సంహితి లల ద్రుతాల్పలెనకి
 పంథునికంబల ప్రర వి ము
 నువవాంలు శతాంగి రూ లగుచు
 పి ౩ ౦ది వనరీ సై ణు ద
 బదులు సూరివంధ పదివేలు లక్ష

117

౨౧ ఎకరాన్ని నిధము రావణుడు
 పని పుడ్రుంచి మనులు నిండ్రుతిత్తు
 నాడ హేమమున ఎడివ నెడి
 పోడిని పురి న సొలపు డాగి
 శంధించి శరముల సంఖంబునేయ
 శంధకారావృతంబయ్యే భూలము
 నాయస్ససోనల నగనరుణ బడగ
 వెనుక రాముడ బలికె లక్షణుడు

ని మూలులతోక ని వసింలు
 మానవాధీశ్వర ఎన్ని పు మనుడు
 ఎవ బ్రహ్మవరము ఎడసాడ డు
 ఎవ శత్రుము ఎరిని గింప చాల
 పనుచుంక రాముతో నీలుడిట్లనియె
 అకల నెయి మేము ఎననీక నీడు
 కనబడు బొమ్మలు ఖండింపునునక
 కాలరుద్రునిరీతి ని రాముడ
 డారి నగి యమసురిపైచేయి
 ఎత్తియల్యద్యుత క్రియ నింపజియ
 త ఆగతి ! నదికె చెందేని
 అంత భూమివచ్చి యాయంద్రుతిత్తు
 పంతంబుతో బార బ్రమోయించి
 పవరీతముగ నుగ్గివిశిఖ బు లేయ
 కవవీరులటు తమగారింప నర్చి
 యారింప మారుతి నారింపకముడు
 వారింపంగదు వారింప నీలు

ంట పనసుని నారింట తారు
 ంరింట సుగ్రీవు నారింట విసుక
 తరువంటును రా న లక్ష్మి ను
 శరీ శరంబు విధిషు న నయార్చి
 సౌమిత్రి నవ బు నర శతదుఃఖై ని న
 రా శంధ్రునికోడ రాక్షసుం గియె

౧^వ రామ రాధు ప్రేసి
 ంటిసాతైరి యీ పర ట ప్రముఖ
 లని యార్చి గది శ కు లం న
 బని తండ్రి తాత జయమెల్ల చెప్ప
 నని రావణుండ పుతృపక్షి చి బరితె
 దుల వా దుం ప్రాణముల కోలంచి
 గ కము గిల్చితి న్న రాధునా గ
 యేమిచ్చరాశయ నమిటి పో
 నీ మ నాతంరేమి ర మేమి
 గ నువంక ల న మ ల నాల్చి
 నీయల కంపు వినుబంగి లేని

శ న దుం ని నేయై
 గావించి యంతయుఁ బూరు బ
 దానునివృత్తిని నొక్కే డదేరున ము
 తాను తండ్రికి ప్రే గత నిండజిం
 సీత చందముగాగ నలుల మృతాం -
 నాత గానన మారన నమర ల్పించి
 అలయ ప్రతి శూయాసీతగొ
 ప నామృతము వా డ కెడలి

అని నన్నుదండై గౌరవమంతుడవుడు
 వనచర బంధుల వచ్చిన ననియె
 యీ సీతకరకు మీరిందరు కూడి
 గాని పండితర త ఖండిం దును
 “నుదు ముం ర ిట్టి ముం ధరిని
 కనియింటిటిత్త త ను వీరుడనియె
 వారి రామద్రోగా వోరి దురత్తు
 యీదీతి పాపంబు ల ళ్ల గెదపు
 విడపు దున్నునువా ల విడు గురును
 కదగి శ్రీరఘరామ కావవే యనుదు
 తలకు మాయాసీత తలదువ్వనేనె
 గలికేగి పటునంహచాదంబు లనె
 హనువంతు డవృద్ధియ్యవనిజ పాటు
 ని మూర్ఖులంచి వేమె మూర్ఖు వెలిన
 వనచరపలలక వ్యాకిట కునిది
 చనె రామున నీ నమాచారంబు దెలుప
 తదనంతరంబు యా దశకంఠసుతుడు
 “ని నికుంబుని బిలిచె తోచిన జ్ఞతోన
 “నటుని దుధిరమాంసాదుల దనియె
 హోకుంబు “యుచునుండె నవ్వలకు
 ఆమారుతాల్మజాండరిగి వేగమున
 శ్రీరాము తోకనా సీత చందంబు
 వారక దెల్పు భూవరడు మూర్ఖులై
 ఆపనిపై బడియున్న యన్నను యెత్తి
 వివరుడై సౌమిత్రి వెనతోకుంచి

అక్కటరాదు నియబట్టి యు త్రమమున
 కిక్కురింకములు నీతెయిచ్చి చూడ
 ధర్మమే జయమని తలఁచు బుధులు
 ధర్మమావదలకు ఏగమూలముదై
 ధనహీనులెన్నెడి తలఁపులు ధరను
 తొనసాగునెవటి కోర్కెలుగాని
 సరసమైనటి రాజ్యము బోయినపుడె
 పురుషారములు సతిబొందునేమనకు
 కలవారు బంధులు గలవారు సుమ్మి
 కలవారు తలఁచిన కాంక్షలీడేరు
 ధనికుడే కులజుడౌ ధనికుడే దాతా
 సనికుడే పూజ్యుండు ధనికుడే బుధుడు
 ధనముచే వర్తించు వర్తించు ధర్మాదులెల్ల
 ధనమూలమీ జగత్రయము చూడగను
 లేమి వచ్చిన యంతలేదు కాంధపులు
 లేమి వచ్చిన యంతలేదు పౌరుషము
 లేమి వచ్చిన యంత లేదు సౌఖ్యంబు
 లేమి వచ్చిన యంతలేదు బలంబు
 తాను రాజ్యంబు కిటకటావిడిచి
 వేరేగయామోర వివస భూములకు
 వచ్చింపుడె కూడ వచ్చెయీ వ్యతలు
 చెచ్చెర విధియంత చేసెనేనుండు
 అని లక్షణుండు వర్క నా విభీషణుడు
 వినయోక్తి శ్రీరావ విభని కిట్లనియె
 కేయాల రయిరామ వృష నింబుడితు

మాయ యింటే కాని మహానాండ కాదు
 గుఱతాత్ముఁడు సుర్రోవా రావ డు
 ధరిణి చంపంప లెచెందెల్ల
 హస మంల పంపంచి యానికుంభిల
 చనివాఁడు హోమంబు జలుపురున్నాడ
 హోమంబు పూర్తిగా నొనరింఁ నేని
 రాఘవాని జయింప రాచెప రికిని
 కాపువ హోమ విఘ్నంబు గావంప
 కేరేగ నీ మహామరులక్ష్మ నని
 పంపు మీ సౌమిత్రి పక్షిరావణుని
 చంపనేర్వడన్న జననాదుఁడలరి
 కుము లక్ష్మ వి నీపు వేగింబెయఁదు
 నని యింద్రజిత్తు నకుయింబిరిమ్ము
 యీ వాయుంబనుఁడి విభీషణుఁడ
 నిరి శోడ గా వత్తురు నీ
 జయముశీర్తరు సకల దేవతలు
 జనుకాలివె రిమ్ము చను విని ార్ము
 కాకుల దీవింది యే న్ము నొసఁగ
 గొడరమ్మున కొని సౌమిత్రి గంగి
 యన్నకు మ్రొక్కి యీ హనుమంతు నెక్కి
 పన్నుగా వసచర ప్రముఖలు గొల్వ
 పెన గొండగా నికుంభిల శగ దేరి
 దినుజతుంగ తురంగదంతి శతాంగ
 నివహోన్నత సలి నెలకొని హోమ
 మిదిరంబుఁ జేయు నా యింద్రజిత్తు

కని విభీషణుడ లక్ష్మణున శిష్టుయె
 సౌమిత్రి రాక్షసైశ్యము చిముంది
 హమ విష్ణుమున య మొగి యున్న
 ఎరసాదుం న విని లక్ష్మణుండు
 వడిమి చూసి దురువార కోటంబు
 ధారిరై శరముల దతిని నంధించి
 ఘోర రాక్షస కోటి గూల్చిన చూచి
 యా యింద్రుని త్రుణ్ణి కాక్షాహుతి ద
 నాయన్నెలో కలుల నాహు లెల్ల
 గేర్చి వారాహుతి విహిత ఎంతముల
 వేల్చి మున్నెయీ విష్ణుంబు పొడమే
 నని పేర్చి కాలా లాక్షుతి గొదలి
 సమ్మనీషణ పాదునృం శశంబెక్కి
 సముదగ్ర కార్ముక తాని నాదముల
 బ్రహ్మాండ ధాండంబు పలకెనంది
 ఎంకా నాదముజేసి గరించిటా
 బ్రహ్మాదులెల్లను భయంబి నా
 శరవరంబుల నకల వారుల
 పరిమార్చిరణ పీ భద్రదైవపు
 నా యింద్రుణ్ణి కనియె లక్ష్మణుడు
 మాయబన్న యింక నా వా వైతె
 నివిషంబు నా ముందు నిలిచితివేని
 సమర కాశి నిర్ముచంబ బలియిత్త
 ని లక్ష్మణుని యింద్రుణ్ణి
 చులను నొప్పెన్ గణములు దొరు

బాలుండవై యుంకి గంతంబు లేల
 యి లీల నిలుపు మీ యింబుక తడుపు
 లక్ష్మణ నిన్ను నలంబుల ఎర
 లక్ష్మికి నెడబావ లావెడలింతు
 ఎని బల్కి వెంబడి యా విభీషణుని
 కనుకొని యింద్రాది కలుషంబు బలికె
 ఎరకండ్రివిటనీవు ప్రయమాతకేసు
 తనయుంక నా శిష్యు తలవంగ తగునె
 విడిచి నాంబువులను విడిచి సోదరుల
 జడల శాస్త్రపులను శరణు జొచ్చితివి
 యిది యొక్క కడిమియె యిదియొక్క బతుకె
 గుడి జూడ కుల పతు ద్రోహావిరోధు
 నా వుండు దశకంఠనందను జూచి
 యా విభీషణునియలనియె కోపము
 నా వర్తనము పావనము నురద్రోహ
 మీ వర్తనమ్ముల మెక్కరెవ్వరును

శకంతుని నీవు తనయుండ గగ
 విశ్వ సర్వము నీ విషయంబు మరువె
 దురితాత్మియైనట్టి తోబుట్టునైన
 పరిహరించుట యిది వరమ ధర్మంబు
 పరకామినీ ధనవరులైన మీగు
 చిరకిర్తులాయువు చేకూడి గలదె
 యనుడు రావణు సుతండాగ్రహంబు ను
 త లేరు తోలించి తనపేరు బాడి
 సౌమిత్రియై విభీషణ మీదనవుడు

ధీమతాంఘ్రిమృత వల్లవే
 నరం గైకొనకి లక్ష్మణుడు ఎంచి
 శరణిల రాక్షసు ముంబ వై
 పలగి యా యిదిరు సంహనాములు
 బలివిడి వరగించు పాదఘటసల
 ఎదిపై చలముల గుణ బలంబులను
 ఎలనల్లు నార్పుల విక్రమోన్నయల
 కనిశంబు వెలయు చంద్రార్కుల బోలి
 తనరు చతురంత దంశుల బోలి
 మరారు నంగింబు కొదము బోలి
 కిదిసియి శరణరారుకులను బోలి
 యేపార వృత్తామరేంద్రుల బోలి
 రూపంబగా లరుద్రుల బోలి
 బలివిడి జయకాంక్షవరగి నొక్కొకరు
 నలునిలు పోసిను నినుగూల్తు ననుచు
 పలుకుచు వెలరేగి సంతగింపుచును
 నరిసరిగా బాణసంఘ మేయ చును
 శరల సవంబుల కడిగి మెచ్చుచును
 పోలిలో నీరీతి పోరుచునుం
 నా లావణాశ్మజుండధిక కోపమున
 శురగత్తు మప్పదత్యుగ్గత నేయ
 గిరదాశ్రమునద్రుంబ కరిగి పొమ్మిత్తి
 తగ కువేరాశ్రము దానవుండేయ
 గడితమున ద్రుంబె ననెడు మర్మమున
 గమతేంద్ర కైరి వాయువ్యాశ్రమేయ

మర న ఆడఁడ్రుం న్నెరు ప్రమునను
 దానపుంఁజపుర గాంధరాంఁమేయ
 దాని లక్ష్మి యుం డ్రుమ్ము ప్రుంబ
 బలము య న ర య
 ప్ర యు గాలము ఎగిడితె అచ
 అ లక్ష్మి యు అ శరశి
 తం యుం డ్రుం న్నెరు డ్రుం
 టజాచి రామున శ్యాని నదంబు
 ఎటుర క్తి కొనరించి బహురయ బునను
 పేర్చినైంద్రాస్త్ర బు పెరుపొంబ తొడిగి
 సర్మాత్మయ నేని శరధరాముఁ
 దగి కిం విక్రముంకితి తంభు
 య కేని చాయక య రాదియైన
 రావణి తిలప్రుంబు ర యము నుచు
 భవించి యేన ప్ర యు దాంబు
 మందలోగ్ర ప్రభామంకితంబు చు
 చండవాత భీల నమకే మగులు
 భండితారాతి చక్ర మురీతి వచ్చి
 ఘండలంబులల న ల్పె తచ్చిరము
 యనితో బడియున్న యా యింద్రజిత్తు
 కనుగొని విజయ శంఖంబు న్నాంచి
 లక్ష్మణుం దయలిత లక్ష్మణుఁడ జయ
 లక్ష్మణే వెలిసె నలంబుల నవుడు
 కరమరి లక్ష్మణు క గిట జేర్చి
 యురుకొంది విసుతించె నవ్వీభీషణుఁడు

ఎరుపడి ఎరుల ప్ర పలంచి రితి
 యు రు పుతియించి యి పవత
 సు ప పృథులంబం ని సత్త రి-
 ధిమి సమియిన బ్రు చేపదు యు రు
 వ చర ప ప వై గ గి ల్య
 బనుల ప ని మిత్రి నుభుత
 రమునిని మ్రొ గ్గ రముడ వీర్చి
 ప్రేమిత తమ్ముని దిగి శోరించి
 గొ గాని శిరము ము ర్కన విభీషణుని
 కి నియోడ చను సుఖగ ఎ నందుం
 లత్తరి ర శులూ యి ప్రుత్త
 పుత్తరి మి ప్ప వని రావ పండు
 పేదలింపు మి పరు పులింపరింత
 కెలి రాక్ష ఎరు లక్ష్మార్చు మను
 ఎ పుత వేషంబులు ఎ పుత ఘోషములు
 ఎక్కిత నేత్రంబులు విక్రర గత్రములు
 కలిగి భయంకరాకారులైనారు
 నిలవల ది తెల ఎ గ్గ డల్లగను
 ది ఘట ఘం ర మటి కేక

రగ ఘోషారావ ధుందుభి శంభ
 పటహాధమామికా పణవ శి గాద్య
 పటు గి రు జ పటువ త్క
 తధినేమి శింజిణీర వ సంకలవ
 క తార్థవ ధర్మనిమ ద్వి శిభిర్
 డరమద్ది కెంధూళి గగనం మ గిటా

పరమ లంకంబుభి బడఁజ్జల ౧
 నేల యీనినయల్లు నిలిడంబుగా
 నాలంబు నైవ వానా రూడ ల
 కలమేఘమ్ముల కరణ వాగ్విక గి
 బలిమెల్లె తెప్పల్లి పరఁగు కోవమున
 భూమిజవతిచూచి ఎత్తకోకంబు
 నామీద నేర్తుచేసిని నిచ్చయించి
 చంద్రహాసము బూన చనుదందు రాక్ష
 సేంద్రుని కడవై యలమి నువెంతుడను
 సురేశయిది ధర్మహానిలలఁప ను
 నరియని తలఁచుట సొటిగాదెఱుడు
 ను న క పమా యిర్క్ర వంశజాల
 నైజావలెగాని తామిని ద్రుచి
 వైచు నీతియే వలదని బుది చెప్ప
 రావణు దెచ్చి నంహాన మున
 నెప్పటివలె నుంచె యేపు మీర ను
 తన మంత్రులను జూచి దశముఖుండినియె
 కనుగొంటి లే నేడు కాలకౌటిల్య
 మనువమ బలశాలి యగు నింద్రుణిత్తు
 మనుజుఁ డొక్కడు గూల్చె మాటలింకేల
 వలనొప్పనొక బాధవచ్చిన వేళ
 తలఁకు దుందుట వీర ధర్మంబు గాదు
 కడుల వానరుల రణసలంబునను
 ఎరిమార్పుచును కాలరుద్రుని యాడ్చి
 కవులపై తాకిన కిప్పులు కోవంది

వీవరిత ఎరవత ఎృక్షంబులల్ల
 చేరివా నైన్యంబుపై దిట్టిందియాయ
 దనుజాలు కపులనుదలి త రపుడు
 వాటుల వ్రేటుల వడిన డుశేందు
 పోటుల నేటుల పోరినినింబంబు
 కిరవాలములను భీర వాలములకు
 శరముల భీనుము ధరములనై
 తరుచురులావై సంగదజాలువై
 దరణిపై పెను రక్తధారలు దోరుగ
 వసచరుల్ దనుజాలవడి తాకితాకి
 కనుకను చెనున్నగురుల గ్రుమ్మియును
 వీతె గోరమ్ముల విరు ద్రిక్కియును
 మోకాళ్ళ మోచేల ముగియఁ
 తాకించి లలలు ద్రొక్కియును
 తోకల గొణి తుత్తమురు జేనయును
 పొటలు చీరియు బెనీకజాటి
 చటలు వాయు చదియవ్రేనయును
 కరవియు విరిచియు కడుగుబడి
 జీరజీరగా త్రివిదిమ్మి వైలయును
 పెళపెళ నెమికి ను ఎండి నయుచును
 భిభియని భూతవంక్తులు పొగద
 గీరు చేతులందును నిరువురి బటి
 గొరిగెరి తి తిది బిలు సేయుచును
 తరుచురులార్పింగి దనుజాలు జూచి
 పరిగద చక్రవట్ట సప్రస

ఎ తో మ రివల్యూషన్ ల
 కి కేవల సంలము రిముల గ న
 రికియు దిచినా సంలము రివల్యూ
 నురుపడి కి మ్మియు మ పమ్మియును
 పనుజులార్చి డాచి అరుచుల్ వెదరి
 ఎలు ఎల రా వ్రాద
 వెమ్మిల దానె నగ రివల్యూషన్
 సమ్మోప రాత్రులను రి ప హాయి
 నన గె మున రాములని రి షమునను
 జగ్గంబు గావించి ల రాములు
 భండిత ఎ ఎవ నికాయ తై యివని
 లి ద మడినరి నిమిష మాత్రము
 న వె ర్త ని రాక్షసాం లంబ
 రావణుపె మ హజారముల రి యిందు
 మొసయ శ ముల కొమ్మల పె దుక న
 విని రావణ డు కోప విషయై యవుడు
 నకలాయుధావృల సంపూర రత్ని
 క దు రియ అ యింపన క్రి
 దివ్య భూషణములు నివాం రిములు
 దివ్య మాల రిములు తేజ లగ మ
 దనవ ప్రభులి రిదిరిదిల గోల ,
 ఎల ఎలదిరి గి ఎల రిదిరి
 అడయ త్తం రి రంబు రిద
 వెదలి యుదోస్మయై నివిరు ఎ త్తు
 కనిబెక్కి మీదనీ కవనైన్య తతుల

నీనలాశ్చ భజీయింపుడంబలో ను
 మనుజుల రావలక్ష్యం రింల
 అని దల్కదా వులాచ్చును వెలిలి
 పంచర దలముల పశిత లా
 మునలతే మ రముల
 ప రముల్ వైల ప పెల్లల
 యంకు శకిం నాల డల పి డుల
 ర కి చి నేయుదురాభిల గల

డిదముల్ రు పంబ లు సంగముల
 కడిబండలు నేన కడిమి చాపుదురు
 కపులును కువలీల లై డమ గాటింబ
 రివుల కలంబుల వృక్ష ముల
 పదిదంబ భువం గ ముల
 నదమునై య రంబుల కెల
 శిరములు కములు ప ముల
 లురుములు క కపులా ప్ర రములు
 ప్రతంచియు దించియ లప్రభుభరి
 చించియు నొంబయి డమియు డమి
 పదుంబ లు ప కలం
 పరుపడి య ఎలావె యం కర్కణి
 శిరముల నెప్పుంబ పల ప్రస్తు డ
 రిరమర్థి వం పక్షుల యు పు
 పడి లు యై పడి డపడి
 పడగు లి నె పరీక్ష రంబులు
 పడిన ఎరు వె శు పాల్గొనా

యిది యిదొన్ని అంశార్కజా మీద
 కనలుచు నడువంగుదును నావంచి
 శివుకత దుత గొప్ప గిరియైతి వై ప
 అనియింకములు చెప్పుదులు గ్రుక్కుచును
 దనుజు ఓ మిడునుచు న పిపై వాలె
 అల రావ అలాంల ఎగిది
 ఎలలంబులె న ప ఎంబుల ఎ
 గాల జగల కాల దణముల
 శిలింబ పులను గిటికెదెయ
 కదగద కంపంచి అలు దిక్కులను
 జడిన వా గి రామచే మిత్రులపుడు
 శరణుల మణముల నంకించి గొట్ట
 ఎరువడి ఒంట పాపై నిలువ
 పశిముఖుండిలును దశదిశ దాక
 దశరథ రాముపై న తేరు బరువ
 సౌమిత్రి యెదురుగా శరములు నేయ
 సౌమిత్రి శరముల రుగా గొనక
 రంప మెడెకెంచి రాము శుక్రొనియె
 రావణుడాతె నా రువీరు దలిగి
 రామ రావణులు సెరభమ్మ లెనగా
 గును ఎర్దుక గిజ పరి వాదిముల
 శరీగు ను లగెం ల మూల బుజ
 పరువడి ననశ్యన్య బాదనంతతుల
 భూనఖంతరముల పొలుపె రసంకె
 దానవాధిపుడేసె శతామి వ్రశరము

భువనమైన చీకట్లు గ్రమ్మిరా తిమిర
 కళలు కాణమున కణ రానినిగను
 వాంగు తల తలల తల ఎంచి
 యా సురాస్త్రం జేయ కందుక దెకు
 ముఖముల శూరూల ముఖముల ఎవ
 ముఖములు నూరల ముఖముల మర
 ముఖములగిరి వై ముఖముల
 ముఖముల సుగ్రహముఖముల
 ముఖముల ముఖముల కడు
 కని వాని తునకలుగాజేసె ఎవ
 జననాడుఁడాడ్డేయ శరమేను పన్న
 దినకర ముఖములై దిశలందు బరువ
 నో న్య మిట్లు ప్రత్యక్షముల్ సె
 జన్మంబు గావెందు కమయంబున దు
 నెడకొచ్చి లక్ష్మ బందేడు బాణముల
 సగి గేహరధిని దెము ద్రుంచి
 నా విభీషణుంకంత ఎదుములు చాల్చి
 రావణుండు కళ కయము నా
 తమ్మునిపైవైచి చశరథ రాము
 తమ్ముఁడా కళ తి ద్రుంచివైచె
 నడరి రావణుండుదామయు క
 ఎడిగ విభీషణ మీదవైచి నాం ప
 శరణు జొచ్చి విభీషణని ఎమ్మటను
 శరణు నెడకొని సొమ్మరి నిలప
 త తి కళ కళ ముఖుంపుడ

ఘన శరు డై లగ్న మీదవై -
 వైచిని శక్తి దరా రి రిం,
 రోచిత బిహా - , మె పచ్చి
 యా లక్ష్మి ని క్ష దు చిచ్చి -
 తోలెనా శ్రోత్రి రరము ల పలక
 శ్రోమిత్రి వ యు - , లు చూచి
 రాముడ కాంయరా లి మునిగి
 పలవల కంట లగ్న ముల్ గాగు
 ఎలకొ వ శక్తి ల తీని చి
 కపులను జూచి యా రామునిడియలనిసి
 శ్రులార మీరు లక్ష్మి కాచియందు
 కనిన నెందు దశా ధియిం
 అని బర్ది శోకి బుట్టు కట్టిబెట్టియి
 దం ధర భీకరా ఎకంనైక న
 దంకమప్పడు గొ శు మోక్షించి
 అరుణారవందా శ్రై ర శుశుండు
 శరపరంక నిట గించి యి ర్చి
 రావణుపె కేయ ర లిగి
 కావరంబుక భీ కాం య లేరు
 కాగగు డు రాక్షసుని కాండముల
 గంకించి కాలాగి న పడి శలి
 నొ ట కా క కా యజా క
 మ యం నె యరు జేసి
 ఫలకాల కు శక్తి - కముల
 డిర్చి ర ఎణును ఎక్షంబులనేయి

బడిసి బాణముల రరరి తార కగుచు
 అరి దారల నం బులదర
 లరుపై యల్ల లవిరి రాపల బు
 భక్తులంది హరభి బలరంబు విలచి
 యిటు గొనగెయె కథము దిగు
 గొనిగోప బాచి కాన ప శజా డ
 న ము మచ్చి ని
 రి చింతాంత చిత్తదై రాము
 డ రవిత్త యాం దాడ యి
 న జీవమెరటి నా పుర్మితమ్ము
 డి విధంబునలండ నకనేది బ్రతుకు
 త లెల శార మల తేల రణకు
 తకల మంబు తన లసీ
 యలనిత డిదె ల కమింపియె గా
 నిత చింతనము లింక
 గ నార్జి నిలరె గ వటుమ్ము
 గ స్ప పెచ్చిని నా ముఫలము
 గ తమ్ముడిటు చె గ్గు ఎంచిం
 నూతల బు నిదా ము
 యెటుపలె గిం తెలు నా
 కటవటాయగులు దోంబు గెగిలి
 చింతింపుల గ నుం బుల ఎచ్చి
 యంతరం ము నియె రాముని
 కలవని గ కంబు పలదు శ్రీరామ
 లు ఎనే హరి లక్ష్మణ దేవుని ని

నిండుబందురు గోమునెమ్మొము వికచ
 పుండరీకంజాయ పొలుచు శేతముల
 విలసల్లుచున్నది వేరొండు లేదు
 ల దుపాయమువేగ రువడి సుతుని
 పనిచిలుందుల చందరంగ దెప్పంపు
 న రామ ద్రుంగ నాను లు బురుగు
 నావాయు సందనంకనిల శేగమున
 అశేష చనిదెచ్చి నాషదగిరిని
 కరిమరి యాషధానూణంబు వల
 మరలె టీవములు లక్ష్మ ని శ తటను
 నిదురబోయి రీతినెరియ మేల్కొంది
 సదయుండ సౌమిత్రి సదృక్తితోన
 రామచంద్రుని పాద రాజీవములకు
 ప్రేమతో మ్రొక్క సంప్రీతి రాఘవుండు
 రమ్ము నాపెన్నిది రమ్ము రమ్మునుచు
 తమ్ముని కౌగిట దయతోడ శేర్చి
 శిరము యూర్కొని చిన్ని చెక్కిలినొక్కి
 కరివరి సంతోష లితుడైయుండి
 యా విధంబు లేచి యభిల వానరులు
 భూవరునికి మ్రొక్కి పొలిపొందిరంత
 ప్రవనాత్మజుడపుషద శైల
 మెప్పటితావు నిడిచ్చెనపుడు
 చాణీర కలితనిస్తుర బాహుమూల
 దాణ బాణాసనపాణులై రామ
 సౌమిత్రులప్పుడు సమరాంగణమున

సామసాశ్వల రీతి శోభిలిచూడ
 తప్పుడా రావణుడ మూర్ఖుడెరిసి
 తప్పుక సారథి తగజూచి బలికె
 కలుషించి రిపుడుండ కడిమి నా రథము
 తొలగించినప్పడే ద్రోహ వీరనుఁడు
 సారథిబలికె రాక్షసనాథ ధికు
 లారణంబున కొంత యలసన యింత
 నడలింపవలె తేడఁపయంబు దెలిసి
 సడింపవలె నిది న్యాయమ్ము సుమ్మి
 దేవర మూర్తిల్లి త్రిప్పతి రథము
 కాపున నీకేగి కాడని దెల్పు
 విని రావ ఁడు వాని వినుతింగి యింది
 తన భూషణమ్ము లాతనికిచ్చి మెచ్చి
 నేడు లక్ష్మణ సమన్వితుని రాఘవుని
 హోడిమిత పోరిగొందు ననుచు
 కాలదండకార కార్ముక జ్యాలర
 హిలోల చండ భీమార్పటుల్ మొరయి
 వడి మహాహుల దుర్యోధత బేర్చి
 రదగి యుగ్రతకాల్పు కార్పిచ్చు కూడ్కి
 నగణిత న్పుటవహ్నులా శుగమ్ములను
 నిగుడించి శ్రోతల నీరు జేయును
 రాముని రక్షోభి రాముని భాను
 రాముని సంగకోదాముని దాఁక
 దేవేంద్రు ననుమతి తెరఁగొప్పవచ్చి
 యావేళ మాతలియనియె రామునికి

శరణా తత్రాః జయథా రామ
 యదుపశుత దేవదత్తపుత్రం రసము
 కాకుసంధి వజ్రకవచంబు బాని
 శ్రీకర రథమెక్కి శిక్షిం గిరి
 యంబిని కా మునియగిరి భీషణుని
 యనువతితోడ ర నా రథంబెక్కి
 గదల నొక్కట పర మ శుభములు
 పొదివి కాఁ మృగంబులు తనల్ల
 నురువడి లాపుడుడయ ద్రితె గ్గ
 ర శియా రథమెక్కి కమలాప్త బుడ
 శరద్రథ ంధా భ్రమయ సమాములు
 గరుడరగా ర నా సమాములు
 పడితాడు యరి స భేదరు గిన్నిలు
 ఎరుపడి జగములు భయంబులు
 వ ని యుగము పాతికయుగంబు
 మిగిరి లంక నగి యుగ్మలు
 పదిన పోం దెది రణింబు
 వలల రామరావణ పేర్చును
 దినకరా ల పల్ప దీర్ఘ నిర్వాత
 నునినతామ్రంబులు సో నిమే లను
 కరముల సముల కరములముల
 మరముల ముఖముల కాండముల
 నెక్కి నొ గులు నిడురు కడిమి
 మిత్రానుచె రిశి విత్రానుచె మెర
 యాయ స ము కాది యప్పురంబులు

సొంపు పెంపును శ్రేంపు కూపుదు పోర
 కరినవిధమురారి కరి నందించి
 తలకొన్నదేవ గంధర్వ బ ముల
 పరువని వేయం వ్రతిజాములను
 మురియలుగా చే మొసని రా నపుడ
 అనలాస్త్రమేసె లంకాధిపుండిపుడి
 అనవతి వారణాస్త్ర బు బు
 అరని రావ డరగాస్త్ర న మేయుటయి
 గరుడాస్త్రము బ్రం ౧ ౨ డ
 కలి రావణుడు రా బా మేసె
 వనకాక్షుడది ద్రుంచె వాయువ్యాస్త్రమున
 సురకరి కి ఎంచి నులం ౩ కె చె
 దురమున శి చేదునిమె రా నపుడ
 పది ముఖంబుల వాడ ప తంబుతోన
 పది విండ్లుచేబూని ఎని ది న్నలదరి
 శరప్పజ్జ ముంచి సురరాగ డపుడు
 సురపక్షగాదులు నొద్దంబునం
 తానేక క డ శ చారియైయ ది
 కాని కస్తము లెల్లవడి ద్రుంచి వై
 రావణుండలుక తారఫ ర ము మీద
 వావిరి నమ్ముల వానలు గరిసె
 దిక్కొని నీవంబు నాలది మీరగ
 పదియింట హాలలి పదియి ట హారు
 వికల త్యుల నెన ఎషమాస్త్రమేన
 వ్రటంబుగా ద్రుంచె ఎ లంబు

విపుల చింతాభార వివక్ష దైవిభుఁడు
 తపయింపుచుండ త్తరిలు స్త్రీంకు
 చనుదెంచి ఆరామచంద్రునీక్షించి
 మనుజేశయిది గౌర్య మంత్రంబుసార
 మనువంద పరియించి అరిని నిద్రింప
 మని కుంభసంభవుండరిగిన ఎడవ
 ఆదిత్య కులరాఘంకతి భక్తో
 ఆదిత్య హృదయ మంత్రావర్తిన
 ఘోర వతో గుఱులు ప్రణ్వరిల్ల
 భూరి దూమాయత భృకుటి నిజ్జింబ
 చండలేజము ప్రబండకాంక్షముల
 నిండార సురై నిగుడించి చూచి
 ఖనకాత తిరతి క్రవ భల్లంబ
 యినవంశ వల్లభుఁడే సుకండించి
 గరుడంచ కాంచె నదకాసనుడి

శిరములు ఎదియును శేతులిల ఎదియు
 శరములిర్చెదియును పున రీటముల
 శిరములు ఎదియును ఎచ్చరి మొలి
 మొలచిన నొంది మొనద్రు గొరొడ
 తలలును శేతలు తదయు మొలిచె
 తలలును శేతులెంతయు ద్రుంచిద్రుంగి
 అలన రాఘవుఁడండి విష్ణుభీషణుఁడ
 దేవ రాఘవవీడ తెగఁడెందు యెర
 వావిరి సుధాభివడినుండజేస
 అనల భాంజేన అశ్రుత మిందె

యనుకల బ్రహ్మోత్తము నశియించి చంపు
 మునుడ రమురాముడ యేయ బా
 మనుజుడనేయ యపుచిం బుగ్రోతె
 ఒక తలతో నరయిగ్మంబు తోన
 ప్రకటంబ నిలిచిన పంతు యదుడ
 అక్షయ బలంబు దింబ రామలండ్రు
 దిక్షయ బ్రహ్మోత్తమపుదు ంధింబ
 దేవరి యురముపై ద్రుషించి యేం
 నావేళ బ్రహ్మాండమగల దిక్పలులు
 దీర్తిల్ల తోకముల్ బెదిరి నంబంబ
 పాతా వాసులు భయపండియుర
 ఎచ్చియా రాపణు వక్షలంబు
 క్రమ్మర చనుదె చి సకులంబు
 లమ్ముల గొదచె చెప్పనద్భుతంబుగ
 అమ్ముల పొదచెచ్చె నద్భుతంబుగను
 పరిమేష మనువని పంత్రికంధరుని
 దురమున చొరిగొన్న దోషంబుతోలగ
 ఏతా గగతెలల గండివద్ది
 సీతాదీపతిమాట చరిత్ర యనగ
 తలదును కూటె నదళకంతుడవుడు
 పిలి సాహసని బడకొండ బరిదముని
 సతనలైను దేవ సమములపుడు
 సతనలైను కలనైన్యంబులెల్ల
 దీవినిండ మ్రోగెను దీప దుందుకులు
 కువినిండ గురి సెను పుష్పవర్షంబు

గావిరి పలరేగి యవ ప్రలు
 పాడితి ధర్మవలు లుక్మనాంచి
 రాముడ త కాధిరామ (3) ఎజయ
 యముడై పసుగా రాముడై యొప్పె
 ంత విష డన్నుచి
 తవ పు నుండె ను మధ్యమున
 పుడ గుండ ప యాదిగా గలు
 చవల తి చగులెల సడల భూషణము
 డలు తదిబర హంముల్ చదిర
 ా బడి శక్తిరుతోవలై తొరుగ
 ఎచ్చి యా సం రివసు పంచి
 రిచ్చెట మి ప్పిరి రుడ భూతములు
 ఎయత డ తమ బంధుతలల్ బిలిచి
 ప్రయముల్ డుత వింటుటెట భూత బు
 నా ర_ధారం నందింబ గ్రి తి
 శ్రీరాము నన్నుతి ియు భూతములు
 శిరముల మెడలు చి రు మాంసములు
 ఎరువడి ఎక్కించు ప్రహ్లాదులు
 ఖాక శవశల ఖారవేతాళ
 శ డిసి భీకర నమరాంగణంబు
 డొచ్చి ముందరను నిస్తుల బాళశయ్య
 ఎచ్చి నెత్తురుత పడియున్న గని
 వీర లక్ష్మీ రున ఎంబోన్నె ఎల
 తారి నిదురబోవు దశకంరు జుచి
 తరుచుగా విలపంపదనుజ కామినుట

రిగ వ ప మీద వ్రాల్చి
 హా రాక్ష పరి హా హా
 వ ర ల గాపు వా యుచు
 వ ర ములు ల గానివల ఎరా మము
 తలచి గో పు మ సరి పై ల
 అం రాముడ రావ గాదు ల బ
 చించ ఎ ఎలమలు ద్రుమే పు
 ఎరగ ర నాని పరతో విగ
 కిరమరి యుము కరుణత బోయి
 యన డు విభిషణుడ గా యు ప
 డ రం డువె ఆ గాది చి
 పరిపన్నుడై వచ్చి గా ఎవంశజాచి
 చ గా డుజముల సేగిలి మ్రొక్క
 జ గొలుడూ విధి యని మన్నించి

నపు రెటింబగ సౌమిల కనియె
 మొ న మ ద పరి మొదలై న దిసజ
 వనిలల మన్ని చి వారి ది దొక్క చు
 గీం లంకలోని వోయి అణ్ణ
 గు మ విధిష మ ఎవంబుగటి
 రమ్మ గొమ్మనాడు రామున న జూడూ
 కమ్మిత లంకతోనికి బోయి యిప్పుడు
 తడియో తరు త్రములను బనిచి
 కడగి సముద్రోదకముల దెప్పించి
 ఎరి యరోహాలమరులతో గూడి
 శాది సుమంతుల వరుస రప్పించ

భూరి మ గళ త ర్యములు మ్రోయనతని
 య దూధ నియతితో నభిషర్తుజేసి
 కరమొపయతని లంకా రాజ్యమునకు
 ఎరఱు న్మితము పట బుగటి
 జలనిధులును నూరి పండులెంద

లగిరులును తార కోటు లెందాక

గతి యందాక దిశ్చయము లెందా
 జగదేక రామ చరిత మెందాక
 నందాక నీపు లంకాది పత్యంబు
 చెంది వరిల్లుము శ్రీరాము కరుణా
 ను విభీషణుడ బల రాజ్యంబు
 గొనియించి తొడపులు కొంచు సొమిత్రి
 కొలచి వెంటడివచ్చి కలపలయాధిపుని
 కలరుచు మ్రొక్కి దివా భరణములు
 చెలువొంది నిచ్చిన చెకొని రాము
 డెలమితో మాతలికిచ్చి నీగొలుప
 మాతలి రథమెక్కి మహనీయ మహిమ
 సాతత రథ వేరుడై యో దివికి
 తడనంతరంబున ధరణివల్లతుడు
 ముదిని విరాడించి మారుతి జూచి
 జనక పుత్రికి మనజయము సేమంటు
 వీనులంబు లంకకు వేగపొమ్మనుడు
 ఎని వానుమరుతుడు జ క నందినను
 కిని మ్రొక్కి నలిచి యొకల్యాణ రామ
 ధరణిశ్వరుడు వచ్చి దశముఖ గూర్చి

పరమ సంతోష సంభరితుడై నాడు
 పర సే మిత్ర ద్భక్త కల ను
 తరుచరావ ప లెల్ల అను భవంపగ
 మున్నునే జెప్పిన ముఖ్య ప ము
 లన్నియు నిజమయ్యెనని ఎ వ్వింప
 దేవి సంతోషాబి తెలిమారుతి
 భావించి వివించి పలుమారు పోల
 హనుమంతుడంద న యసుర కామినుల
 కని తల్లియును నీ స కని యి పట్ల
 ఘన ముషనిహతుల కడదేర్చి బుత్త
 ననుచుండ జాన హనుమంతు జూచి
 యేన ఎడం నిగు రలేమిజేయి
 దానవధంబెందు తగిదు చింతింప
 బిమ్ము నాయెడ క్తే ప పొ మెయిట్ల
 కెమ్మితో బల సము స్పృహవగు ని
 విని మ్రొక్కి మారుతి వేగింబె బోయి
 జననాథునికి నమోచారంబు జెప్పె
 జననాథుడె ఎభీషణుచారి దిలిచి
 జనకజ మంగ శ్చనంబు నయ
 బసచి చిహ్నంబరాగురణ మ ల్యముల
 పనువడి జేయించి ఎరగితో దైక్యు
 మనుడు ఎభీష షడంగినా మణుల
 ఎచుప యిలు ియి ఎ కైలస
 యనమ న ఎ ఎ ము సుర మణులు
 పనడి వల్లకియంటు గణత క నుచి

దద్ది గారంటు పును పు
 వద్ది రాఘవు నా క్షు దె
 పలిచి తెమ్మసక భవంతలిగి
 పవల పులో కీర్తింపుకొనుట
 దేవ జా కిత డైచ్చుచ న
 మనవేల్ర వాస్తలై నులు రాఘవుతో
 నుగొని నంపడి రికకి లా గను
 న మహా కలకల పప్పు బొలి చి
 రామ డ రాఘసరాజు య చి
 ని వారె ప్పరు పరిత
 యింక ఎంకెయె న్నంగి డగి
 వంక పలవడు ప్పియి రిరి
 గారవమ్మన నల పగొని నిమ్మ
 న దు విభీషణరా రామునాళ్లు
 కాంగితో దెచ్చె గ మె తడల
 లి నేల్ర గార యు ట్టుంబు
 రావ పండ్ల న రాండు ల
 గ్రోలి వియోగ్ని గ ప్పున న
 వాలోన సంప్రాప్తమె సీత నిలుక
 గానిని లాం యమ్మ పడేనెయె
 మంబు రక్షింప మరి చి రివు
 తివ రి నిమ్మ పంబితిగన
 యువది యుల ప్పుల యుల
 పగివాచి కొంత పలయు న్నిన్ను
 తగిలి నుభి చుట ధర్మమే తరకు

నరపు ద న యీర్మల వుగిల
 నుల బాష్పములు ప్ర పల్ల నెయ్యె
 యెరుగవే నుల నా వ్యాదయి బు రామ
 పరింతవనె నులు లు ల వె
 నీ న నయవ నింగి ల పు
 జోకతో గ్నిలో వుదనన
 జననాథ నునన్న సౌమిత్రి దెలిస
 పెనుపొందనట నొట నరె లటను
 మడిరాతి ప్ర మిల్లి మదిలో రాము
 పడియించి నొదచుటు గరిమెల తిరిగి
 వ జాయతాక్షి వల సక్త
 నల కేపునికి న ముల్ మొగిది
 నకల ధర్మములా చ చ్చా లల ర
 ప్రకిటింతునిపుడ న భ లు బు నుడు
 సున మనోవాక్యాయ ర్మములందు
 జననాథుడ న రాములంబుడు దక్క
 ఎరుధవించితినేని ప్ర య్యాన్ని సన్ను
 పొరిగొనుకా నిపుడె చూడు నుచు
 జలజాక్షి నంతత జ్యాలాకాళ
 కలితాగ్నిలో బొచ్చి నదల నిలి
 యా వీధిషణ లక్ష్మణ ర్మజ ప్రముఖు
 లావేశ శోకారులై యుండిరంత
 ర్వోల లులు బలియించె
 నిర్వణుడై యుం ప్పల బలల
 పరమేశ్వరుడు పద్మభవుడు దశేంద్ర

గరుడ గంధర్వంబు భారీ వల్లభులు
 ఒక విజా న్నలై ఎద్ది ఒంబరులు
 ఎరఁ ప్రభుసే ఎయ్యై న రాము
 ని తింప ఆగ్గొరణ మీవె
 నిబడిగా రప్రహ్లాంబు వే

అ అ అ న అ మ్రములు
 నవ కో బులు ఎవె ఎ బు
 ఎవె య్యరములు ఎవె మోక్షంబు
 నవె సాక్షివి రాము నిల్యఁడ సీవె
 సరినాథ సీవారి నారాయణండు
 ఏరన జూడగి సీత యయ్యాది లక్ష్మి
 నిన్న లలు తెలిసువు నిమర ఎసి
 ఎన్న సీతలు జాచులుండుట తగచె
 ౪౪ చేకొమ్ము జగదే న 4

అని పెక్కు భం ల నాడుచుండగను
 విశ కుంతయు జూచి విష్ణుయంతొంది
 వైశానరుండంత పదిలని ప్రేమ
 కోమలి తగనెత్తుకొని ఎద్ది వేగ
 రామునిఁ దనుంది రాముతోననియె
 సరసగుఱి ప్రతేగ ఎల
 ప ఎదిప్రల ఎనిసి సీత
 యిం తయెడ హా మఠదాకిచ్చెన
 చేకొని రండు శ్రీరంగులంబుడు
 వసుధీకుండపుడు దేవత లక్ష్మినియె
 కుసుమ కోమలి సీత ప్రాతయే తనకు

వలయు ధాత్రీపుత్రి కునసు మర్మంబు
 తెలివిడి త నన్ని తెలిసి గని
 యరని నేనివుడు త కావవాదంబు
 పరికరించుటకె ఎదు జేనలని
 ౧   ౧౮౮౭ భద్రంకతని ౨   ౧   ౧
 ఎనదగ మీ అంత్రి దండనాగిడి
 దేవి మారూడిదై యుప్పువాడు
 కదని పూజలు నీవు గావంపు కునిసి
 నను క్షుత రాముళతి త నేగి
 ౨   ౨౦౮౬ నీలంచి త యు గ్రా   ౨
 చిత్రము రంజిల్ల శ్రీరా వదండ్రు
 నెత్తి కొగట జేర్చి యనవంతుడనియె
 నా కూర్చి కండ్   ౩   రాములండ్రు
 కె వేయి మాటరై కట టా నిన్ను
 బానతి సుఖమింత బడియలేనె తి
 గాని తోరైతి కడ వెర్రినైతి
 పరువడి నిన నేడు కూని వల
 సురలో సౌఖంబు శోభింకడయ్యె
 నీ ఎయె ధ్యకు కోయి నిశల ధర్మములు
 దావించి రాజుంబు పాలించు మనుచు
 ప్రేమతోడుతి పల్కి ప్రయ సు   ౪   ౪
 సౌమిత్రి కనుగాని సౌమిత్రి నీవు
 మెలకుక నిటుమీ   ౫   యిన్న యకసు
 ౬   ౬   ౬   సపు   ౬   సపుమీ యినుడు
 ౭   ౭   ౭   ప్రే   ౭   అలవంచి యి   ౭

జననీ ౦ వ జూని జ గానుడలియె
 ఎరమ అత్రవతి గ ౬౦౫ ౦
 నది యెవ్వరు రమ గొన్నివి నీవు
 నీని రాగ డా ములను
 ము ౧ గొ ను
 మున కీర్తియు ల రా ము ౦ సుకుల
 నము కర్మ బల తె నా ము
 గీవించి అలగి దావ్రవతి నుకల
 బావ చి న తోషభరిత డె యు డె
 నురివతి మురామ జూచి ౨౩
 వరములు కామ ప మగి కనికె
 నా కార్యమున ౦ రంబుతో తెగిరి
 యీ పుల్ గ్రా మ్ము లిచ్చి రున్నారు
 గీరుల బ్రతింప దేవయనుడ
 వారుల బ్రతికిం వ నవు డవుడు
 వనచరు తెల్లన వరి ౪౦ చు
 నీని రాముని మ్రొక్కి ముంబునను
 ౧౫ ముములు లవిరి రా ముని
 గివి చి వేకే దివ గెర క
 నా విశ్వీణ డ దివా బరిమ్ములు
 జవరత్న బలు చిత్ర పయ్యు
 తెచ్చి రామ పుల ౧౨ భూమిల
 కిచ్చి ఎల బిలగ పులగె
 గి యుగో ముల్ డ పెక్క కలవు
 తడవక యా హె ౦ ము

విను విభీషణ కపుల్ గీటు లంశేంద్ర
 ను రేర గారా ద్రా రలు
 అని వాడలెందులకంటే
 వారి త కపులవా రిగా నచ్చి
 గా ణి సంత శర చిత
 గాంబర గృత స్తుత పం
 భష్యగంగ ర్చిత స్తుతి రాజరాజ
 అష్ట, ంబ, డ వృ గ్రయం
 జనకణా లంకా వాడ దే రా
 (డింత పుష్ప ము పూటంది
 ఆ ప్ర క్షిణముగా 4 పుష్ప ము
 బి గీటుకెక్కి యువ్యాహ ముం
 శ్రీ శుక్రవాచ లకు
 కడగండ్లకోర్చి య గార ముత్ కిని
 య నయ్యుచ్చారు మకార్యోప ముల
 కలమి గోండును డ గారానంది రాము
 అలం నీదు పట శ్రీ గ్న
 అము న వ గ్న వ శ్చింది
 కవడిగో గ్న గ్న
 వరమ వ కులు భష్య పెక్కుర త
 శ్రుకాంగ లు వాచ శ్రీ గ్న గ్న
 అనిరంత ని వి ముల గ్న గ్న
 య భ క త ర్చయ మెచ్చి
 కవతి విగోషణం కియలన
 కెలవి గా పుష్ప క కెంబరె

విలసన్ని యొక మూల కెలితియ్యెయుండు
 రాము బంధు ల స్వపం
 లన పమాయత పుష్పకారుండులైరి
 సామర గంధరం సంచరిలు తలిత
 వామాస్రియ మింటిలె న పుష్పము
 న మన కేంబు న్నాచిరి
 జనకజతో రాసుచంద్రు డిట్లనియె
 యాలంక వా యింపు గిరి
 యేలజాల నోగటలను మారి
 నదయితండై వచ్చి మార్కొని సన్ను
 పది ముఖమ్ములవాడ బడియె నిచ్చటను
 కడఁగి యిచ్చట కుంకకద్లఁడ గూలె
 పడె ప్రహస్తుండిందు పద్మా నుతాక్షి
 యిచ్చటధూమ్రాక్షు డిచ్చట కుంభు
 డిచ్చట నతికాయుఁడిచ్చట నికుంగు
 డిచ్చట మకరాక్షుఁడి టసు పార్ముఁ
 డిచ్చట ఎడిగూలె నింద్రజిత్తుండు
 బతిగావంధిపై న నలు పు
 హేతుసేతువు జూడ మిందీవరాక్షి
 యిదె సదాశివ మావాత నివాసంబు
 దిరఁగిండు మను రంధిలు
 యిదె ంధమాధకమిదె దర్భం న
 పదెవారి పాలితమై కిష్కింధా
 యి రాము ననుగి ని యీసీత బలిలె
 ననువేళ సుగ్రీవు మగువలల

మన పురంబున కేగమరి కోర్కెలుటె
 నకవుండు పుష్పక బై యదనిని
 తారాది కాంతల దింబగల్పంప
 పారు సీతకుఁ మ్రొక్కి వలకొప్ప పుష్ప
 కాదూఁగులై కంత కరిగె పుష్పకమ
 శ్రీరముఁడాడ తోడనే సీత క బ చి
 ముగిదె ముందర ఋశ్యమూరంబు జూడు
 నిగురు కోణారాజూడ దెలఁగునీ ఎంపె
 జలజ దాంధప త గానల ఖ్యంబు
 కలిగె మాతెర్కిడ కమలాయ త
 యిదె పంచపటి జూడుమిదె పరశాల
 యిదె రావ బఁడువచ్చి యెలయించి నిన్ను
 కొని చన్నతాపు క్క నూడ మబల
 మునియగన్మైశ్రమమును జూడు మింతి
 మిదె శతభంగుని యాశ్రమంబుల
 మిదె యుతియాశ్రమ మిదె చిత్రకూట
 మిదె భరద్వాజల శాశ్రమంబుల
 కదలి సీతకును జూపుచురా
 పదునాలుగవ యేడు పరిపూరముగను
 పదపడి వర్తించు పంపమినాడు
 శ్రాంత బభలేజుఁకగ భరద్వాజు
 కాశ్రమో ఎరిపీఠిన విష్ణూనంబు
 పాయక నిల్చి సద్యఃకౌ దిగి
 య యాశ్రమంబు కరినేతెంచి
 యమ్మునికిని మ్రొక్కి యలఁడు గీరింప

సమ్మతి రామచంద్రు డిల్లనియె
 కలదుగదా మీ సందమూలములు
 పలములు జూములు పాయంబులేకి
 నెరవేరుచున్నదే నిత్య కర్మములు
 చిరుగుభ బులె మీ స నిపు లకెల్ల
 కనఁపుడు మునిన కాఁడా రాము జూచి
 వినయ వాక్యమ్ములు వినింతనల్లి
 నిఖిలతోఁకారాధ పు జన్మించి
 నిఖిల తోకంబులు నిషపారింక
 కలదె శంకము కలనైకగాని
 చెలువొప్పగా నీవుజేసె సాహసంబు
 తెలిసెను సుజ్ఞా ప్రబుధే మాకు
 నిలిప పాడు లయ నినిల రాజ్యంబు
 భరతఁడు మునివృత్తి తీర్థో యాచి
 యగొని నీరాక యోరుకు పుడ
 నీవు నీ అమ్ముని ఎనయి బుదల చి
 వేవేగతోవ భావింక వలయు
 వశవాసము నడన వచ్చి వాఁరి
 వనఘమాయాత్ర ముదురే డి
 తోపుదుకని ఎదు పొరపొందినందు
 గావింప రఘుతి శవులతో గూర్క
 పనువడి భుజియించి పరితృప్తబొంది
 వానుమంట జూచి నీ పరిగి చేద కె
 మొససె దిగ్రా మున యుగరతు
 కైరయంగమారా కెరిగి పు ఎనుడు

కరములు మొగిడించి కలకుల త్రముడు
 భరతు 10త 100 మ భర (కా 10)
 రాడ యనింకమా ర 10చంద్రుండ
 10దేమి బుధెకో తెదలి రాసువుల
 10ని తల్లడిల్లుచు టుసొద వేర్చి
 చనియనే తొరజూచు మయ బ జూచి
 వలదు హోహోయని వరి క గొనుచు
 వలనొప్ప చ్చి యా 10యు 10న 10
 భరతుని కపుడ భక్తి మ్రొక్క
 నరలోక పాల మిన్నాముగంటు 10
 తా క లక్ష్మ సహులై రావ
 భూనాథుడిదేవచ్చె బొ దుగా నువు
 దామాటల మృతంనై పొడవోక
 తామేను మరచి చిత్తరుణ్ లి యిండి
 పులకలు నెమ్మక బొడవనేత్రముల
 వలుమారు 10నంద దాష్టము గ్రమ్మ
 కడుకూర్చి హువంత 10 గొగిట వేర్చి
 తడయ 10వ లి త్త 10 శిఖా 10శి
 కరి తురంగ శత గ నా 10ర 10
 నరసాంబ కాదుల 10ప్రీతి 10గ
 హనుమ త చేత 10ప్రకా రా 10ధలు
 వినికూర్చితమ్ముని వీక్షించి నలు
 నారేతపురమెల్ల న 10లంబు 10
 శిఖరంబుగను 10 యించు మి 10డ
 గొనగొని శ్రీరాము లపు గాటము

మనసేతు భంధాది కథలు వ్రాయింపు
 నవరత్నమకర ారణము తెల్పించు
 సవరణ వీధుల ఒక్కటెడి చు
 యలిరోప మృగభానంగళయంద
 వెలచేని వసువుల్ వేయించు చట
 కోట వాకిండ్లును కొమకొప్ప నీపు
 హాటడి రంధాదులెర శీలించు
 శ్రీరామ విభుల వేంకటాచలముచు
 వారివారి బంగారములగురు
 యుగా వ్రాసె పత్రి లంపించు
 దరు సీమ దానింపుచునుచు
 భావించి శ్రీరామభద్రుని నగరు
 నీపు శ్రిధిను కి నెరియచె సేయు
 మ విని క్రమముగాగాక యెచు
 చ ఒట్లు గావించి నరిగిన పచ్చె
 సరస వనషాల సంయమిశ్వరు
 పరినున్న ఆనమల భూరు శ్రీమల
 తల్లులు ఒండ్రులు అగిన నింపులు
 పల్లవింపుచు రాకెరల దుకదలి
 రాముని కెదురుగా రయమున రాగి
 నా మారుతాత్మజుండనియె నాతని
 గలదెబ్బడ రాములురా భరద్వాజు
 సదశంబునందుంకి శనుడెంచు రివము
 లెకాడ పుష్ప దెజాడ రామ
 ఎదెజాడ నామితి కదెకాడ ఎల

ఎజాలు సుగ్రీవుడెడె ఎదిషణ నీ
 నడెల లుండు నాడ నీలు
 ఎని ఎరతే దిష్టా బు
 నుగొని దానుల ఎర త చు
 క దవుల కడ మ్రు
 యి ను న గొగుం జీ
 యి తనా పుష్పక బాని ఎది
 యింతయు ద్వింది యిం లేరుడు
 దండిగి దత్తీతో తల్లలతెల్ల
 దండ ప్రణాముల్ తగనాపరింప
 వరువడివారులు ఎరఁ దీవ వి
 ఎరిరి భణముల యివిందిర నడి
 భ త శ్రు యులు ప్రణమిం రింప
 ఎరివూరుడి రావ భద్రుని తెలమి
 యత్తరి భూషుల యిధి సంప్రతి
 యత్తల తెల్లను యతిభక్తి మ్రొక్కి
 మ్రొక్కి న కోడిలిమొగి తొగిలింది
 మొక్కట దీవింది యిందిరందరును
 రగున రామలక్ష్మణుల యి
 గురువసీషునిని కొమతొప్ప మ్రొక్కి
 యిరింగి నముజేయ యిడు దీవె
 గ తి న భరతే ఎరక్కపుట్రా
 కవుల సరిదరి త తొగిల వేర్చి
 వీపుల నమ్మదమున వినితిందె నత
 తన దాంధవులతో న తల్లలతో

డి వాళి గను బ్ర సమ ంద
 చ్చెనా భ వ ని పెడు ల
 నబ్బ సోత్రులై యె డ నొవ్విగించె
 తమ్ములల హా పనరి రాఖవు
 నెమ్మికోడను శూడి నిడుచ తెంజడలు
 నడరి చి వడిశుభ స్నానముల్ జేస
 కడ వడి మునివృత్త కనల ననిచి
 దివ్య భూషణముల దివ్య బరముల
 దివ్యగంఁముల దివ్య మాల్యముల
 కరముది సరియి చె కా లలుడ
 సర శి అనూటకు దశరథా శలు
 రము ప్రయంబులై జెసిరి ల
 గరివె రాముడు పుష కముని పూజించి
 వసచె శిరుని భవనంబు కును
 గొనకొని మరుతి గ హుని తోర్తిరి
 మన జటావల్కల కలితుడై గుహుడు
 చనుదెంచి శ్రీరామచ ద్రుని చెర
 నతని తొగిటజేర్చి వార్షించి రాము
 డతని వల్కలజటలపుడు తీయించి
 కనకాంబరాదుల త్ర సేయ బనిచె
 ఎనలన శృంగార భరితడై గుహుడు
 మన భక్తి రా ముసుగిల్చి యుండ
 త ఎరిల డుర ఎరిగి త్మజుడు
 కనక రత్నప్రభ శ్రిత శతాంగ
 ము నెక్కి వనచర ముఖులు గొలర్క

ఎ బ మ రోగావ ఎ బ పు
 సంపతంబు సలా ఎ బ మొరయ
 ప్రి కల ల క్క గ పై
 సె పపురి రా వాథ మ డ
 కః సు బంగారు పొడముల రాజిలి
 చెలియి ల ముతా ల గానలు ల్లి
 స్వై వ చరముల న ల భూ మరులు
 ప్రస్తుత వారసు భము ల వృతగ
 జగములుప్పొ గ నిరిరు ల మతి ప
 నగురు ప్రవేశి ప రిచాఘః త
 భరతః ప్రిరాము ఎంపు ఎదు
 రన్న లభ్య ద ప్తుపలను
 వరితృపుంను జేస పవగ వల్లకల
 నొరది సుగ్రీవుని జూచి యిటనియె
 ప్రిరాము ఎట్టాని ఎకంబు ఎను
 నూరిని కది ట ఎఱ్ఱాతీరము ల
 తెప్పంపమునఁబుఁ ఎ ది న సులుఁబా
 తెప్పంచె కవుల తీరమ్ములన్ని
 యంత వశిష యయమి ఎవోమునుల
 కథలనంబున సు ది ఎమ్ము గూర్తమున
 కరకరత్న ప్రకాశిత పీఠమున
 జలకజతో రామచంద్రుని సునది
 రసోమ ది క్కమును పా ఎంప
 మునులు మహా రత్నములు ఎచిరవగన
 ఎనువడి తీర సంకరిలంబులైన

కృత పదములు కరముల నూనీ
 శ్రీరమున ననిపెంబు నోయ
 వదిపురలుల వార్తరి నిండు
 చరణంతి కురట భునల్ల ఎట్టము
 ఎరగెను శికిక బిరు నిమిడ్కి
 స్పృర గంధర్వ గీర్వాం యక్ష
 ఎన్నగోరగ నది పతులుత్సాంప
 కురిసె పువ్వులవాని గుప్పని నపువ్వు
 తెరగొప్ప మ్రోగెను దేవదుందులులు
 పాడిరి గంధర్వ ఎతులు రంబాదు
 లాడిరి వీచె మందానిలంబంత
 సురపల మందాం నూనవాలి లు
 కరమరి సంపంప గైకొని రాము
 ధారుణి సంహసనా టా పశయ్య
 భూరిన స్వాదుల గెలవె భూదేవి
 సలసుమంబులతె న బాన్దె తరులు
 విలనల్లె దిక్కులు వెలిసె తోకమ్ముల
 లాతోస రసురాముడిర రాసులను
 వేలారు తోటుల విష్ణుల కొనఁగి
 లక్ష గుర్రముల లక్ష యేనుగుల
 లక్ష దేనువులను లలినొప్పనిచ్చెఁ
 తొలచన సుమమ లికి భూషణంబు
 లంబితంబుగ నెచ్చి టుభు బుజుని
 కనకాంతరమ్ము లంగదునికి నొసంగి
 హనుమంతునికి కంకణాదుల నొసంగి

హరిరేయూర దివా యరంబులను
 సారంగగా వినిష ఎని న నగె
 ౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ముగా నలుపుచి
 యుల పుల యులు సానగె
 ౬ ౭ ౮ ౯ ౧౦ దయల దక్కయ
 ౧౧ ౧౨ ౧౩ ౧౪ ౧౫ ముల లగె
 ౧౬ ౧౭ ౧౮ ౧౯ ౨౦ కీత ర్కీ
 ౨౧ ౨౨ ౨౩ ౨౪ ౨౫ కేయరి
 ౨౬ ౨౭ ౨౮ ౨౯ ౩౦ నిల రం
 ౩౧ ౩౨ ౩౩ ౩౪ ౩౫ శరదావృత్తి గలంబ మార్కి
 ౩౬ ౩౭ ౩౮ ౩౯ ౪౦ యనునతి రాము
 ౪౧ ౪౨ ౪౩ ౪౪ ౪౫ దంతావృత్తి మున రిగి సంప్రేల
 ౪౬ ౪౭ ౪౮ ౪౯ ౫౦ త కల్లులను మ్రొక్క దయమీరదు
 ౫౧ ౫౨ ౫౩ ౫౪ ౫౫ దనర గివించిరి నరణి శాట
 ౫౬ ౫౭ ౫౮ ౫౯ ౬౦ కైలంబ మ్రొక్క య నీల గా
 ౬౧ ౬౨ ౬౩ ౬౪ ౬౫ కైలంబ మ్రొక్క మి గిరి
 ౬౬ ౬౭ ౬౮ ౬౯ ౭౦ రమలంబ రామునిల రం బల
 ౭౧ ౭౨ ౭౩ ౭౪ ౭౫ రామునిల
 ౭౬ ౭౭ ౭౮ ౭౯ ౮౦ కైలంబ మ్రొక్క మి గిరి
 ౮౧ ౮౨ ౮౩ ౮౪ ౮౫ కైలంబ మ్రొక్క మి గిరి
 ౮౬ ౮౭ ౮౮ ౮౯ ౯౦ కైలంబ మ్రొక్క మి గిరి
 ౯౧ ౯౨ ౯౩ ౯౪ ౯౫ కైలంబ మ్రొక్క మి గిరి
 ౯౬ ౯౭ ౯౮ ౯౯ ౧౦౦ కైలంబ మ్రొక్క మి గిరి

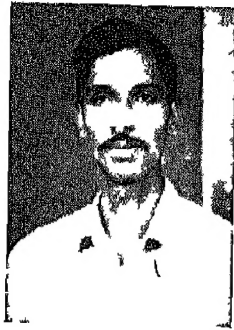
కి పుర ౧ గిడెను తో కాంబరాది
 బువచర పు ర్వ మొ గి యొక్క
 యో గోషణ గ న నాలు క్రమో
 వావిది తమ ౨ ౪ నివాసంబుల ౨ ౪
 నిరి శ్రీరాముడ తనవ శే దేలి
 వ ౨వడి యువరా పదము భరిత
 మ ౨భవింపును గామ డపన శే
 గామ్రుల ౨ ౪ గిలి ౨ ౪ ౨ ౪
 మామవాజను హా ౨ ౪ ౨ ౪భవంపును
 రా ౨ ౪ రాముడ రా ౨ ౪ మేది
 వాజపేయాదుల వరుస శేయుచును
 ధర్మంబు గియు తవక ప్రజల
 కూర్చితోచుచు పడికుండ వేలే డ్లు
 పాలించె రాజంబు ప్రజల ధర్మాత్ము
 లై లక్షణాశ్శులై లమరీరపుడ
 తూలె దుర్భిక్షముల్ తొలగె పావములు
 శాలిమియును సత్యధర్మముల్ బోలె
 పరిహితా చాలుతత్పరులైరి ను
 అరుదుగా సంపదలభిప్పది ఎందె
 అనిభోసలాఖి సుధాం డ తముడు
 ధననాథులు డు దార విక్రముడు
 సరస సావాత్మ లక్ష ౨ ౪ ౨ ౪
 కరుణా సముద్రుడు విరిల్య ము
 విలసల్లు లు ౨ ౪ భూవిభుకుమారగుడు
 పొలుబెందు మేకోటి భూమిపాలకుడు

తన తండ్రి తు కేంద్ర ధరణీశ పేర
 య గౌం య దిరుగాం పేర
 రమ శీయమైన యీ ర మ యణమ స
 కమయ్యె యుగ కా యంబు డెప్పె
 నిదిరుకడె ద్రుల కిడునెప్పుడిలను
 బొదలు సంవదలును పు రశ తలును
 న ల దీరా యుగ స తామలు
 క ల గాంబు య ల గాంబు
 న ల గాంబు ల గాంబు
 లమరంగ కొరగ ఎహరాం చరిత
 మిది కుకాశ మిది వేదా
 మిది ముస్తాపా మిది శుభ దర్శ
 మివ్యనుంధర భక్తి నెలమితో దీని
 నెక్కడు చదివె నెవరు విని
 నెవరు వ్రాలుంబ నెవరు వ్రాన
 టవిలోన గారి పుత్ర న వదల
 ను మైన గురులు రితరం ములు
 ను ను రితరము ను ను ములు
 కరగ గుర్తియుషగంబు ల న
 ఎలలెలంబు తర రము న

— శ్రీరామ క వ్రాయ ఎ —

డా॥ ఎం బాణయ్య

- జ్ఞానము గ్రామీణ ఎటర్నల్ మర్చరి ర గారె
- విదారణలు MA M Phil Ph D P G Diploma in Applied Linguistics
- ఉద్యోగము తెలుగు లెక్చరర్ ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ మహా కళాశాల 91 ప్రొడ బాదు
- అధిద్యులు తెలుగు భాష న వారము అధ్యాపనము అభినయము వ్యసరచనాదిలా
- ప్రచురణలు 1 సంపాదన మాసావ్యయము ఒకరిశీలన M Phil
2 ఏకాక్షి విష్ణుశర్వరి పరిణయము పరిష్కరణ
3 ఏకాక్షి రామాయణము ద్వీ ద పరిష్కరణ సంపాదకత్వం
4 దుచిమంచి రిమ్మకవి జీవితము న వార్యము Ph D
5 చిరవిదన శతకము పరిష్కరణ సంపాదకత్వం
6 భాగ్యరేఖ కవితాస పుటి